

The background of the cover is a stylized map with various icons. On the left side, there is a vertical grey bar. The map features several colorful location pins in shades of blue, orange, green, purple, and yellow. There are also speech bubbles containing icons: a person on a bicycle, a musical note, an open book, and two trees. The overall design is clean and modern, representing various aspects of business and sustainability.

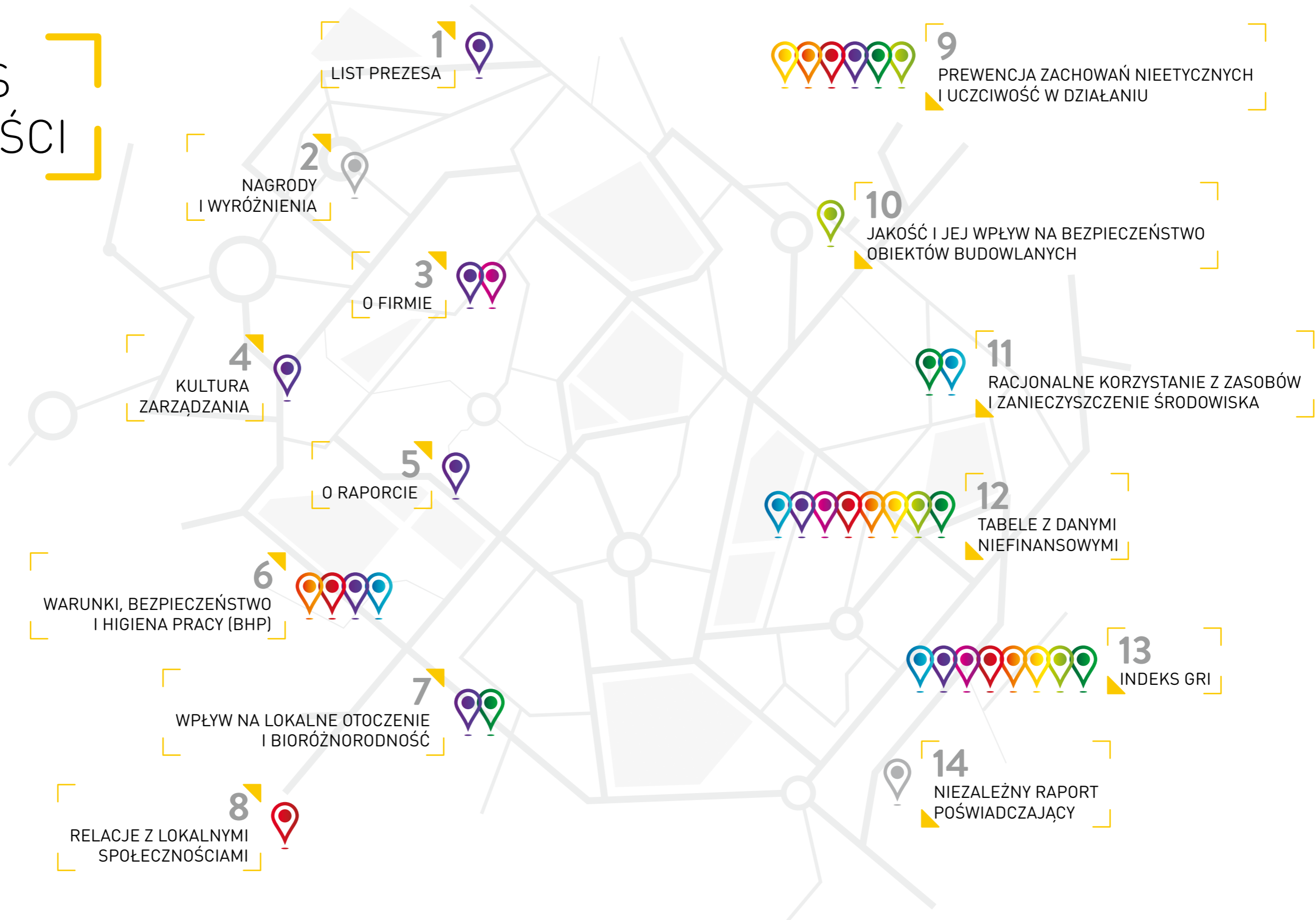
budimex

RAPORT ODPOWIEDZIALNEGO BIZNESU 2016

RAPORT ZA 2015 R.
W WERSJI GRI G4 (CORE),
PODDANY WERYFIKACJI
NIEZALEŻNEGO AUDYTORA

SPIS TREŚCI

1

LIST
PREZESASZANOWNI
PAŃSTWO

● G4-1, G4-2

Po raz kolejny mam przyjemność przedstawić Państwu nasz raport CSR. Prezentujemy w nim nie tylko wyniki rocznej działalności Grupy, ale także jej wpływ na otoczenie społeczne i środowiskowe.

Budimex to firma z blisko 50-letnią tradycją i jednocześnie znana i ceniona marka kojarzona z rzetelnością, solidnością i dobrą jakością. To nas dodatkowo mobilizuje do dbałości o wszystkie aspekty naszej działalności. Mamy świadomość, że to, co robimy, niesie długofalowe konsekwencje dla społeczeństwa i środowiska naturalnego. Właśnie dlatego kierujemy się zasadami zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialnego biznesu.

Budimex to ceniony pracodawca i rzetelny partner biznesowy. Grupa Budimex zatrudnia ponad 6 tys. osób i planuje zatrudnienie kolejnych kilkuset fachowców. Nie tylko tworzymy miejsca pracy, ale także mamy pośredni wpływ na ich powstawanie u naszych partnerów biznesowych. Rocznie współpracujemy z ponad 12 tysiącami kontrahentów.

Mamy wkład w rozwój naszego kraju. Budujemy co trzeci kilometr drogi ekspresowej i autostrady z przetargów GDDKiA ogłoszonych w latach 2014–2015. Zrealizowaliśmy ważne inwestycje kolejowe (Pomorska Kolej Metropolitalna, LCS Iława), przemysłowe (Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Białymstoku) i użyteczności publicznej

(Pawilon Czterech Kopuł we Wrocławiu, Centrum Spotkania Kultur w Lublinie) i pozyskujemy kolejne zlecenia. Portfel zamówień Grupy na koniec 2015 roku zamknął się kwotą 8,4 miliarda złotych.

Wszystkie nasze inwestycje realizujemy z poszanowaniem środowiska naturalnego i otoczenia społecznego. Kierunek naszych działań w tym zakresie określa przyjęta Strategia CSR na lata 2016–2020, w której wyznaczyliśmy cele w kluczowych obszarach odpowiedzialności społecznej.

Wśród naszych priorytetów jest systematyczne doskonalenie standardów bezpieczeństwa i higieny pracy, ograniczanie wpływu naszej działalności na otoczenie przyrodnicze, ale także bycie dobrym sąsiadem dla tych, którzy mieszkają w pobliżu realizowanych przez nas inwestycji. Dbamy o etykę i dobrą, przyjazną atmosferę w miejscu pracy, bo naszą największą wartością są ludzie.

Zapraszam Państwa do lektury Raportu CSR za rok 2015.

Z poważaniem,
Dariusz Blocher
Prezes Zarządu,
Dyrektor Generalny Budimeksu SA

2 NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA OGÓLNOPOLSKIE W 2015 R.:

W XIII edycji konkursu organizowanego przez redakcję i radę programową miesięcznika „Builder” Budimeksowi przyznano tytuł **Budowlanej Firmy Roku**, a prezesowi Dariuszowi Blocherowi – tytuł **Osobowość Branży**.

Executive Club przyznał Budimeksowi prestiżowe wyróżnienie – **Diamenty Polskiej Infrastruktury 2015**, Budimex został laureatem w kategorii **Lider Odpowiedzialności Społecznej Roku**.

Budimex znalazł się w **Złotej Szóstce INN: CSR**. Złota Szóstka została wyłoniona na podstawie ankiety badającej zaangażowanie w działania CSR pięćdziesięciu firm w Polsce.

Budimex został uhonorowany także tytułem i statuetką **TOP Builder 2016** za realizację Pomorskiej Kolei Metropolitalnej.

W V edycji projektu **Kreatorzy Budownictwa** Budimex został uhonorowany tytułem **Kreator Budownictwa Roku 2015**.

W X edycji konkursu **Business Superbrands** Budimex znalazł się w gronie laureatów i uzyskał tytuł **Business Superbrands 2015/2016**.

Budimex otrzymał certyfikat **Praktyka Wysokiej Jakości** w procesie certyfikacji Programu **Praktyk Letnich Budimeksu** w Programie **Polskich Ram Jakości Staży i Praktyk**.

Budimex zajął 2 miejsce w kategorii „Inżynieria” w rankingu **Most Attractive Employers 2015**, który ogłoszony został podczas oficjalnej Gali **Universum Awards Poland 2015**.

Osiedle Rolna w Poznaniu

W IX edycji ogólnopolskiego programu **Najwyższa Jakość Quality International 2015**, Budimex otrzymał tytuł **Laureata** oraz **Złote Godło** w kategorii **IQ Services – usługi najwyższej jakości**.

W najbardziej prestiżowym konkursie **Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa – „Budowa Roku”** Budimex otrzymał kilka nagród za wykonane obiekty:

- o **nagrodę I stopnia:** osiedle mieszkaniowe „Wiśłany Mokotów w Warszawie – w kategorii Budownictwo mieszkalne o wartości powyżej 25 mln zł;
- o **nagrodę I stopnia:** Pomorska Kolej Metropolitalna – w kategorii Obiekty inżynierskie, drogowe i kolejowe;
- o **nagrodę I stopnia:** Centrum Dydaktyczne Wydziału Technologii Chemicznej Politechniki Poznańskiej w Poznaniu – w kategorii Obiekty naukowo-dydaktyczne i służby zdrowia;
- o **nagrodę I stopnia:** ochrona brzegów morskich na wschód od Portu Darłowo – w kategorii Obiekty oceniane indywidualnie;
- o **nagrodę II stopnia:** I etap osiedla „Pod Słońcem” w Warszawie – w kategorii Budownictwo mieszkalne o wartości od 15 do 25 mln zł;
- o **nagrodę II stopnia:** I etap Osiedla Przy Rolnej – w kategorii Budownictwo mieszkalne o wartości powyżej 25 mln zł;
- o **nagrodę II stopnia:** Stadion Miejski w Lublinie – w kategorii Obiekty sportowe.

30 FIRMIE

DZIAŁALNOŚĆ RYNKOWA

● G4-4

Budimex przez lata pracował na swoją markę, która stała się nie tylko jedną z najsilniejszych i lepiej rozpoznawalnych w branży, ale stała się też synonimem uczciwości, rzetelności i terminowości zarówno wśród klientów, jak i podwykonawców. Ci ostatni docenili solidność Budimeksu kiedy rynkiem budowlanym zachwiała fala bankructw podwykonawców, którzy tracili płynność, nie otrzymując płatności od zleceniodawców. W tym samym czasie Budimex solidnie realizował płatności zobowiązań, ugruntowując swoją pozycję.

Niemniej tym z czym również kojarzy się Polakom Budimex, to z polskimi specjalistami, którzy kilkadziesiąt lat temu w oparciu o polską myśl inżynierską, w bardzo dalekich czasach krajach kładli podwaliny pod nowoczesną infrastrukturę i obiekty przemysłowe. W ciągu pierwszych dziesięciu lat działalności firma podpisała 75,5 tysiąca kontraktów w Polsce oraz krajach bloku wschodniego i odległych państwach Azji i Afryki. Na szczególną uwagę, zwłaszcza w kontekście spo-

łecznej odpowiedzialności biznesu, zasługuje realizowana w tamtych latach, niezwykła inwestycja Budimeksu w Libii, jaką była odbudowa po trzęsieniu ziemi miasta Barka (El-Marj). W oparciu o tę ostatnią inwestycję powstał film dokumentalny „El Marj – stara i nowa barka” (reż. Józefa Gębskiego, 1977 r.), który dokumentuje dzień z życia miasta odbudowanego przez pracowników Budimeksu. Ten sam reżyser dokumentował też inwestycję realizowane przez Polaków z Budimeksu z Libii.

Przemiany gospodarczo-polityczne w Polsce, oznaczały początek zmian własnościowych. Dwa lata po prywatyzacji firmy, w 1994 roku Budimex zostaje przekształcony w spółkę akcyjną, a w maju 1995 roku debiutuje na giełdzie. Już w 1997 roku Grupa Budimex stała się największą w Polsce firmą budowlaną, liczącą się na całym świecie. Realizowała inwestycje budowlane w 23 krajach i zatrudniała dziesiątki tysięcy specjalistów. Tylko poza granicami kraju na rzecz Budimeksu pracowało ponad 2000 pracowników. Drugie tyle pracowało

Centrum Spotkań Kultur Lublin

historii. Zakup większościowego pakietu akcji Budimeksu przez jedną z największych firm budowlanych na świecie, hiszpańską Grupę Ferrovial, sprawił, że stała się ona jej częścią. Pozycja rynkowa i know-how, którym dysponuje Ferrovial wzmacniają potencjał i przewagę konkurencyjną Budimeksu na rynku krajowym.

W kolejnych latach Budimex reorganizuje się, rozwija nowe kompetencje, poszerzając zakres oferowanych usług. W 2011 r. zostaje właścicielem Przedsiębiorstwa Napraw Infrastruktury, firmy specjalizującej się w naprawach głównych i kompleksowej modernizacji infrastruktury kolejowej wraz z obiektami towarzyszącymi oraz bieżącego utrzymania tej infrastruktury. W 2012 r. Budimex wspólnie z Ferrovial Services zakładają specjalistyczną spółkę FBService, której zakres działalności obejmuje: usługi środowiskowe, utrzymanie infrastruktury, Total Facility Management i efektywność energetyczną. To kolejny obszar usług, o który rozszerza się oferta Grupy Budimex. Z kolei w 2013 r. Budimex sprzedaje spółkę Budimex Danwood.

w kraju, ale co warto podkreślić, w samym biurze centrali firmy zatrudnionych było zaledwie 150 osób. Jedną z bardziej prestiżowych inwestycji Budimeksu tego okresu była budowa największego w Polsce, ósmego co do wielkości w Europie i dwunastego na świecie kościoła – Sanktuarium Maryjnego w Licheniu koło Poznania (1994–2000). W tej imponującej świątyni, na poziomie ołtarza głównego, w nabożeństwie może uczestniczyć 10 tysięcy wiernych.

Rok 2000 oznaczał dla Grupy Budimex otwarcie nowego rozdziału w jego

Niemniej ostatnie lata to nie tylko zmiany strukturalne. To również czas intensywnej pracy wewnętrznej, pozwalającej na doskonalenie podejścia do zarządzania. Uwieńczeniem tego procesu jest wejście spółki w skład indeksu RESPECT, obejmującego spółki notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych, zarządzane w sposób społecznie odpowiedzialny i transparentny. Będąc jedną z największych firm budowlanych w Polsce Budimex jest świadom wpływu prowadzonej działalności na otoczenie oraz własnego potencjału, który może być wykorzystywany do realizacji celów nie tylko biznesowych, ale również społecznych i środowiskowych.

Grupa Budimex zajmuje się świadczeniem szeroko rozumianych usług budowlano-montażowych realizowanych w systemie generalnego wykonawstwa w kraju i za granicą, działalnością deweloperską i zarządzaniem nieruchomościami oraz w niewielkim zakresie działalnością handlową, produkcyjną i transportową. Oferuje klientom usługi z zakresu:

- budownictwa infrastrukturalnego (drogowego, kolejowego, hydrotechnicznego, lotniskowego),
- budownictwa ogólnego (obiekty publiczne, sportowe i komercyjne),
- budownictwa ekologicznego (oczyszczalnie ścieków, obiekty utylizacji odpadów),
- budownictwa energetycznego,
- usług sprzętowych,
- usług laboratoryjnych,
- produkcji i dostaw mieszanek mineralno-asfaltowych, wytwarzanych we własnych wytwórniach mas bitumicznych na terenie całego kraju.

Świadomość bezpośredniego oddziaływania na otoczenie społeczne i środowiskowe sprawia, że odpowiedzialne podejście staje się zobowiązaniem, co znajduje odzwierciedlenie w Misji Budimeksu. Dzięki takiej filozofii zarządzania Grupa Budimex potrafiła sprostać wyzwaniom, kiedy jej konkurenci traciли płynność i wypadali z rynku. To trwały i stabilny wzrost z poszanowaniem interesów klientów, partnerów biznesowych, pracowników, społeczności lokalnych, przyrody i inwestorów. To wyważenie oczekiwań wszystkich grup interesariuszy, to umiejętność wsłuchiwanie się w ich oczekiwania i obawy.

MISJA BUDIMEKSU

● G4-56

„Naszą misją jest realizacja inwestycji budowlanych – w tym przedsięwzięć deweloperskich – w sposób godny lidera rynku, z poszanowaniem środowiska naturalnego i zasad etyki, dbałością o satysfakcję klientów oraz komfort użytkowników, które osiągniemy dzięki profesjonalizmowi i pasji budowania, wysokiej efektywności działania, a także partnerskim relacjom z dostawcami i podwykonawcami.”

Podstawowym przedmiotem działalności **Budimeksu SA**, jako spółki będącej jednostką dominującą, poza świadczeniem usług budowlano-montażowych i działalnością deweloperską, jest realizacja funkcji doradczej, zarządczej i finansowej na rzecz spółek Grupy. Taki model ma na celu szybki przepływ informacji w ramach struktury Grupy, wzmocnienie efektywności gospodarki finansowo-pięniężnej poszczególnych spółek i dalsze umacnianie pozycji rynkowej Grupy.

Działalność budowlano-montażowa jest również domeną **Mostostalu Kraków SA**. Spółka specjalizuje się w świadczeniu usług w zakresie wykonawstwa i montażu wszelkiego rodzaju konstrukcji stalowych oraz montażu urządzeń głównie dla przemysłów cementowo-wapienniczego, energetycznego, hutniczego i chemicznego. Działalnością budowlano-montażową zajmują się ponadto Budimex Bau GmbH, Budimex Budownictwo Sp. z o.o. oraz Budimex Kolejnictwo SA, które nie są objęte tym raportem.

Zaangażowanie w segment działalności deweloperskiej i zarządzania nieruchomościami obejmuje przygotowywanie gruntów pod inwestycje, prowadzenie projektów inwestycyjnych w zakresie budownictwa mieszkaniowego, sprzedaż mieszkań oraz wynajem i obsługę nieruchomości na własny rachunek. Podmiotem Grupy, który działa na rynku deweloperskim, jest **Budimex Nieruchomości Sp. z o.o.**. Ponadto w skład Grupy Budimex wchodzi inne spółki, nieobjęte niniejszym raportem: SPV-BN 1 Sp. z o.o., Poznańskie Przedsiębiorstwo Inwestycyjne Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Budownictwa Mieszkaniowego

Uniwersytet Artystyczny Poznań

Nadolnik Sp. z o.o. (do momentu połączenia z Budimeksem Nieruchomości Sp. z o.o. w dniu 27 maja 2015 roku). Po części działalnością tą zajmuje się też sam Budimex SA.

Warto wspomnieć jeszcze o dwóch spółkach z grupy kapitałowej. **FBSerwis SA** to firma, założona przez Budimex SA i Ferrovial Services SA, w której Budimex ma udziały mniejszościowe. Niemniej umożliwia ona korzystanie z międzynarodowych doświadczeń Grupy Ferrovial przez polskich pracowników. FBSerwis specjalizuje się w kompleksowej obsłudze nieruchomości, utrzymaniu obiektów przemysłowych, kompleksowym utrzymaniu infrastruktury (drogi i autostrady, infrastruktura miejska), usługach środowiskowych oraz rozwiązaniach z obszarów Smart Cities i efektywności energetycznej. Z kolei **Budimex Parking Wrocław Sp. z o.o.** jest spółką celową, która

została powołana w styczniu 2011 roku przez Budimex SA. Spółka została wybrana w postępowaniu koncesyjnym prowadzonym przez Wrocławskie Przedsiębiorstwo Hala Ludowa Sp. z o.o. na przeprowadzenie prac budowlanych związanych z wybudowaniem parkingu podziemnego w sercu Wrocławia. Parking znajduje się przy zabytkowym kompleksie Hali Stulecia wpisanej w 2006 roku na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Budimex Parking Wrocław, sfinansowawszy budowę ze środków prywatnych i kredytów, posiada 30-letnią koncesję na zarządzanie obiektem. Parking może pomieścić blisko 800 pojazdów na trzech poziomach.

SYTUACJA RYNKOWA I PERSPEKTYWY

● G4-2

W roku 2015 produkcja budowlano-montażowa wzrosła o 2,3% (w wartościach bieżących), wobec 2,6% w roku 2014. Relatywnie dobrze rozwijał się zarówno segment budownictwa mieszkaniowego jak i infrastrukturalnego. Rok ten charakteryzował się jednak dalszym spadkiem cen produkcji budowlano-montażowej.

W ostatnim roku nastąpił wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania osiągając poziom 147,7 tysięcy. Bardzo dobrą koniunkturę potwierdza liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto (wzrost o 13,7%) oraz liczba wydanych pozwoleń na budowę (przyrost o 20,5%). Program Mieszkanie dla Młodych (MdM) oraz rekordowo niskie stopy procentowe skutkujące dosyć tanim finansowaniem i jednocześnie mało atrakcyjnym oprocentowaniem lokat banko-

wych przyczyniły się do wyraźnego ożywienia rynku deweloperskiego.

Należy spodziewać się, że wzrost utrzyma się prawdopodobnie również w roku 2016 i latach kolejnych. Kluczowe będzie rozstrzygnięcie nowych przetargów na kontrakty współfinansowane z budżetu Unii Europejskiej w ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2014–2020. Właśnie sprawne wykorzystywanie funduszy europejskich będzie determinowało dynamikę i kierunki rozwoju budownictwa w Polsce. Łącznie Polska może liczyć na wsparcie w wysokości sięgającej 82,5 miliarda euro, wobec 68 miliardów przewidzianych dla Polski w mijającej perspektywie 2007–2013. Największym programem pozostanie Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko z alokacją na poziomie 27,4 miliarda euro, którego priorytetem jest gospo-

Centrum Spotkan Kultur Lublin

39
38
E

darka niskoemisyjna, ochrona środowiska, rozwój infrastruktury technicznej kraju i bezpieczeństwo energetyczne. Najwięcej środków zostanie przeznaczone na przedsięwzięcia transportowe, tj. drogi, koleje, transport miejski, lotniczy i morski (planowana alokacja w wysokości ok. 19,8 miliarda euro). Następne w kolejności będą: sektor ochrony środowiska (3,5 miliarda euro) oraz energetyka (2,8 miliarda euro).

Zgodnie z założeniami ustawy budżetowej wzrost PKB w ujęciu realnym w 2016 roku powinien wynieść 3,8%, a średnioroczna inflacja 1,7%. Bezrobocie na koniec roku 2016 szacowane jest na poziomie 9,7%. Perspektywy rozwoju rynku budowlanego na rok 2016 są stabilne z lekką perspektywą wzrostu. Dużo większej dynamiki wzrostu, wynikającej z kumulacji robót budowlanych na kontraktach współfinansowanych z nowej perspektywy unijnej, można się spodziewać w latach 2017–2019.

Zgodnie z „Programem Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2020, z perspektywą do roku 2025” lista inwestycji obejmuje zadania o łącznej długości 4 783 kilometrów, co wg Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa może kosztować nawet 198 miliardów złotych.

Z kolei w sektorze infrastruktury kolejowej inwestycje nie były aż tak dynamiczne jak zakładał Wieloletni Program Inwestycji Kolejowych do roku 2015, który obejmował zadania o wartości 46,5 miliardów złotych. W latach 2011–2015 PKP Polskie Linie Kolejowe SA (PKP

PLK) wydały tylko ok. 50% środków zakładanych w programie. Skuteczność wydawania środków unijnych alokowanych do PKP PLK w ramach perspektywy unijnej 2007–2013 była poniżej oczekiwań. Spośród 16 miliardów złotych przeznaczonych na inwestycje kolejowe, PKP PLK wykorzystała zgodnie z przeznaczeniem tylko 13,4 miliarda złotych. Pomimo problemów, perspektywy dla budownictwa kolejowego są relatywnie dobre. Zgodnie z planem finansowania „Krajowego Programu Kolejowego do roku 2023”, w latach 2015–2023 PKP PLK będą realizowały projekty o wartości 67,5 miliarda złotych w ramach 197 inwestycji umieszczonych na liście podstawowej programu. Dodatkowo na liście rezerwowej uwzględniono 70 projektów o wartości 27,4 miliarda złotych. W roku 2015 PKP PLK ogłosiły przetargi o historycznie najwyższej wartości tj. ok. 16 miliardów złotych.

Jeżeli chodzi o segment budownictwa energetycznego Urząd Regulacji Energetyki szacuje, że w latach 2015–2028 oddanych ma zostać do użytku ok. 18 GW nowych mocy wytwórczych, przy jednoczesnym wycofaniu jednostek wytwórczych o mocy ok. 6 GW. I choć największe kontrakty zostały już rozstrzygnięte to wciąż na etapie planowania bądź przetargów znajduje się kilka istotnych inwestycji w szeroko rozumianym sektorze energetyki konwencjonalnej. Na znaczeniu przybierał będzie również rynek odnawialnych źródeł energii. Równocześnie na rynku instalacji termicznego prze-

kształcania odpadów komunalnych rozstrzygnięto w ostatnich latach 6 przetargów na budowę spalarni odpadów. W perspektywie najbliższych lat planowana jest budowa kilku dodatkowych instalacji m.in. w Gdańsku, Warszawie oraz Olsztynie.

Wydaje się, że stabilne perspektywy stoją przed rynkiem przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej oraz gazu. W 2015 roku weszła w życie ustawa o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych. Ułatwi ona realizację 23 strategicznych inwestycji w infrastrukturę elektroenergetyczną, rozwiązując istotne utrudnienia związane ze sposobem nabywania tytułów prawnych do nieruchomości, na których zlokalizowana jest inwestycja oraz procedurami i sposobem wydawania wymaganych decyzji administracyjnych.

Rok 2016 może przynieść dalszy wzrost liczby inwestycji w spółkach deweloperskich. Największe szanse na dalszy wzrost mają prawdopodobnie największe gracze, obecni w dużych miastach w Polsce oraz dysponujący ofertą dostosowaną do oczekiwań rynku. Pozytywny wpływ na kształt rynku w 2016 roku będzie miał program MdM oraz wciąż niskie stopy procentowe, choć wzrost minimalnego wkładu własnego dla kredytów hipotecyjnych oraz podatek bankowy, mogą wpłynąć na ograniczenie dostępności kredytów dla niektórych klientów i przez to hamować wzrost rynku.

WYNIKI OSTATNIEGO ROKU

● G4-9

Kolejny rok z rządu Grupa Budimex¹ odnotowała wzrost obrotów. W segmencie budowlanym sprzedaż rosła szybciej niż rynek. Wartość sprzedaży w segmencie budowlanym Grupy Budimex wzrosła o 4,7%, podczas gdy rynek odnotował 2,3% dynamikę. Jeszcze większe różnice odnotowano w budownictwie kubaturowym, które przeciętnie rosło w tempie 3,0%, podczas gdy w przypadku Grupy Budimex było to 19,8%. Z kolei 6,8% spadek Grupa Budimex odnotowała w przypadku budownictwa infrastrukturalnego, mimo że rynek odnotował niewielki, bo 1,7% przyrost. W efekcie udział segmentu infrastruktury w całkowitych przycho-

dach z usług budowlano-montażowych Grupy spadł z 56,8% w 2014 roku do 50,6% w 2015 roku.

Z kolei dobra koniunktura na rynku mieszkaniowym znalazła odzwierciedlenie w wartości pozyskanych kontraktów w tym sektorze, w konsekwencji udział budownictwa mieszkaniowego w strukturze sprzedaży segmentu budowlanego wzrósł z 6,1% w roku 2014 do 10,1% w roku 2015.

W ostatnim roku można było zaobserwować istotne ożywienie na rynku deweloperskim i dynamiczny wzrost

popytu na nowe mieszkania. Miało to bezpośrednie odzwierciedlenie w rekordowym poziomie przedsprzedaży mieszkań. Przedsprzedaż netto nowych mieszkań w całym roku 2015 wyniosła 1 918 sztuk, w porównaniu do 1 685 mieszkań w roku poprzednim, a tym bardziej w porównaniu do 742 mieszkań w 2013 roku. Równocześnie, by wykorzystać poprawiającą się koniunkturę i zapewnić stabilność przychodów w kolejnych latach, w roku 2015 rozpoczęto budowę ponad dwóch tysięcy nowych mieszkań na dwunastu nowych projektach deweloperskich zlokalizowanych w Warszawie, Krakowie i Poznaniu. Na dzień 31 grudnia 2015 roku w budowie było około cztery tysiące mieszkań. W roku 2015 Grupa Budimex zakupiła również nowe działki w Warszawie i Gdańsku. Na obecnie posiadanych gruntach możliwa jest budowa ponad 6,2 tysiąca nowych mieszkań.

W 2015 roku przychody ze sprzedaży z działalności deweloperskiej odnotowały wzrost w porównaniu do roku poprzedniego o 16,8%. Niemniej w tym miejscu należy przypomnieć, że przychody ze sprzedaży działalności deweloperskiej są rozpoznawane w momencie notarialnego przeniesienia prawa własności lokalu na nabywcę po odbiorze technicznym całego obiektu. Dlatego też znacznie lepszym prognozą jest właśnie wspomniana wyżej przedsprzedaż mieszkań.

Osiedle Wiślany Mokotów w Warszawie

● G4-6, G4-8, G4-9

Struktura sprzedaży w ujęciu geograficznym pozostała właściwie niezmienna. Głównymi rynkami, na których działała Grupa Budimex są Polska i Niemcy, przy czym w ubiegłym roku, tak jak w dwa lata temu, dominujący udział przychodów (96%) pochodził z rynku polskiego. Z rynku niemieckiego pochodziło 3% przychodów, a 1% z rynków innych krajów.

W 2015 roku na rynku niemieckim wykonywane były głównie roboty warsztatowe. Przychody ze sprzedaży w Niemczech wyniosły 175 mln zł i były o 16,9 mln zł, czyli 10,7%, wyższe w porównaniu do 2014 roku. Wzrost ten nastąpił zarówno na robotach prefabrykacyjnych (12,9%) jak i metalowych (3,5%).

Jeżeli chodzi o rynek krajowy Grupa Budimex będzie aktywna we wszystkich dotychczasowych segmentach. Nowe inwestycje infrastrukturalne, w szczególności inwestycje drogowe realizowane w ramach „Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023”, dają szansę na pozyskanie nowych kontraktów drogowych. Proces inwestycyjny będzie kontynuowany, co powinno zapewnić kolejne zlecenia w latach 2016–2017. Grupa planuje

również pozyskać kontrakty w segmencie budownictwa kubaturowego, energetycznego oraz hydrotechnicznego. Planowany jest także dalszy rozwój na rynku usług komunalnych oraz podjęcie przedsięwzięć na zasadach partnerstwa publiczno-prywatnego. W 2015 roku spółki Grupy Budimex podpisały kontrakty budowlane o łącznej wartości 7,1 mld zł. Portfel zamówień budowlanych Grupy Budimex na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniósł 8,4mld zł, co stanowi imponujący, bo 37,9% wzrost, w porównaniu z końcem 2014 roku.

Struktura portfela zamówień kształtowała się następująco:

- infrastruktura – 65%
- segment niemieszkaniowy – 12%
- segment mieszkaniowy – 11%
- budownictwo przemysłowe – 10%
- segment kolejowy – 2%.

Aby sprostać tym wyzwaniom, w roku 2016 Grupa Budimex planuje nakłady inwestycyjne na poziomie około 70 milionów złotych. Główne wydatki to maszyny budowlane oraz realizacja projektów informatycznych.

Wartość sprzedaży

Rodzaj obiektów	2015		2014	
	mln zł	%	mln zł	%
łądowo – inżynieryjne (infrastruktura)	2 497	50,6%	2 680	56,8%
kubaturowe, w tym:	2 440	49,4%	2 037	43,2%
– niemieszkaniowe	1 939	39,3%	1 748	37,1%
– mieszkaniowe	501	10,1%	289	6,1%
Razem sprzedaż usług budowlano-montażowych	4 937	100,0%	4 717	100,0%

¹ Dane w tym rozdziale odnoszą się do grupy kapitałowej w ujęciu, w którym jest ona konsolidowana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2015 r.

● G4-9, G4-10

Podstawowe wielkości ekonomiczne, charakteryzujące Grupę Budimex, kształtowały się na następującym poziomie:

	2015	2014
Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług oraz towarów i materiałów (mln zł)	5 134,0	4 949,9
Zyski (mln zł)	236,5	193,9
Kapitał własny (mln zł)	603,1	522,5
Zobowiązania (mln zł)	4 110,2	3 335,7
Aktywa (mln zł)	4 713,4	3 858,2
Liczba pracowników	5 185	4 656
Liczba pracowników podwykonawców pod nadzorem Grupy Budimex	b.d.*	b.d.*

*Prace budowlane charakteryzują się dużą sezonowością zatrudnienia podwykonawców, a specyfika kolejnych etapów wykonywanych prac skutkuje rotacją podwykonawców i zmieniającą się liczbą pracowników na kontraktach Budimeksu. Aktualne na każdy dzień dane o pracownikach, w tym pracownikach podwykonawców, są rejestrowane bezpośrednio na budowach.

● G4-16

Członkostwo Budimeksu w organizacjach i inicjatywach społecznych:

- Business Centre Club,
- Klub Polskich Laboratoriów Badawczych POLLAB,
- Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa,
- Polski Związek Pracodawców Budownictwa,
- Polskie Stowarzyszenie Wykonawców Nawierzchni Asfaltowych,
- Polsko-Hiszpańska Izba Gospodarcza,
- Izba Towarzystwo Gospodarcze Polska – Rosja,
- Railway Business Forum,
- Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych,
- UN Global Compact,
- Związek Mostowców RP,
- Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska,
- Związek Pracodawców Branży Infrastruktury.

WKŁAD W ROZWÓJ INFRASTRUKTURY

● EC DMA, G4-9, G4-EC7

Działalność Grupy Budimex oznacza znacznie więcej niż tylko pomnażanie kapitału zaangażowanego przez akcjonariuszy. Konkretnie inwestycje przekładają się na jakość życia Polaków. Pozwalają też lepiej kontrolować oddziaływanie człowieka na przyrodę. Budimex od kilkadziesiątu już lat uczestniczy w modernizacji Polski. W efekcie codziennej działalności firmy powstawały i powstają drogi i autostrady, infrastruktura kolejowa, lotniska, obiekty hydrotechniczne, obiekty przemysłowe, oczyszczalnie ścieków i zakłady utylizacji odpadów.

To również szereg budynków użyteczności publicznej, takich jak szpitale, budynki uczelni, sądy, czy obiekty kultury. To oczywiście również tysiące mieszkańców i biur.

Z ważnych społecznie kontraktów, które w 2015 roku zawarła Grupa Budimex, warto wspomnieć o licznych inwestycjach drogowych, w tym o drogach ekspresowych i obwodnicach, które odciążają tereny zurbanizowane i przyczyniają się do poprawy jakości powietrza w miastach i bezpieczeństwa ich mieszkańców. Należy tu wymienić budowę kilku fragmentów dróg: **drogi ekspresowej S7 Gdańsk (A1) – Elbląg (S22)**, pododcinka **Ostróda Północ – Ostróda Południe** w ciągu drogi S7 wraz z budową **obwodnicy Ostródy** w ciągu drogi krajowej nr 16, zaprojektowanie i wybudowanie **drogi ekspresowej S3 Nowa Sól – Legnica (A4)** (zadanie V od węzła Lubin Południe (bez węzła) do węzła Legnica II (A4)), zaprojektowanie i budowa drogi S6 na odcinku Goleniów – Nowogard (S3, węzeł „Goleniów Północ” /z węzłem/ – początek obwodnicy m. Nowogard), **zaprojektowanie i budowa drogi ekspresowej S17 Garwolin – Kurów** na odcinku Garwolin (koniec obwodnicy) – granica woj. mazowieckiego i lubelskiego, **zaprojektowanie i budowa obwodnicy miasta Suwałki** w ciągu **drogi ekspresowej S61 – Odcinek A i Odcinek B**, **zaprojektowanie i budowa drogi S6** na odcinku koniec obwodnicy m. Płoty – węzeł „Kielpino” (z węzłem). Z innych ważnych społecznie inwestycji warto wspomnieć o budowanych szpitalach: budowie **Mazowieckiego Szpitala**

Lotnisko Szymany

Wojewódzkiego Drewnica oraz budowa nowego budynku 1. Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką SP ZOZ w Lublinie (z przeznaczeniem na centralny blok operacyjny z zapleczem, oddziałami szpitalnymi i lądowiskiem dla śmigłowców oraz nadbudową budynku głównego). Grupa wygrała również przetarg na dokończenie budowy budynku Sądu

Okręgowego i Sądu Rejonowego w Zamościu. Z inwestycji ważnych z przyrodniczego punktu widzenia, Grupa Budimex dostarczy i zamontuje instalację odazotowania oraz zmodernizuje instalację odsiarczania spalin dla kotła K2 w EC Siekierki w Warszawie, co przełoży się na poprawę jakości powietrza w stolicy.

Energia z odpadów – Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Białymstoku

Zakład, którego budowę zakończono w grudniu 2015 r., jest zakładem, w którym dzięki termicznemu unieszkodliwianiu odpadów będzie produkowana energia elektryczna i ciepła. Instalacja jest przyjazna dla środowiska i mieszkańców. Jest elementem powstającego nowoczesnego systemu gospodarki odpadami obejmującego również wdrożenie selektywnej zbiórki odpadów i budowę sortowni na składowisku w Hryniewiczach. Budowa ta to największa inwestycja w województwie podlaskim w ostatnich latach.

Budowę zrealizowało konsorcjum firm: Budimex S.A. (lider konsorcjum), Keppel Seghers Belgium N.V. oraz Cespa Compania Espanola de Servicios Publicos Auxiliares S.A. Umowa przewidywała najpierw zaprojektowanie instalacji, a następnie budowę, która trwała 751 dni. Uczestniczyło w niej w sumie 2000 osób. W okresie najbardziej intensywnych prac montażowych, na placu budowy było codziennie 457 osób.

Dzięki zastosowanej technologii możliwe będzie wytworzenie rocznie ok. 38 tys. MWh energii elektrycznej oraz ok. 360 tys. GJ energii cieplnej, która trafi do miejskiej sieci ciepłowniczej i będzie wykorzystywana na potrzeby własne. Taka ilość energii elektrycznej może zasilić około 16 tys. gospodarstw domowych, a energii cieplnej ogrzać zimą około 875 domów jednorodzinnych.

Instalacja oczyszcza spaliny z tlenków azotu (NOx), kwaśnych zanieczyszczeń, metali ciężkich, dioksyn i furanów oraz pyłów. W efekcie emisja spalin jest na minimalnym poziomie, dalekim od dopuszczalnych wartości określonych prawem. Skład spalin jest cały czas monitorowany. Dodatkowo cała woda opadowa z terenu ZUOK (dachy, drogi, place) jest odzyskiwana i używana do procesu technologicznego, a woda

z miejskiej sieci używana jest na minimalnym poziomie – głównie na potrzeby socjalne. Ciepła woda do celów socjalnych podgrzewana jest dzięki odzyskowi ciepła ze sprężarek powietrza pracujących w instalacji obiektu. Przy wjeździe na teren ZUOK zainstalowany jest detektor radioaktywności, nie ma więc niebezpieczeństwa, że materiały radioaktywne trafią do instalacji.

ZUOK w Białymstoku jest jednym z pierwszych oddanych do eksploatacji w Polsce i jako pierwszy w kraju otrzymał koncesję na użytkowanie. Podobne instalacje zostały uruchomione w Bydgoszczy i Koninie.

Całkowity koszt projektu „Zintegrowany system gospodarki odpadami dla aglomeracji białostockiej” wynosi 393 mln zł netto, z czego budowa ZUOK w Białymstoku – 333 mln zł. Na realizację całego pozyskano 210 mln zł ze środków Europejskiego Funduszu Spójności, w ramach Działania 2.1 Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. 164 mln zł pochodzi z dotacji Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Okres realizacji: 2013 – grudzień 2015

ZUOK Białystok

Zakład Utylizacji Odpadów w Biechowie (gm. Głogów)

Prace obejmowały wykonanie robót budowlano–instalacyjnych, dostawę oraz montaż maszyn i urządzeń wraz z wyposażeniem Zakładu, przeprowadzenie rozruchu mechanicznego i technologicznego linii sortowania odpadów oraz instalacji intensywnej stabilizacji biologicznej w bioreaktorach, przeszkolenie personelu Zamawiającego w zakresie eksploatacji instalacji oraz uzyskanie pozwolenia na użytkowanie obiektu.

Wybudowano halę przyjęć odpadów komunalnych zmieszanych i sortownię odpadów, magazyn odpadów surowcowych i wielkogabarytowych oraz halę przyjęć odpadów surowcowych i segregacji odpadów. Łączna ilość odpadów kierowanych do sortowni wynosi ok. 40 000 Mg/a.

W ramach prac wykonano również między innymi: instalację intensywnej stabilizacji biologicznej w bioreaktorach o łącznej wydajności 20 500 Mg/a, pompownie, separator ścieków deszczowych i osadnik ścieków technologicznych, place przyjmowania i magazynowania odpadów. Powstały również budynki administracyjno – socjalno – sanitarne, stacje trafo, budynek wagowego, drogi, place i parkingi. Sieci sanitarne i instalacje elektryczne. Prace prowadzono pod nadzorem archeologicznym.

Okres realizacji: marzec 2014 – luty 2015

Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów w Ostrowie Wlkp

Celem kontraktu w formule „zaprojektuj i wybuduj” było wybudowanie zakładu, na który złożyły się:

- hala sortowni o pow. ok. 3000 m² wyposażona w linię sortowniczą do segregacji odpadów o wydajności 79 000 ton/rok, trzy automatyczne stacje rozładownicze frakcji: 0–80 mm, RDF i balast.
- kompostownia złożona z 6 bioreaktorów o przepustowości stabilizacji tlenowej na poziomie ok. 45 ton/rok.
- biofiltr do zmniejszenia odoryzacji pochodzącej z kompostowni.

Wybudowano także: wiaty do magazynowania surowców wtórnych, zbiornik ppoż. o pojemności ok. 800 m³, zbiornik ziemny na odcieki, biurowiec, drogi, place, chodniki oraz miejsca parkingowe. Zagospodarowano tereny zielone o powierzchni ok. 6500 m² wraz z nasadzeniami kompensacyjnymi.

Okres realizacji: luty 2015 – grudzień 2015

Centrum Zarządzania Innowacjami
Politechnika Warszawska

Regionalny Port Lotniczy Olsztyn – Mazury w Szymanach

W styczniu 2016 roku uroczycie otwarto Regionalny Port Lotniczy Olsztyn – Mazury. Lotnisko w Szymanach jest jedynym w północno – wschodniej Polsce. Wykonawcą pola wzlotów wraz z wartownią jest Budimex, który zakończył prace 30 czerwca 2015 roku, na dwa miesiące przed kontraktowym terminem.

Zakres prac Budimeksu obejmował:

- budowę pola wzlotów (droga startowa, droga kołowania, płyta postojowa dla samolotów i śmigłowców, drogi techniczne i pożarowe, place postojowe dla sprzętu obsługi technicznej lotniska, oświetlenie nawigacyjne i sieci elektroenergetyczne) oraz budynku wartowni,
- opracowanie projektu i budowę naziemnej pomocy radio-nawigacyjnej.

Lotnisko w Szymanach to jedna z wielu realizacji Budimeksu związanych z infrastrukturą lotniskową. Spółka wybudowała m.in. nowy pas startowy w pyrzowickim porcie lotniczym, Port Lotniczy Lublin w Świdniku i terminal pasażerski w Gdańsku – Rębiechowie.

Budimex jest wykonawcą płyt postojowych lotniska we Wrocławiu – Strachowicach, Gdańsku – Rębiechowie i Szczecinie – Goleniowie (pas startowy i płyty postojowe). Na warszawskim lotnisku Chopina spółka wybudowała Terminal 2., pola wzlotów, płyty postojowe, drogi kołowania oraz przebudowała skrzyżowanie dróg startowych.

Bezpieczne ciepło w sezonie grzewczym – EDF Polska Elektrociepłownia Gdyńska

BUDIMEX SA realizuje dla EDF Polska SA inwestycję, której przedmiotem jest zaprojektowanie i wykonanie kotłowni rezerwowo-szczytowej zapewniająca pełne pokrycie zapotrzebowania na ciepło w sezonie grzewczym.

Kotłownia ta będzie zasilana lekkim olejem opałowym i zastąpi obecnie funkcjonującą kotłownię zasilaną mazutem. Instalacja będzie zlokalizowana w nowym budynku na terenie Elektrociepłowni Gdyńskiej przy ul. Puckiej. Istniejąca gospodarka mazutowa, zostanie zmodernizowana na potrzeby projektowanej kotłowni szczytowej.

W ramach inwestycji BUDIMEX SA zaprojektuje i wykona nowy budynek kotłowni wraz z wszelkimi przyłączami, zmodernizuje istniejącą pompownię mazutową na potrzeby nowego paliwa, wykona zbiornik o objętości 1 500m³ na olej lekki. Wartość inwestycji to 27,5mln złotych netto a termin zakończenia inwestycji to czerwiec 2016 roku.

Centrum Sportu i Rekreacji Poznań

Mostostal Kraków, będący wykonawcą unikalnych konstrukcji, realizował lub realizuje w kraju i zagranicą szereg zleceń na potrzeby instalacji ochrony środowiska dla przemysłu (np. przemysłowe elektrofiltry i filtry workowe), oczyszczalni ścieków, instalacji utylizacji odpadów, konstrukcji zapór wodnych, czy też różnego rodzaju budynków użyteczności publicznej i obiektów przemysłowych. W 2015 r. spółka m.in. wykonała, dostarczyła i dokonała montażu konstrukcji stalowej niezbędnych przy rozbudowie hali stalowej w Zakładach OPEL w Tychach. W tym samym mieście realizowała również kontrakt na prefabrykację, dostawę i montaż, ważące 1200 ton, konstrukcji stalowej budynku kotła w Elektrociepłowni Tychy. Zlecenie obejmujące prefabrykację, dostawę i montaż konstrukcji stalowej dla budynku kotła realizowała również na rzecz papierni Mondi Świecie. Łącznie obejmował on dostawę 1 795 ton i montaż 1 646 tys. ton konstrukcji stalowych. Mostostalowi Kraków zle-

cono także w ubiegłym roku dostawę i montaż konstrukcji stalowej w ramach budowy Centrum Badań Technologii Informatycznych w Poznaniu.

W 2015 roku zrealizowano dostawę konstrukcji stalowej kanałów oraz konstrukcji wsporczych dla Elektrowni w Czarnobylu. Jest to chyba najbardziej spektakularny i unikalny projekt jaki realizował Mostostal Kraków. Jest to również, jak zapowiada koncern Novarka, na którego zlecenie konstrukcję przygotowuje Mostostal Kraków, największa przesuwalna budowla w historii ludzkości. Albowiem konstrukcja stalowa kopuły zabezpieczającej pozostałości po reaktorze atomowym w Czarnobylu, która zastąpi dotychczasowy „sarkofag”, składa się z dwóch części, które zostaną nasunięte na radioaktywne zgłiszczca. Konstrukcja będzie miała 105 m wysokości, 150 m długości i 257 m szerokości. Realizacja kontraktu będzie oznaczała dostarczenie ponad 5000 tys ton konstrukcji stalowych.

4

KULTURA ZARZĄDZANIA

ŁAD ZARZĄDCZY

● G4-34

Zarząd Budimeksu dąży do stosowania najwyższych standardów zarządczych w całej Grupie Budimex. Procesy decyzyjne są transparentne. Zarząd i podległe mu jednostki zachowują najwyższą staranność w przekazywaniu rynkowi kluczowych dla niego informacji w sposób rzetelny i terminowy. W 2015 roku Budimex stosował „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW” przyjęte Uchwałą Rady Giełdy z dnia 4 lipca 2007 r. ze zmianami, z wyjątkiem:

- możliwości wykonywania osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu w toku zgromadzenia, poza miejscem odbywania walnego zgromadzenia, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej,

- dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad – Zasada 10 pkt 2) z Działu IV Dobre praktyki stosowane przez akcjonariuszy.

Decyzja w tej sprawie została podjęta w wyniku analizy obejmującej zagadnienia związane zarówno z zagrożeniami natury technicznej, jak i prawnej dla prawidłowego i sprawnego przeprowadzenia obrad Walnego Zgromadzenia przy uwzględnieniu liczby akcjonariuszy uczestniczących zwykle w obradach.

Dworzec PKP Bydgoszcz

SKŁAD ZARZĄDU I RADA NADZORCZA

● G4-34

Obok Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy, zgodnie z obowiązującymi w Polsce regulacjami, organami spółki, są Zarząd oraz Rada Nadzorcza. Rolą Zarządu jest prowadzenie bieżących spraw spółki oraz reprezentowanie spółki na zewnątrz. Natomiast Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością spółki, we wszystkich dziedzinach jej działalności. W związku z czym uprawniona jest do prze-

glądania wszystkich dokumentów spółki oraz żądania sprawozdań i wyjaśnień od Zarządu i pracowników spółki, dokonywania rewizji majątku oraz sprawdzania ksiąg i dokumentów. Rada ma prawo żądania dla swoich potrzeb, wykonania niezbędnych ekspertyz i badań w zakresie spraw będących przedmiotem jej nadzoru i kontroli.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Zarząd Budimex SA składał się z następujących osób:

• Dariusz Jacek Blocher	<i>prezes Zarządu, dyrektor generalny,</i>
• Fernando Luis Pascual Larragoiti	<i>wiceprezes Zarządu,</i>
• Cezary Mączka	<i>członek Zarządu, dyrektor Pionu Zarządzania Zasobami Ludzkimi,</i>
• Jacek Daniewski	<i>członek Zarządu, dyrektor Pionu Prawno – Organizacyjnego,</i>
• Henryk Urbański	<i>członek Zarządu, dyrektor Pionu Zarządzania Nieruchomościami,</i>
• Marcin Węglowski	<i>członek Zarządu, dyrektor Pionu Ekonomiczno – Finansowego.</i>

We wrześniu 2015 r. z funkcji członka Zarządu zrezygnował Andrzej Artur Czynczyk, którego na tym stanowisku zastąpił Cezary Mączka.

Z kolei Rada Nadzorcza Budimex SA miała na koniec 2015 roku następujący skład:

• Marek Michałowski	<i>przewodniczący Rady,</i>
• Alejandro de la Joya Ruiz de Velasco	<i>wiceprzewodniczący Rady,</i>
• Igor Adam Chalupiec	<i>sekretarz Rady,</i>
• Marzenna Anna Weresa	<i>członek Rady,</i>
• Ignacio Clopes Estela	<i>członek Rady,</i>
• Javier Galindo Hernandez	<i>członek Rady,</i>
• Jose Carlos Garrido–Lestache Rodriguez	<i>członek Rady,</i>
• Piotr Kamiński	<i>członek Rady,</i>
• Janusz Dedo	<i>członek Rady.</i>

W ramach Rady Nadzorczej w roku 2014, tak jak i roku poprzednim, funkcjonowały trzy komitety:

- Komitet Audytu (Marzenna Weresa, Javier Galindo Hernandez, Jose Carlos Garrido – Lestache Rodriguez),
- Komitet Inwestycyjny (Piotr Kamiński, Alejandro de la Joya Ruiz de Velasco, Javier Galindo Hernandez),
- Komitet Wynagrodzeń (Marek Michałowski, Igor Chalupiec, Alejandro de la Joya Ruiz de Velasco).

Aktualne życiorysy członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej dostępne są na stronie internetowej Budimeksu². Skład osobowy rady Nadzorczej, a także jej komitetów, nie ulegał w ciągu roku zmianie. Zgodnie ze złożonymi oświadczeniami Igor Adam Chalupiec, Marzenna Anna Weresa, Piotr Kamiński oraz Janusz Dedo są niezależnymi członkami Rady Nadzorczej.

²<http://www.budimex.pl/pl/o-budimex/wladze.html>

S5 Kaczkowo – Korzeńsko

PODEJŚCIE ZARZĄDCZE

● G4-25, G4-34

W maju 2014 roku Budimex przyjął „Politykę Zarządzania”, która bezpośrednio odnosi się do aspektów społecznej odpowiedzialności. Dokument, sygnowany przez Prezesa Zarządu, stwierdza m.in., że „Budimex [...] jest świadomy, że jego działalność powoduje długofalowe konsekwencje dla społeczeństwa i środowiska naturalnego nie tylko obecnie, ale również w przyszłości. Dlatego kieruje się zasadami zrównoważonego rozwoju i dobrowolnie deklaruje respektowanie zasad odpowiedzialnego biznesu”. W dalszej części dokument wskazuje na:

- ochronę życia i zdrowia oraz poszanowanie środowiska naturalnego,
- wysoką jakość robót i usług,
- etyczne postępowanie,
- odpowiedzialne dysponowanie informacją i rozważne podejmowanie decyzji,
- integrację systemów zarządzania, jako na kluczowe obszary zarządzania. Co więcej, zawierają one w sobie te obszary biznesowe, które zostały wskazane za kluczowe przez Komitet CSR oraz są podstawą strategii i raportu CSR. Co więcej ta sama polityka zawiera zobowiązanie Prezesa Zarządu do ustalenia celów i zadań wynikających z Polityki zarządzania, czyniąc ją również jednym z kryteriów oceny pracy, a także zobowiązanie do zapewniania niezbędnych środków do ich realizacji.

W 2015 roku zostały dodatkowo zaadaptowane polityki Grupy Ferrovial, inwestora strategicznego Budimeksu, związane z odpowiedzialnym zarządzaniem. Były to:

- Polityka Odpowiedzialności Spółki,
- Polityka Antykorupcyjna,
- Polityka Antymonopolowa oraz mająca na celu Ochronę Konkurencji,
- Polityka Ochrony Praw Człowieka,
- Polityka Ochrony Środowiska i Jakości.

W Budimeksie funkcjonuje od 2013 roku Komitet CSR. W jego skład weszli przedstawiciele zarządu. Dzięki temu możliwe jest kompleksowe podejście do zarządzania społeczną odpowiedzialnością. W codziennym zarządzaniu operacyjnym pozwala również na eskalowanie konkretnych problemów i decyzji, ważnych ze społecznego lub środowiskowego punktu widzenia. Komitet CSR, któremu przewodniczy Prezes Zarządu, spotyka się cyklicznie. Opiniuje, zatwierdza i rozlicza działania w obszarze społecznej odpowiedzialności.

Komitet CSR, a następnie formalnie Zarząd, przyjął cele na lata 2014–2015. Stopień ich osiągnięcia został opisany poniżej. Z kolei w 2015 roku Komitet zarekomendował, a Zarząd zaakceptował nową strategię CSR na lata 2016–2020, która obok priorytetów, wskazuje mierzalne cele na kolejne lata. Samo podejście do zarządzania społeczną odpowiedzialnością, w tym do opracowania strategii, zostało oparte o normę PN-ISO 26000:2012.

● G4-25, G4-27

Realizacja celów CSR dla Budimeksu na lata 2014–2015

	Cel	Termin realizacji	Osiągnięcie celu
1	Zapewnienie bezpiecznej organizacji i realizacji robót szczególnie niebezpiecznych poprzez przygotowanie Instrukcji Bezpiecznego Wykonania Robót – 100% robót określonych w planach BIOZ jako szczególnie niebezpieczne.	2014	✓
2	Przeprowadzenie działań szkoleniowo komunikacyjnych w zakresie dobrych praktyk BHP na 80% budów realizowanych w 2014 roku.	2014	✓
3	Wprowadzenie standardu organizacji i wyposażenia zaplecza higieniczno-sanitarnego na wszystkich budowach, których realizacja rozpocznie się w 3Q 2014 roku.	2015	✓
4	Wdrożenie standardu w zakresie organizacji i realizacji prac na wysokości – 100% budów, których realizacja zacznie się w 3Q 2014.	2015	✓
5	Wdrożenie standardowego wyposażenia pracowników i osób wykonujących pracę na terenie budowy w podstawowe środki ochrony indywidualnej tj. hełm ochronny, okulary ochronne, obuwie ochronne odzież odbłaskową (2 kl. odbłaskowości) lub kamizelkę odbłaskową – 100% budów których realizacja zacznie się w 3Q 2014 roku.	2015	✓
6	Utworzenie ilościowej i jakościowej ewidencji materiałów ponownie wykorzystanych pochodzących z rozbiórek, demontażu, robót ziemnych.	2015	✓
7	Dokonanie przeglądu procesów produkcyjnych w celu ich optymalizacji w zakresie zużycia paliw i związanego z tym zanieczyszczenia środowiska, przygotowanie planu działań i rozpoczęcie jego realizacji. Zmniejszenie zużycia paliw o 5%.	2014	✓
8	Dokonanie przeglądu procesów produkcyjnych w celu ich optymalizacji w zakresie zużycia energii elektrycznej i związanego z tym zanieczyszczenia środowiska, przygotowanie planu działań i rozpoczęcie jego realizacji. Zmniejszenie zużycia energii elektrycznej o 5%.	2014	✓
9	Optymalizacja zużycia energii elektrycznej polegająca na wymianie obecnie funkcjonującego oświetlenia na LED w trzech biurach Budimeksu – Poznań, Kraków, Warszawa.	2014	✓
10	Wyposażenie budów w apteczki środowiskowe – 100% budów, których realizacja rozpocznie się w 2Q 2014 roku.	1Q 2015	✓

11	Sukcesywne ograniczanie używania papierowych gazet na rzecz elektronicznych. Ograniczenie liczby kupowanych egzemplarzy papierowych gazet o 15%.	2Q 2015	✓
12	Zapewnienie właściwej gospodarki odpadami niebezpiecznymi na 100% budów tj. podpisanie umów z firmami posiadającymi stosowne zezwolenia w zakresie gospodarowania odpadami niebezpiecznymi.	2015	✓
13	Utrzymanie ilości segregowanych odpadów wytworzonych na budowach na poziomie powyżej 95%.	2015	✓
14	Utrzymanie ilości przekazywanych odpadów osobom fizycznym, bądź jednostkom organizacyjnym niebędącym przedsiębiorcami do wykorzystania na cele własne na poziomie powyżej 60%.	2015	✓
15	Promocja oszczędzania energii, wody i papieru. Edukowanie pracowników przy wykorzystaniu wewnętrznego portalu informacyjnego Budinet. Publikacja 1 raz na kwartał.	2015	✓
16	Dokonanie zmiany w procedurze 06–02 (Procedura dokonywania zakupów i kwalifikowania dostawców): wprowadzenie do procedury wzoru protokołu z negocjacji, w którym jednym z punktów będzie obszar zagadnień BHP.	2014	✓
17	Opracowanie raportu w CBD, który pozwoli zestawiać firmy negatywnie (w punktacji od 1 do 5, uzyskano „1”) ocenione w obszarze spełnienia warunków bezpieczeństwa i higieny (BHP) przez podwykonawcę oraz w zakresie postępowania w zakresie Ochrony Środowiska i Ekologii.	2014	✓
18	Weryfikacja standardów umów Budimeksu i dostosowanie zapisów w nich zawartych w celu zapewnienia bardziej partnerskich relacji z kontrahentami firmy.	2014	✓
19	Rozbudowanie funkcjonalności raportu w CBD o powiadomienia mailowe do Działu BHP z informacją o dostawcy który w danej chwili otrzymał negatywną ocenę w obszarze BHP i/lub OŚ.	2015	**
20	Wprowadzenie w 2014 roku do szkolenia „Witaj w Grupie” modułu CSR.	2014	✓
21	Stworzenie dokumentu „Polityka zarządzania ryzykiem w Budimeksie SA (tyt. roboczy)”.	1H 2015	✓
22	Stworzenie dokumentu „Polityka współpracy z lokalnymi społecznościami na realizowanych kontraktach budowlanych Budimeksu SA (tyt. roboczy).	2015	✓

* Komitet CSR wydał szereg rekomendacji związanych z ograniczeniem zużycia energii elektrycznej na kontraktach budowlanych realizowanych przez Grupę Budimex (podstawowa działalność), m.in. przeprowadzenie konkursu wśród pracowników na najlepszą inicjatywę ograniczającą zużycie energii elektrycznej, przeanalizowanie możliwości podpisania umowy ramowej na dostawę energii elektrycznej z jednym dostawcą, czy próba zapisania w istniejących systemach zbierających dane ilości zużytej energii (a nie kosztów), co pozwoliłoby uzyskać bardziej miarodajne wyniki niż opieranie się na wskaźniku odnoszącym się do uśrednionej ceny energii elektrycznej.

** W związku ze zmianami w systemie poczty elektronicznej Biuro IT przesunęło realizację tego celu na najbliższy możliwy pod względem technicznym termin.

Strategia CSR na lata 2016–2020

Nowoprzyjęta strategia CSR zbudowana na funkcjonujących w Budimeksie wartościach (Etyka, Współpraca, Odpowiedzialność, Ambicja) koresponduje bezpośrednio również z Misją oraz aktualną strategią biznesową. Mając ją na uwadze oraz zidentyfikowane kluczowe obszary odpowiedzialności wskazano osiem priorytetów społecznej odpowiedzialności wraz z towarzyszącymi im celami. Poszczególnym priorytetom i celom przypisano bardziej szczegółowe działania, kamienie milowe i KPIs. Wszystkim celom oraz KPIs przypisano wartości, które powinny zgodnie ze strategią zostać osiągnięte.

Priorytety i podstawowe cele kształtują się następująco:

- I. Udoskonalanie standardów bezpieczeństwa i higieny pracy.
 - Cel: zero wypadków śmiertelnych wśród pracowników spółki i pracowników podwykonawców pracujących na budowie.
 - Cel: obniżenie wskaźnika częstości wypadków wśród pracowników Budimeksu.
 - Cel: obniżenie wskaźnika ciężkości wypadków wśród pracowników Budimeksu.
- II. Ograniczanie oddziaływania na otoczenie przyrodnicze.
 - Cel: Efektywne wykorzystanie energii i redukcja związanej z nią emisji.
 - Cel: Optymalne wykorzystanie surowców i materiałów oraz minimalizacja powstałych odpadów.
 - Cel: Kontrola ryzyk środowiskowych i prewencja powstawania szkód i awarii środowiskowych.
- III. Bycie sąsiadem i gościem w społecznościach lokalnych.
 - Cel: zero konfliktów na tle środowiskowym, które przyczyniłyby się do zatrzymania prac budowlanych.
- IV. Eliminacja ryzyka zachowań nieetycznych.
 - Cel: zero niezwyfikowanych przypadków potencjalnych zachowań nieetycznych.
- V. Budowanie unikalnych kompetencji i przyjaznej atmosfery w miejscu pracy.
 - Cel: maksymalizacja wskaźnika satysfakcji pracowników.
- VI. Zapewnienie najwyższej jakości realizacji.
 - Cel: maksymalizacja wskaźnika Quality Conformance (QC).
- VII. Wspieranie kultury innowacyjności.
 - Cel: wzrost innowacyjności.
- VIII. Zapewnienie mechanizmów nadzoru nad społecznymi i środowiskowymi wynikami działalności.
 - Cel: zapewnienie rzetelnej sprawozdawczości finansowej i pozafinansowej.

W codziennym zarządzaniu operacyjnym kluczowe znaczenie ma jednak Zintegrowany System Zarządzania, obejmujący: system zarządzania jakością wg ISO 9001:2008, system zarządzania środowiskowego wg ISO 14001:2004, system zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy wg PN-N-18001:2004 oraz OHSAS 18000:2007. W 2015 roku został on uzupełniony o certyfikowany system zarządzania bezpieczeństwem informacji, który jest zgodny z ISO/IEC 27001:2013. Wdrożenie i poprawne funkcjonowanie wszystkich powyższych systemów zostało potwierdzone przez renomowanego audytora, spółkę SGS Polska. Dodatkowo wysokie standardy potwierdza otrzymanie przez spółkę Natowskiego Kodu Podmiotu Gospodarki Narodowej NCAGE certyfikaty oraz spełnienie przez system zarządzania jakością wymogów natowskiego standardu AQAP 2110:2009.

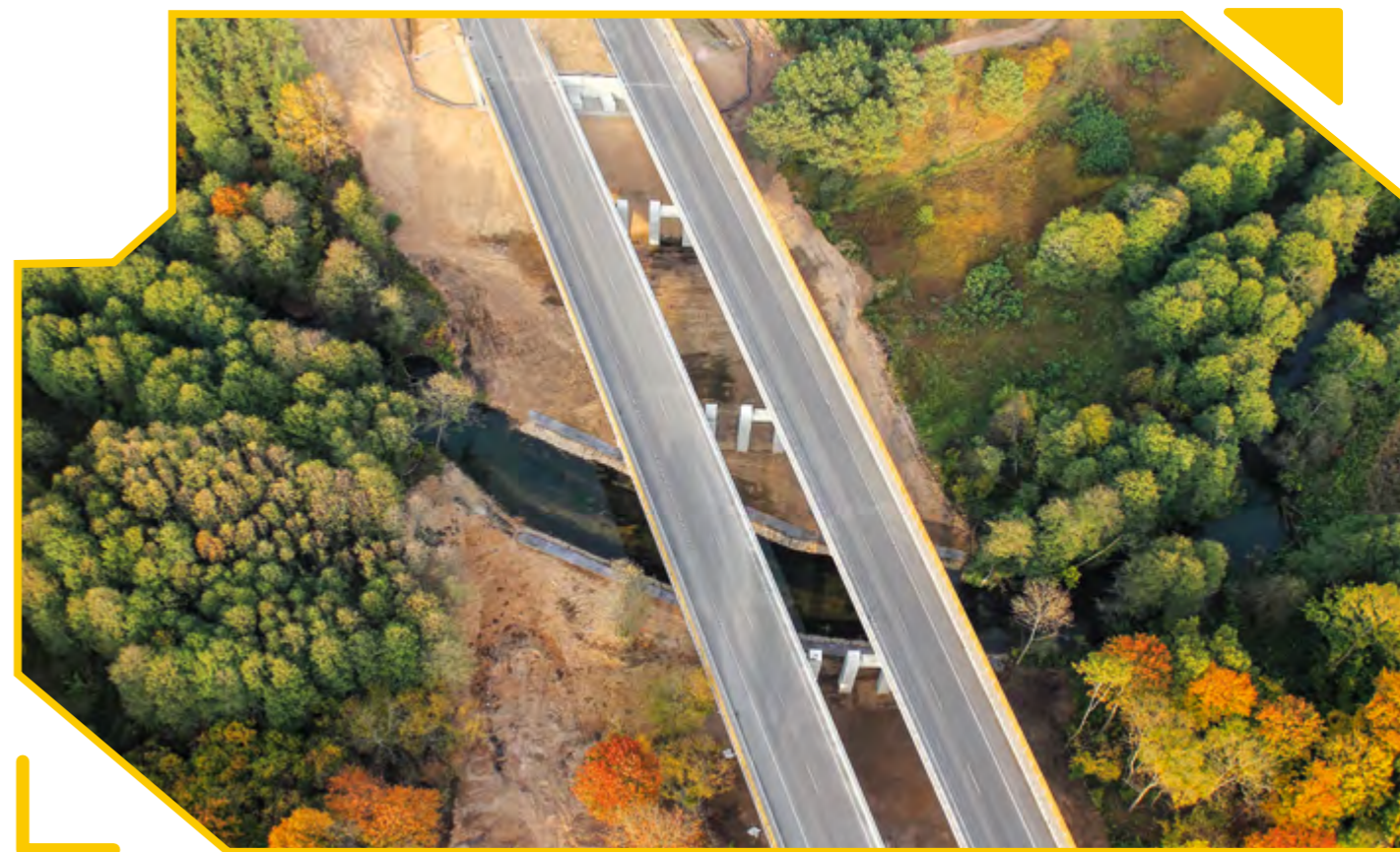
Stosowne polityki, procedury i procesy szczegółowo regulują sposób postępowania związane z jakością, bezpieczeństwem i higieną pracy oraz wpływem na otoczenie społeczne i przyrodnicze. Regularne przeglądy pozwalają na ciągłe doskonalenie zarządzania operacyjnego, dzięki czemu możliwe jest osiąganie coraz wyższej efektywności, nie tylko w ekonomicznym, ale również społecznym i środowiskowym ujęciu.

W oparciu o Zintegrowany System Zarządzania Jakością pracuje również Mostostal Kraków. System ten zgodny jest z normami ISO 9001:2008, ISO 14001:2004, PN-N 18001:2004. Ich zgodność z normami potwierdziła również spółka SGS Polska. Warto w tym miejscu wspomnieć, że Mostostal Kraków jako jedna z pierwszych firm budowlanych w Polsce uzyskała certyfikat Systemu Zapewnienia Jakości ISO 9001. Było to w październiku 1995 roku,

a wdrożenie systemu zarządzania potwierdził TÜV w Hanowerze. Spółka posiada też szereg innych wysoko ocenionych certyfikatów spawalniczych, mostowych, producenta konstrukcji stalowych i wydawanych przez Urząd Dozoru Technicznego, Instytut Spawalnictwa w Gliwicach, Polską Izbę Konstrukcji Stalowych, Komisję Kwalifikacyjną Zakładów Wykonujących Stalowe Konstrukcje Mostowe, czy Universität Karlsruhe (TH)³.

Budimex Nieruchomości nie wykorzystywał certyfikowanych systemów zarządzania.

³ Więcej szczegółów na temat uprawnień Mostostalu Kraków SA można znaleźć na stronie <http://www.mostostal.com.pl/?pid=25>.

Obwodnica Augustowa

IKEA Bydgoszcz

Budimex potwierdza swoją stabilną pozycję w giełdowym RESPECT Index

Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie ogłosiła 16 grudnia 2015 r. skład indeksu spółek odpowiedzialnych (RESPECT Index). Budimex jest notowany w RESPECT Indeksie od stycznia 2011 r. W bieżącym roku w gronie najbardziej odpowiedzialnych spółek giełdowych znalazły się 23 przedsiębiorstwa.

RESPECT Index to pierwszy indeks spółek odpowiedzialnych (SRI), wprowadzony na młodych rynkach Europy Środkowo-Wschodniej, które przeszły transformację systemową. Jest jednym ze wskaźników giełdowych budujących wiarygodność firm w oczach akcjonariuszy, potencjalnych inwestorów i partnerów biznesowych. Indeks obejmuje swoim portfelem polskie i zagraniczne spółki z Głównego Rynku GPW, działające zgodnie z najlepszymi standardami zarządzania w zakresie ładu korporacyjnego (ang. corporate governance), ładu informacyjnego i relacji z inwestorami, a także z uwzględnieniem czynników środowiskowych, społecznych i ekonomicznych (ang. ESG – Environmental, Social, Governance). Trafiają do niego spółki, które przeszły weryfikację prowadzoną przez GPW i Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych, w zakresie wyżej wymienionych obszarów, a także audyt prowadzony przez partnera projektu, którym od jego pierwszej edycji jest firma Deloitte.

– Wyniki tegorocznej edycji potwierdzają, że spółki giełdowe, mimo wymagającej koniunktury, przywiązują dużą wagę do kwestii odpowiedzialnego biznesu. Świadczy o tym liczba zgłoszeń oraz uzyskane przez spółki wyniki badania, które są lepsze niż rok temu. Obserwujemy również coraz większe zainteresowanie tym indeksem wśród polskich i międzynarodowych inwestorów, co mam nadzieję zwróci uwagę kolejnych spółek na kwestie społecznej odpowiedzialności biznesu – powiedział Paweł Tamborski, prezes GPW.

ZARZĄDZANIE ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ W ŁAŃCUCHU DOSTAW

● G4-12

Warunkiem efektywności kosztowej w branży budowlanej jest elastyczność modelu biznesowego. Firmy, będące generalnymi wykonawcami w tym Grupy Budimex, aby móc elastycznie zarządzać zasobami i dostosowywać je do aktualnych potrzeb projektów, muszą posiadać zaufaną sieć podwykonawców. Po prostu długi horyzont inwestycji, które na poszczególnych etapach wymagają wykonania różnych prac i dysponowania zróżnicowanym sprzętem, sprawia, że takie podejście staje się jedynym racjonalnym i efektywnym kosztowo. Inaczej poszczególne maszyny i ludzie czekaliby bezczynnie. Model oparty o grono podwykonawców, w którym partnerskie relacje budowane są w oparciu o zaufanie, pozwala dynamicznie reagować na zmieniającą się sytuację na rynku i dostosowywać zasoby do wielkości i charakteru portfela zamówień.

Taki model sprawia jednak, że jednym z kluczowych czynników długoterminowego sukcesu jest umiejętność doboru wiarygodnych podwykonawców oraz zdolność do budowania z nimi relacji. Specyfika branży sprawia również, że w przypadku większości z wymienionych obszarów oddziaływania społecznego, odpowiedzialność nie ogranicza się wyłącznie do bezpośredniej odpowiedzialności spółek Grupy Budimex, ale rozszerza się również

na jej podwykonawców. Stanowi to element ryzyka biznesowego, który wymaga odpowiedniego podejścia zarządczego. Z jednej strony jest to kwestia selekcji i doboru partnerów, z drugiej ich bieżącego monitorowania, ale również kompetencje w zakresie przekazywania informacji zwrotnej, czy efektywnego szkolenia osób pracujących na budowie. Ważnym elementem systemu są dwie obligatoryjne oceny:

- kwalifikująca podwykonawcę oraz
- końcowa, która podsumowuje współpracę.

Oceny, o których mowa w dalszej części raportu, uwzględniają typowe czynniki społeczne, takie jak poszanowanie przepisów ochrony środowiska, czy BHP.

Obok podwykonawców, świadczących usługi budowlane, należy pamiętać o dostawcach podstawowych materiałów i surowców oraz pewnych usług specjalistycznych. Wśród dostawców Budimeksu znajdują się najwięksi producenci asfaltów drogowych (Orlen Asfalt, Lotos Asfalt), zbrojeń stalowych, prętów zbrojeniowych i wyrobów hutniczych (Arcelor Mittal Distribution Solutions Polska, Konsorcjum Stali SA, Vimex SA), kruszyw i betonu (Cemex Polska Sp. z o.o., Dyckerhoff Polska Sp. z o.o., Lafarge Kruszywa i Beton Sp. z o.o., Kopalnie Dolomitu

w Sandomierzu SA, Nordkalk Sp. z o.o., ZPK Rupiński Sp.j.), barier drogowych i mostowych (Stalprodukt SA), paliw (olej opałowy, mazut) (Lotos Paliwa Sp. z o.o., PKN Orlen SA), elementów przepustów drogowych (Viacon Polska Sp. z o.o.), rozładunek wagonów i transport kruszyw (FUH Birex R. Banaszyński), wynajem maszyn i urządzeń budowlanych (Ramirent SA) oraz geosyntetyki (Biuro Inżynierii Drogowej Drotest sp.j.). Co istotne, w 2015 roku udział żadnego z dostawców materiałów lub usług nie przekroczył 10% wartości sprzedaży Grupy.

● G4-10

Posiłkowanie się podwykonawcami i dostawcami oznacza zarówno przychody dla samej grupy kapitałowej, jak i dla szeregu przedsiębiorstw, z których usług i produktów korzysta. To z kolei przekłada się na współtworzenie znacznie większej liczby miejsc pracy niż wynikałoby to z zatrudnienia w samych tylko spółkach grupy kapitałowej. Liczba ta jest trudna do oszacowania. Niemniej pewnym miernikiem może być to, że w ciągu roku Budimex współpracuje z 12 tys. kontrahentów. Ze względu na zróżnicowany charakter prac, który zmienia się wraz z postępowaniem projektu, zmianie ulega zarówno liczba, jak i specjalizacja pracowników.

50 RAPORCIE

● G4-17

Ósmy z kolei już roczny raport zrównoważonego rozwoju Grupy Budimex, tak jak poprzedni, koncentruje się na działaniach i wynikach trzech, kluczowych spółek:

- Budimeksu SA,
- Budimeksu Nieruchomości Sp. z o.o.,
- Mostostalu Kraków SA.

● G4-13, G4-17

Nie zachodzą zatem jakiegokolwiek istotne zmiany co do zakresu raportowania w porównaniu do roku poprzedniego. Raport nie obejmuje zatem m.in. spółek:

- Budimex Parking Wrocław Sp. z o.o. (www.parkinghalastulecia.pl),
- FB Serwis SA (www.fbserwis.pl).

4 Listę spółek konsolidowanych w sprawozdawczości finansowej, których z kolei nie uwzględnia niniejszy raport, znaleźć można w załączniku do raportu („Tabele z danymi pozafinansowymi”).

Ta ostatnia, choć ważna dla marki Budimex, ze względu na poziom zaangażowania kapitałowego Budimeksu nie jest też ujmowana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym grupy kapitałowej. Z kolei skala wpływu społecznego i środowiskowego spółki Budimex Parking Wrocław jest bardzo ograniczona, jeśli odniesiemy ją do skali wpływu całej grupy. Podobnie w przypadku innych mniejszych spółek. Z kolei, jeżeli chodzi o spółki celowe, to ich oddziaływanie jest analogiczne do wpływu Budimeksu i się w nim mieści.⁴

Trasa Sucharskiego Gdańsk

Pomorska Kolej Metropolitalna

● G4-33

Raport po raz czwarty został opracowany w oparciu („in accordance”) o wytyczne GRI G4, w podstawowej opcji („Core”). Odwołuje się on również do wskaźników branżowych opisanych stosownym suplementem sektorowym. Rzetelność i zgodność raportu z Wytycznymi została poddana weryfikacji i potwierdzona przez niezależnego audytora (Deloitte AdvisorySp. z o.o.).

● G4-18, G4-19, G4-26

Nie odnotowano również zmian, które miałyby istotne znaczenie dla skali i charakteru wpływu społecznego lub środowiskowego Grupy. Istotne obszary odpowiedzialności zostały zdefiniowane w oparciu o zakres normy PN-ISO 26000 w 2012 roku przy udziale kilkunastu kluczowych menedżerów (badania ankietowe), w 2013 roku stały się przedmiotem dodatkowej dyskusji i weryfikacji Komitetu CSR. Pozwoliło to uczynić zadość zasadom materialności, kompletności i uwzględnienia interesariuszy. Odwołanie się do normy ISO 26000 jest gwarancją zachowania kontekstu zrównoważonego

rozwoju. Ze względu na niezmienny charakter prowadzonej działalności, nie uległy również zmianie obszary istotne z punktu widzenia społecznej odpowiedzialności. Pozostają nimi:

- warunki, bezpieczeństwo i higiena pracy (BHP),
- wpływ na lokalne otoczenie i bioróżnorodność,
- prewencja zachowań nieetycznych (łapownictwo, korupcja),
- jakość i bezpieczeństwo budowlanych obiektów,
- racjonalne korzystanie z zasobów i zanieczyszczenie środowiska.

● G4-20, G4-21

Istotność poszczególnych aspektów dla poszczególnych spółek określono następująco:

Aspekt społeczny lub środowiskowy	Cel	Budimex SA	Budimex Nieruchomości Sp. z o.o.	Mostostal Kraków SA
warunki, bezpieczeństwo i higiena pracy (BHP)	<ul style="list-style-type: none"> Miejsce pracy: bezpieczeństwo i higiena pracy (G4-LA-DMA, G4-LA5, G4-LA6, G4-LA7 G4-LA8) Ocena dostawców (G4-LA14, G4-LA15) Mechanizm przekazywania skarg (G4-LA16) 	wysoka*	wysoka*	wysoka*
wpływ na lokalne otoczenie i bioróżnorodność	<ul style="list-style-type: none"> Bioróżnorodność (G4-EN11, G4-EN12, G4-EN13, G4-EN14) Ocena środowiskowa dostawców (G4-EN32, G4-EN33) Mechanizm przekazywania skarg (G4-EN34) Spolecność lokalna (G4-SO1, G4-SO2) 	wysoka*	niska*	niska*
prewencja zachowań nieetycznych	<ul style="list-style-type: none"> Prawa człowieka: inwestycje (G4-HR1) Prawa człowieka: mechanizm przekazywania skarg (G4-HR12) Antykorupcja (G4-SO3, G4-SO4, G4-SO5) 	wysoka*	wysoka*	wysoka*
jakość i bezpieczeństwo budowanych obiektów	<ul style="list-style-type: none"> Zdrowie i bezpieczeństwo klienta (G4-PR1, G4-PR2) 	wysoka*	wysoka*	wysoka*
racjonalne korzystanie z zasobów i zanieczyszczenie środowiska	<ul style="list-style-type: none"> Surowce i materiały (G4-EN1, G4-EN2) Energia (G4-EN3, G4-EN5) Emisje (G4-EN15, G4-EN16, G4-EN18, G4-EN21) Ścieki i odpady (G4-EN23, G4-EN24) Zgodność z regulacjami (G4-EN29) Ocena środowiskowa dostawców (G4-EN32, G4-EN33) Inne (branżowe) (CRE2, CRE8) 	średnia*	średnia*	średnia*

*aspekty, w przypadku których można mówić o odpowiedzialności poszerzonej, tj. uwzględniającej działania dostawców i podwykonawców w łańcuchu dostaw.

19 Dzielnica Warszawa

● G4-24, G4-25, G4-26, G4-27

Obowiązująca mapa interesariuszy wyodrębnia w ramach większych kategorii 26 głównych interesariuszy. Są to:

- **Pracownicy** (pracownicy etatowi, studenci i potencjalni pracownicy, byli pracownicy, związki zawodowe, pracownicy podwykonawców i dostawców, inspekcja pracy i inne zbliżone instytucje nadzoru)
- **Inwestorzy** (inwestor strategiczny, inwestorzy instytucjonalni, inwestorzy indywidualni, Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie, domy maklerskie, banki)

- **Klienci** (GDDKiA, klienci instytucjonalni, klienci indywidualni, partnerzy biznesowi, kluczowi dostawcy, podwykonawcy, lokalna administracja samorządowa, administracja rządowa)
- **Społeczeństwo** (społeczności lokalne w obrębie inwestycji, mieszkańcy i liderzy społeczni, media, szkoły wyższe i pracownicy naukowci, organizacje techniczne i branżowe)
- **Środowisko naturalne** (organizacje ekologiczne, inspektorzy nadzoru ochrony środowiska, Lasy Państwowe).

Nie zaszły również znaczące zmiany w zakresie podejścia spółki do dialogu. Zdecentralizowany dialog z poszczególnymi grupami prowadzony jest na bieżąco w ciągu roku, w ramach poszczególnych obszarów biznesowych, w formie i z częstotliwością dostosowaną do konkretnej relacji. W ten sposób gromadzona jest wiedza o ważności poszczególnych aspektów społecznej odpowiedzialności dla interesariuszy. Platformą, która pozwala zderzać ze sobą różnorodne oczekiwania, interesy i obawy poszczególnych grup jest Komitet CSR. W ocenie Budimeksu, organizowanie na obecnym etapie panelu interesariuszy, nie przyniesie oczekiwanej wartości biznesowej.

Należy jednak zwrócić uwagę na to, że w ostatnich latach udało się np. stworzyć platformę trwałego i niezmiernie konstruktywnego dialogu na temat BHP, jaką jest „Porozumienie dla Bezpieczeństwa w Budownictwie”.

W konsekwencji opisanych wyżej ograniczeń, w procesie definiowania zawartości raportu, oparto się na wiedzy menadżerów odnośnie oczekiwań interesariuszy. Zaprezentowane w raporcie informacje są odzwierciedleniem tego długofalowego procesu gromadzenia wiedzy o oczekiwaniach otoczenia.

6

WARUNKI, BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY (BHP)

Komisja ds. BHP na koniec 2015 roku, podobnie jak w latach wcześniejszych, składała się z 7 członków: 1 przedstawiciela pracodawcy, 4 przedstawicieli pracowników, Kierownika Działu BHP oraz lekarza medycyny pracy.

Istniejące polityki i narzędzia pozwalają na kompleksowe gromadzenie wiedzy nie tylko na temat wypadków, ale również na temat potencjalnych zagrożeń i działań BHP. Całość informacji, tj. np. zidentyfikowane podczas inspekcji ryzyka i zalecenia są agregowane w jednym miejscu. Pozwala to zarówno na lepsze ich monitorowanie, jak i na skuteczne identyfikowanie potrzeb szkoleniowych oraz planowanie samych szkoleń.

Posiadane narzędzia ułatwiają też zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy u podwykonawców. Wiedza o podwykonawcy pozwala na podejmowanie konstruktywnego dialogu na temat niezbędnych działań. Budimex może wręcz przeprowadzić audyt podwykonawcy i pomóc mu znaleźć przyczyny jego problemów. Obowiązujące podejście zakłada bowiem koncentrowanie się na przyczynach i ich eliminacji, a nie na niezadowolających wynikach. W ramach „Porozumienia dla Bezpieczeństwa

w Budownictwie” powstało szkolenie dla pracowników fizycznych podwykonawców, którego przeprowadzenie będzie możliwe dzięki finansowaniu z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Tego typu projekty szkoleniowe bezpośrednio przekładają się na poprawę kultury pracy i bezpieczeństwa w niewielkich firmach.

Obowiązujący w Budimeksie standard Planu Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia (BIOZ) składa się ze stałych elementów uwzględniających procesy w trakcie realizacji budowy. Integralną jego częścią są załączniki określające poszczególne procedury i najważniejsze procesy związane ze współpracą z podwykonawcą. Pracownicy rotujący między kontraktami spotykają się z takim samym wzorcem na każdej budowie, co ułatwia im zapoznawanie się z tym dokumentem. Plan BIOZ musi być uzgodniony ze specjalistą ds. BHP oraz zatwierdzony przez Kierownika Budowy. Udział w tym procesie pozwala na wychwycenie ewentualnych braków czy niedociągnięć i skorygowanie ich przed wdrożeniem Planu BIOZ na realizowanym kontrakcie. Elementem wdrożenia Planu na budowie jest szkolenie dla wszystkich osób realizujących prace.

LA DMA, G4-LA5, CRE6

W największych spółkach, tj. zatrudniających większość pracowników grupy kapitałowej, tj. Budimeksie i w Mostostalu Kraków, wdrożone zostały zintegrowane systemy zarządzania, których elementem jest system zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. W Budimeksie jest on zgodny z PN-N-18001 oraz OHSAS 18001, w Mostostalu z normą PN-N-18001. W poszczególnych spółkach Grupy funkcjonują komisje ds. BHP⁵. W ich skład wchodzi przedstawiciele pracowników i pracodawcy. Komisje są reprezentacją wszystkich zatrudnionych (100%). Przykładowo w Budimeksie

⁵ Budimex Nieruchomości podlega pod służby BHP Budimeksu SA.

Niezmienne obowiązkowym elementem rozpoczęcia każdej inwestycji jest tzw. „Start kontraktu”. To spotkanie specjalisty ds. BHP oraz Specjalisty ds. Ochrony Środowiska z kierownictwem budowy, podczas którego omawia się procedury BHP, wymogi prawne, standardy Budimeksu oraz zobowiązania wynikające z uczestnictwa firmy w Porozumieniu dla Bezpieczeństwa w Budownictwie, kluczowe podczas organizacji i realizacji bezpiecznej pracy na budowie.

Obszar BHP był w 2015 r. audytowany przez audytorów wewnętrznych.

Stanowisko Promowe Swinoujście

SZKOLENIA BHP I PREWENCJA

Od lat system szkoleń obowiązujących w Budimeksie wykracza ponad wymogi prawne. Przykładowo szkolenia dla pracowników oraz dla kadry kierowniczej odbywają się częściej, niż wymagałoby tego prawo, tj. corocznie dla pracowników produkcji i nie rzadziej niż raz na trzy lata dla kadry. Szkolenia z wewnętrznych procedur bezpieczeństwa przechodzą wszystkie osoby zaangażowane w realizację kontraktu, w tym pracownicy podwykonawców. To również kwestia zawartości merytorycznej szkoleń, którą pracownicy odbierają jako wartościową, tj. odpowiadającą na realne zagrożenia, które spotykają w miejscu pracy. Dlatego też szkolenia przegradzają się często w dwustronny dialog.

W ramach prac „Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie”, którego Budimex jest sygnatariuszem, opracowano kolejne programy szkoleniowe, które od 2015 roku stały się programami ogólnodostępnymi. W programie takim, dzięki Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, bezpłatnie uczestniczyć mogą pracujący na budowie, m.in. pracownicy podwykonawców, do których program był adresowany.

W 2015 r. kontynuowano szkolenia z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej. Należy przypomnieć, że zarówno program szkolenia, jak i skład apteczki, zostały przygotowane z uwzględnieniem specyfiki placu budowy i typowych zagrożeń występujących w budownictwie.

Dobrze oceniane jest również umieszczenie na tablicach informacyjnych dwóch plansz: tzw. łańcucha reakcji oraz planu dojazdu. Łańcuch reakcji – jest to aktualizowany wykaz osób przeszkolonych i wyznaczonych do udzielania pierwszej pomocy oraz osób uprawnionych do kierowania akcją ratowniczą oraz ewakuacji. Z kolei plan dojazdu to krótki i najprostsz opis dojazdu do miejsca wypadku. Opis uwzględnia charakterystyczne obiekty znajdujące się w pobliżu budowy, dane GPS czy inne informacje ułatwiające identyfikację miejsca i dojazd służb ratunkowych. Ułatwia to znacząco przekazanie kluczowych informacji służbom ratunkowym.

Międzyrzecz – Sulechów

Ćwiczenia i pokazy na setkach budów w całej Polsce

W dniach 18–24 maja 2015 r. na setkach budów w całej Polsce odbyła się II edycja Tygodnia Bezpieczeństwa. To największe na polskim rynku przedsięwzięcie związane z bezpieczeństwem pracy. W 2015 roku hasło inicjatywy brzmiało „Bezpieczeństwo – wspólna sprawa”. Organizatorem było Porozumienie dla Bezpieczeństwa w Budownictwie – nieformalne zrzeszenie wiodących na polskim rynku firm generalnego wykonawstwa, zawiązane w 2010 roku, które za podstawowy cel postawiło sobie wyeliminowanie wypadków śmiertelnych na polskich budowach. Obecnie do Porozumienia należy 10 firm budowlanych: Bilfinger Infrastructure, Budimex, Erbud, Hochtief Polska, Mostostal Warszawa, Mota-Engil Central Europe, Polimex Mostostal, Skanska, Unibep oraz Warbud.

Tydzień Bezpieczeństwa to akcja promująca bezpieczną pracę skierowana do wszystkich pracowników budów sygnatariuszy, także podwykonawców. To już druga edycja tego wydarzenia. Ubiegłoroczny Tydzień Bezpieczeństwa okazał się sukcesem, przede wszystkim dzięki pomysłom organizatorów i zaangażowaniu uczestników. W aktywnościach na terenie budów sygnatariuszy Porozumienia wzięło udział ok. 40 tys. pracowników sił własnych i podwykonawców. Każda z firm przeprowadziła na swoich budowach działania zaczerpnięte ze wspólnie stworzonej „Książki pomysłów”. Były to m.in. pokazy środków ochrony indywidualnej, ratownictwa wysokościowego i wodnego, ćwiczenia z użyciem gaśnic, ewakuacja z placu budowy, warsztaty z obsługi elektronarzędzi, szkolenia z udzielania pierwszej pomocy i wiele innych. Podobne inicjatywy będą podejmowane również w tym roku. Przykłady aktywności nie wyczerpują pomysłów na organizację Tygodnia Bezpieczeństwa. Dodatkowe informacje i materiały, które można wykorzystać do promowania bezpieczeństwa, znajdują się na stronie Porozumienia www.porozumieniedlabezpieczenstwa.pl.

● G4-15, G4-25, G4-27

Porozumienie dla Bezpieczeństwa w Budownictwie

Porozumienie dla Bezpieczeństwa w Budownictwie jest inicjatywą generalnych wykonawców (Budimex, Hochtief, Mostostal Warszawa, Mota-Engil, Polimex-Mostostal, Porr Infrastructure, Skanska, Warbud, Unibep, Erbud), zwanych sygnatariuszami Porozumienia, mającą na celu poprawę bezpieczeństwa na polskich budowach. Zakłada ona zrealizowanie szeregu projektów wprowadzających rozwiązania systemowe z dziedziny BHP, m.in.: wspólne wzory dokumentów, model potwierdzania kwalifikacji zawodowych pracowników budowlanych czy szkolenia okresowe. Porozumienie ma propagować kulturę bezpieczeństwa, uświadamiać zagrożenia płynące z pracy na budowie i w konsekwencji eliminować ryzyko.

Inicjatywę wspierają Główny Inspektorat Pracy oraz Związek Inżynierów i Techników Budownictwa, a także Związek Zawodowy „Budowlani”, Polski Związek Pracodawców Budownictwa, Sekretariat Budownictwa i Przemysłu Drzewnego NSZZ „Solidarność” oraz Polska Izba Inżynierów Budownictwa. Porozumienie ma charakter otwarty, co oznacza, że otwarte jest na nowych członków, a więc na inne firmy propagujące ideę bezpieczeństwa na budowie. Warunkiem przystąpienia do grupy jest zaakceptowanie celów, które postawili sobie członkowie Porozumienia.

WYPADKOWOŚĆ

● G4-LA6, G4-LA7

W Grupie Budimex obowiązuje podwójny system klasyfikowania wypadków przy pracy. Każdy wypadek jest opisywany zgodnie z polską klasyfikacją ustawową oraz zgodnie z procedurami i klasyfikacją przyjętą przez inwestora strategicznego (Ferrovial). Obok różnic dotyczących samego procesu oceny wypadku, różna jest definicja wypadku ciężkiego. Przyjęte wewnętrznie rozwiązania są znacznie bardziej restrykcyjne w tym zakresie. Nieobligatoryjna klasyfikacja daje lepsze możliwości analizy statystyk powypadkowych z uwagi na ostrzejsze kryteria i większe różnicowanie wypadków.

Wypadkowość w Budimeksie w 2015 r.:

	Wśród pracowników własnych		Wśród pracowników podwykonawców	
	2014	2015	2014	2015
Liczba wypadków (ogółem)	35	36	69	72
Liczba wypadków śmiertelnych	0	0	3	2

Więcej danych liczbowych można znaleźć w tabelach na końcu raportu.

Szkoła Filmowa Gdynia

Nie potwierdzono występowania przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń (NDS, NDN) czynników szkodliwych i niebezpiecznych w miejscu pracy w 2015 roku. Na dzień sporządzenia raportu formalnie nie potwierdzono również wystąpienia przypadku choroby zawodowej. Mówiąc jednak o czynnikach szkodliwych i niebezpiecznych, warto powrócić do kwestii uwrażliwiania pracowników na konieczność przestrzegania zasad BHP, w tym stosowania środków ochrony. Konkretnie problemy zdrowotne, związane z niewłaściwym stosowaniem środków ochrony, takie jak np. zespół wibracyjny, problemy ze słuchem, czy py-

lica, objawiają się często dopiero po latach i trudno wiązać je z jednym konkretnym pracodawcą. Tego typu przypadki sporadycznie zgłaszały również osoby aktualnie zatrudnione w Budimeksie. Dlatego ważne są tu zarówno działania w ramach Grupy Budimex, jej podwykonawców, jak i całej branży. Jest to w szczególności istotne na rynku, charakteryzującym się sporą rotacją pracowników.

Statystyki wypadkowości są w cyklach miesięcznych analizowane przez Zarząd i odnoszone do skali realizowanych kontraktów. W ramach współpracy przedsiębiorstw uczestniczących w „Porozumieniu dla Bezpieczeństwa

w Budownictwie” zdecydowano się na wzajemną transparentność w zakresie analiz wskaźników wypadkowości i w efekcie możliwość porównywania się do konkurentów, będących sygnatariuszami dokumentu.

SO DMA, G4-S02

Całkowicie odmiennym aspektem związanym z bezpieczeństwem jest kwestia osób postronnych, które mogą znaleźć się w strefie oddziaływania inwestycji i potencjalnie ulec wypadkowi. Oczywiście bezwzględnie przestrzega się tu wszelkich regulacji dotyczących ogrodzenia i odpowiedniego oznakowania terenu budowy, co ogranicza prawdopodobieństwo wejścia osób niepowołanych. Prewencyjne działania podejmowane są również przez pracowników, a zwłaszcza przez pracowników ochrony, którzy – z czego nie wszyscy zdają sobie sprawę – nie tylko chronią mienie, ale również pośrednio przyczyniają się do eliminowania niebezpieczeństwa, jakie mogą na siebie ściągnąć, np. dzieci, które chciałyby nieopatrzenie „zwiadzić” budowę i nieświadomie narażają się na ogromne niebezpieczeństwo.

Zajezdnia Tramwajowa Olsztyn

LA DMA, G4-LA14, G4-LA15

BHP a podwykonawcy

W 2015 roku 1405 podwykonawców (100%) zostało podanych kwalifikacji wstępnej m.in. pod kątem przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP). Przeprowadzono również 4504 ocen podsumowujących współpracę, które zawierały m.in. elementy związane z bezpieczeństwem i higieną pracy. Te same ankiety odnotowują ewentualne przypadki dyskryminacji lub nieprzestrzegania praw pracowniczych (potencjalnie może być to np. nieterminowe wypłacanie wynagrodzeń, brak odpowiedniego wyposażenia stanowiska pracy, czy zaplecza sanitarnego). Negatywna ocena może skutkować zaprzestaniem współpracy z danym podwykonawcą.

Wszyscy pracownicy podwykonawców, pracujący na budowach Budimeksu, przechodzą szkolenia z wewnętrznych procedur BHP i są zobligowani do ich przestrzegania. Budimex prowadzi, poza rejestrem wypadków pracowników własnych, również rejestr wypadków przy pracy, do których doszło wśród pracowników podwyko-

nawców na budowach, gdzie głównym wykonawcą jest Budimex. Wszystkie one analizowane są pod kątem przyczyn i sytuacji, w jakich miały miejsce, a także odpowiedzialności osób, które sprawowały nadzór.

Właśnie szerokokorozumiane kwestie BHP, wydają się obok szeregu innych aspektów związanych z przestrzeganiem praw pracowniczych u podwykonawców, szczególnie istotne. Stąd kompleksowe podejście Budimeksu, w którym zawarte są zarówno presja związana ze stosowaniem odpowiednich klauzul umownych, ocena wstępna i końcowa, szkolenia, jak również działania w ramach „Porozumienia dla bezpieczeństwa w budownictwie”. Dzięki nim udało się wypracować i upowszechnić pewne dobre praktyki związane z podwykonawcami wśród największych graczy rynkowych.

Bieżąca obserwacja pracy podwykonawców, znajdująca odzwierciedlenie w ocenach końcowych dostawców, przyczyniła się do zidentyfikowania 161 nieprawidłowości, z których 24 związanych było z bezpieczeństwem i higieną pracy.

WPŁYW NA LOKALNE OTOCZENIE I BIORÓŻNORODNOŚĆ

OGRANICZANIE ODDZIAŁYWANIA NA LOKALNE OTOCZENIE PRZYRODNICZE

● EN DMA

Skuteczne zarządzanie oddziaływaniem procesu inwestycyjnego, ma kluczowe znaczenie dla Budimeksu, tak dla bieżącej stabilności działalności operacyjnej, jak i długoterminowego rozwoju, który opiera się m.in. na zaufaniu i renomie wypracowywanym przez lata przez każdego generalnego wykonawcę. Wpływ inwestycji na najbliższe otoczenie społeczne i środowiskowe, zwłaszcza z punktu widzenia wszelkiego rodzaju zagrożeń i obaw, ma kluczowe znaczenie z punktu widzenia mieszkańców terenów sąsiadujących z inwestycją oraz różnego rodzaju organizacji ekologicznych monitorujących cały proces. Inwestycja często, choć korzystna gospodarczo i społecznie, najczęściej wiąże się z trwałym i nieodwracalnym przekształceniem krajobrazu i lokalnego otoczenia przyrodniczego. Z drugiej strony te same aspekty przez inwestorów rynku kapitałowego postrzegane są w kategorii ryzyka, które może przekładać się np. na opóźnienia w uzyskaniu odpowiednich decyzji admini-

stracyjnych lub przedłużanie się prac. Są to czynniki ryzyka, na które spółka zwraca uwagę inwestorom w sprawozdawczości finansowej i którymi zarządza. Dbłość o kwestie środowiskowe w zakresie, w jakim wpływ na nie ma Budimex i jego podwykonawcy, leży w najlepszym interesie nie tylko środowiska naturalnego, ale właśnie spółki i jej akcjonariuszy.

O skali potencjalnego wpływu działalności budowlanej na środowisko decyduje charakter samej inwestycji, w tym jej lokalizacja. Przykładowo inwestycje drogowe lub kolejowe przebiegają często przez lub w sąsiedztwie terenów cennych przyrodniczo, co może oddziaływać na lokalną biosferę, tak na etapie realizacji inwestycji, jak i późniejszej eksploatacji obiektów. Najlepszym potwierdzeniem tego faktu są inwestycje z 2015 r., realizowane w sąsiedztwie terenów cennych przyrodniczo: tylko jedna z nich nie jest inwestycją drogową. Znacząco mniejszy wpływ na otoczenie przyrodnicze ma oczywiście realizacja inwestycji mieszkaniowych, zwłaszcza że lokalizowane są one na terenach zurbanizowanych. Podobnie budowa obiektów przemysłowych również z reguły realizowana jest na terenach już wcześniej znacząco przekształconych przez człowieka. Tu z kolei kluczowe znaczenie ma późniejsze oddziaływanie eksploatacji

Centrum Sportu i Rekreacji Poznań

danego obiektu przemysłowego. Grupa Budimex jest również wykonawcą inwestycji proekologicznych, które ograniczają niekorzystny wpływ na środowisko istniejących już obiektów (instalacje odsiarczania spalin, dekarbonizacji, przetwarzania odpadów).

W ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania obowiązującego w Budimeksie, jak również w Mostostalu Kraków, potwierdzonego niezależnymi certyfikatami, zarządzanie kwestiami środowiskowymi odbywa się w oparciu o normę PN-EN ISO 14001. W przypadku konkretnych inwestycji budowlanych regulują je procedury „Zarządzanie środowiskowe na kontraktach” (09-11), oraz „Organizacja i zarządzanie BHP i OŚ na kontrakcie” (PS-07), których celem jest zmniejszenie negatywnego oddziaływania budów prowadzonych przez Budimex na środowisko naturalne, a które definiują m.in. najbardziej prawdopodobne ryzyka środowiskowe.

TROSKA O PRZYRODĘ NA PLACU BUDOWY

● G4-EN11, G4-EN12, G4-EN27, G4-EN33

Jeżeli chodzi o inwestycje, które znacząco potencjalnie wpływać mogą na bioróżnorodność, obligatoryjnie sporządzany jest raport oddziaływania na środowisko. Powstaje on przy współpracy z zewnętrznymi specjalistami różnych dziedzin nauki (m.in. ornitologami, herpetologami, ichtiologami, entomologami, botanikami itp.). Pozwala on nie tylko zinwentaryzować bogactwo przyrody, ale również zaproponować rozwiązania łagodzące lub rekompensujące niekorzystne oddziaływanie inwestycji na otoczenie. Warto zwrócić uwagę, że często, w uzgodnieniu z inwestorem, przyjmuje się rozwiązania wykraczające ponad wymogi prawa, a ograniczające ryzyko (informacje na temat inwestycji zlokalizowanych na terenach cennych przyrodniczo oraz w ich sąsiedztwie, można znaleźć na końcu opracowania).

Z reguły Budimex występuje w roli wykonawcy projektów, za których przygotowanie odpowiada inwestor. Dotyczy to również dialogu z otoczeniem. Oznacza to, że spółka najczęściej nie ma bezpośredniego wpływu na ich kształt, tj. np. na sposób, w jaki projektanci drogi uwzględnili interesy otoczenia przyrodniczego. Chodzi tu m.in. o sam przebieg planowanej trasy, która powinna zostać poprowadzona w sposób możliwie najmniej uciążliwy dla lokalnej biosfery i omijać tereny szczególnie cenne przyrodniczo. Dochodzi do tego odpowiednie rozplanowanie infrastruktury takiej jak przejścia

dla zwierząt, które powinny pokrywać się z ich szlakami migracyjnymi. Przejścia z kolei powinny korespondować z nasadzeniami drzew i krzewów. Chodzi o takie rozplanowanie nasadzeń, by naprowadzały zwierzyne na przejścia. Ważne jest tworzenie stref ekotonowych w lasach wzdłuż tras, by chronić ekosystem przed skutkami gwałtownie odsłoniętej ściany lasu. Należy przewidzieć odpowiedni system odwadniająco, który uchroni wody podziemne i powierzchniowe przed skażeniem substancjami ropopochodnymi, ekrany dźwiękochłonne, czy też odpowiednie, ograniczające liczbę kolizji ptaków, oznakowanie przezroczystych ekranów dźwiękochłonnych i oświetlenie mostów. W przypadkach, w których Budimex jest również projektantem, odpowiedzialność za przygotowanie optymalnego z punktu widzenia społecznego i środowiskowego rozwiązania, leży po stronie spółki.

Określone zagrożenia dla środowiska wiążą się również, a czasem wręcz przede wszystkim, z etapem realizacji inwestycji. Wymaga to zachowania najwyższej staranności przez samego wykonawcę i jego podwykonawców. Na pozór proste działania mają bardzo duże znaczenie. Między innymi chodzi o to, by odpowiednio zorganizować place budów i ich zaplecza. Poprowadzić drogi technologiczne w sposób zapewniający oszczędne korzystanie z terenu i minimalne przekształcenie jego powierzchni, a po zakończeniu

prac przywrócić wszystko do poprzedniego stanu. Podejście takie pozwala do minimum ograniczyć wycinkę drzew i krzewów oraz zajętość terenów zielonych. Niezależnie od tego znajdujące się w strefie potencjalnego oddziaływania budowy drzewa są odpowiednio zabezpieczane przed uszkodzeniem mechanicznym pnia, korony i systemu korzeniowego. Analogicznie przed skutkami pracy ciężkiego sprzętu budowlanego zabezpieczane są siedliska zwierząt i roślin. Zaplecze budowy, a w szczególności magazyny, składy i bazy transportowe, w pierwszej kolejności lokalizuje się na terenach już zagospodarowanych i przekształconych, w miarę możliwości w oddaleniu od zabudowy mieszkaniowej, ale również w oddaleniu od terenów cennych przyrodniczo. Ogranicza się do niezbędnego minimum zajmowanie terenu na obszarach leśnych, czy podmokłych. Tam, gdzie to tylko możliwe, roboty budowlane nie wychodzą poza wyznaczony pas drogowy. Transport materiałów niezbędnych do budowy odbywa się przede wszystkim w obrębie wyznaczonego pasa drogowego, by nie prowadzić do niepotrzebnego

przekształcania innych terenów. Na odcinkach, gdzie prace ziemne i budowlane są prowadzone w pobliżu zbiorników wodnych wprowadza się rozwiązania zabezpieczające przed zanieczyszczeniem substancjami chemicznymi pochodzącymi z budowy. Szczególną uwagę przywiązuje się do zabezpieczenia środowiska przed skażeniem produktami ropopochodnymi z pojazdów i maszyn budowlanych. Dlatego też, teren budowy oraz jego zaplecze (miejsce składowania sprzętu, materiałów etc.) zabezpiecza się przed skażeniem wód gruntowych, a w szczególnych przypadkach stosując system zbierania i podczyszczania zanieczyszczonych wód opadowych.

Konsekwencją realizacji inwestycji infrastrukturalnych jest, nawet przy optymalnym zlokalizowaniu i zaplanowaniu przebiegu drogi, nieodwracalne przekształcenie środowiska. Część szaty roślinnej, która znajduje się bezpośrednio pod planowaną drogą jest bezpowrotnie niszczona. Dlatego też realizuje się nasadzenia kompensacyjne, które mają na celu wyrównanie strat. Dla zinwentaryzowanych siedlisk cennych roślin, które zostałyby

zniszczone przez budowaną trasę, dokonuje się metaplantacji, tj. rośliny są przenoszone na nowe miejsca, które odpowiadają ich wymaganiom. Gdy podczas budowy, zasypaniu (zniszczeniu) ma ulec jakiś niewielki zbiornik wodny (sadzawka), znajdujące się w nim płazy i gady są odławiane i przenoszone na nowe, optymalne dla nich stanowiska. Podczas budowy monitorowana jest też sama przyroda. Prace budowlane prowadzone są pod nadzorem przyrodników, często różnej specjalności, którzy na bieżąco wydają wnioski, zalecenia i rekomendacje co do prawidłowej realizacji inwestycji. W przypadku niektórych kontraktów, przebiegających przez tereny cenne przyrodniczo, było to czasem aż siedmiu ekspertów różnej specjalności (m.in. ornitolog, ichtiolog, herpetolog, entomolog, botanik). Roboty budowlane bywały okresowo zatrzymywane, gdy w strefie oddziaływania inwestycji pojawiały się rzadkie zwierzęta. Sam harmonogram i cykl prowadzenia prac jest ściśle skorelowany z cyklem przyrodniczym. Pewne prace są wstrzymywane w związku z okresowymi migracjami, czy okresem lęgowym ptaków. Okresowe migracje nie do-

Dojazd do węzła Dąbrowica Lublin

tyczą zresztą wyłącznie ptaków, ale również np. płazów, czy ryb. Roboty budowlane w sąsiedztwie terenów objętych ochroną przed hałasem prowadzi się wyłącznie za dnia.

Dąży się również do tego, by wierzchnia warstwa ziemi (humus), która usuwana jest w trakcie prac, wykorzystywana była na późniejszym etapie, tj. na przykład przy utrwalaniu skarp i zagospodarowywaniu terenów zielonych. Tym samym usuwana z powierzchni warstwa próchnicza jest gromadzona na hałdach, a następnie wykorzystywana w zagospodarowaniu terenu po zakończeniu inwestycji. Materiał ziemny wykorzystywany przy pracach wykończeniowych jest najczęściej pochodzenia lokalnego, tak aby nie zawierał nasion gatunków obcych danemu regionowi. Chodzi o to, by realizacja przedsięwzięcia inwestycyjnych nie skutkowało wprowadzeniem do danej biosfery gatunków inwazyjnych, szkodników, czy patogenów.

Ograniczeniu ujemnego wpływu na otoczenie sprzyja również szereg bardzo prostych zasad prowadzenia robót, takich jak: zraszanie wodą placu budowy w czasie suszy, redukcja do minimum czasu pracy silników spalinywych maszyn i samochodów budowy na biegu jałowym, ostrożne ładowanie sypkich materiałów na samochody i stosowanie plandek, czy też po prostu ograniczenie prędkości jazdy w obrębie placu budowy i w jego okolicy.

Procedury postępowania ściśle korespondują z lokalnymi, krajowymi i europejskimi przepisami, w tym regulacjami dotyczącymi terenów Natura 2000, a także konkretnymi decyzjami administracyjnymi. Przyjęte rozwiązania zapewniają spełnienie wymogów prawnych, a nierzadko wykraczają poza minima regulacyjne. W trakcie realizacji przedsięwzięcia oraz po jego zakończeniu, zgodnie z zaleceniami z raportu o oddziaływaniu na

środowisko danego przedsięwzięcia oraz z prawnymi decyzjami organów ochrony środowiska, prowadzony jest monitoring (kontrola przyrodnicza) obszaru oddziaływania oraz siedlisk w nim leżących.

● G4-14, G4-EN24, G4-EN29

Place budowy i poszczególne inwestycje przygotowano również na potencjalne incydenty środowiskowe i sytuacje awaryjne. Każda zakontraktowana inwestycja realizowana przez Budimex posiada instrukcję postępowania w przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnych, a także wyposażona jest w niezbędny sprzęt potrzebny na wypadek wystąpienia takiej sytuacji, m.in. sorbent, rękaw sorpcyjny, maty sorpcyjne oraz środki ochrony indywidualnej (tzw. apteczka ekologiczna). Co więcej ewentualne skażenia traktuje się jako zagrażające środowisku, aż do chwili ustalenia ich rodzaju i źródła. Dodatkowo pracownicy nadzoru budów przechodzą specjalistyczne szkolenia związane z ochroną przyrody, włączając w to sytuacje awaryjne. W roku 2015 nie odnotowano wypadków, ani innych poważnych incydentów, w konsekwencji których doszłoby do istotnych zanieczyszczeń wody i gruntu. Nie odnotowano również kar, ani innych sankcji związanych z naruszeniem regulacji dotyczących ochrony środowiska.

Centrum Dydaktyczne Wydziału Technologii Chemicznej Politechniki Poznańskiej

● G4-EN11, G4-EN13, G4-EN14

Budimex SA: budowa drogi ekspresowej S5 Poznań-Wrocław (na odcinku Korzeńsko - Widawa Wrocław)

Inwestycja zlokalizowana jest w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Barczy” (4,1 km), przebiega również przez Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Trzebnickie (1,87 km), a także w bliskim sąsiedztwie Projektowanego Obszaru Ochrony siedlisk Natura 2000 „Ostoja nad Barczą” (PLH020041) oraz Obszaru Specjalnej Ochrony ptaków Natura 2000 „Dolina Barczy” (PLH020001).

Na odcinku 2,7 km droga przebiegać będzie przez obszar Parku Krajobrazowego „Dolina Barczy” w istniejącym śladzie drogi krajowej nr 5, na skraju tego obszaru chronionego i realizowana będzie w sposób gwarantujący zachowanie dotychczasowych stosunków wodnych.

Podobnie, lecz na całym odcinku 1,87 km przechodzącym przez Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Trzebnickie, droga będzie przebiegać w istniejącym korytarzu drogi krajowej nr 5. Mimo to jej budowa doprowadzi do przekształcenia obszaru o powierzchni ok. 21 ha (0,6% całkowitej powierzchni tego obszaru). Niemniej nie koliduje z siedliskami chronionymi ani terenami leśnymi, dzięki czemu w ocenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu oddziaływanie inwestycji na ten obszar nie będzie istotne.

Z uwagi na bliskie sąsiedztwo wymienionych obszarów Natura 2000 inwestycja może potencjalnie pośrednio na nie oddziaływać. Dodatkowo w odległości przekraczającej 3 km zlokalizowany jest projektowany Specjalny Obszar Ochrony siedlisk Natura 2000 „Dolina Widawy”, którego istnienie związane jest występowaniem na tym terenie 3 gatunków nietoperzy i 5 gatunków ryb. Projektowana droga może potencjalnie oddziaływać na te gatunki.

Mając na uwadze potencjalne oddziaływanie na przyrodę zaplanowano łącznie 22 przepusty, system odprowadzania i oczyszczania wód opadowych, roztopowych i gruntowych oraz analizy wpływu wprowadzania ich do cieków wodnych w kontekście ochrony ichtiofauny obszaru Natury 2000 „Ostoja nad Barczą”. Dodatkowo prowadzona będzie też m.in. analiza oddziaływań akustycznych na ptaki w obszarze Natura 2000 „Dolina Barczy”, czy analiza wpływu inwestycji na chiropterofaunę.

Więcej informacji na temat poszczególnych obszarów cennych przyrodniczo, w tym gatunków podlegających ochronie, można znaleźć na <http://obszary.natura2000.org.pl>

Więcej informacji na temat poszczególnych obszarów cennych przyrodniczo, w tym gatunków podlegających ochronie, można znaleźć na <http://obszary.natura2000.org.pl>

● G4-EN11, G4-EN13, G4-EN14

Budimex SA: budowa obwodnicy Ostródy w ciągu DK nr 16 na odcinku od DK nr 15 do węzła Ostróda Południe (S7)

Realizowana inwestycja koliduje z istniejącymi prawnie objętymi ochroną przyrody obszarami. Koliduje m.in. z obszarem Natura 2000 „Dolina Drwęcy” (PLH280001) oraz Obszarem Chronionego Krajobrazu Dolina Górnej Drwęcy.

Na długości nieco ponad 400 m koliduje ze Specjalnym Obszarem Ochrony Siedlisk „Rzeka Drwęca”, wchodzącym w skład obszaru Natura 2000 „Dolina Drwęcy” (PLH28001), który jest szczególnie cenny z biologicznego punktu widzenia. Jest on ważny ze względu na ochronę bogatej ichtiofauny i mozaiki siedlisk związanych z doliną rzeczną. Stwierdzono tu występowanie 22 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Drwęca i jej dorzecze objęte jest krajowym programem restytucji ryb wędrownych, zaś jej dopływ, rzeka Wel, mająca charakter rzeczki górskiej, jest wymieniana jako podstawowe tarlisko anadromicznych ryb wędrownych i siedlisko ryb prądolubnych. Obszar stanowi również cenny zasób zróżnicowanych siedlisk gatunków zwierząt rzadkich, związanych ze środowiskiem wodnym. Występuje tu 27 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej, w tym 8 gatunków ryb i 11 gatunków ptaków objętych artykułem 4 Dyrektywy 79/409/EWG. Atutem obszaru jest jego kształt i fakt, że jest on korytarzem ekologicznym pomiędzy Doliną Wisty a Pojezierzem Mazurskim. W dorzeczu Drwęcy, w dolnym jej biegu, znajduje się też ujęcie wody zaopatrujące Toruń.

Inwestycja wchodzi w obszar chroniony na jego obrzeżach. Rozbudowa drogi sprawi, że w granicach pasa drogowego znajdzie się ok. 1,5 ha obszaru (ok. 0,01% całkowitej jego powierzchni). W ramach rozbudowy zaplanowano zbieranie wód opadowych z jezdni głównej oraz rowów przydrożnych do zaprojektowanego zbiornika retencyjno-infiltracyjnego, zlokalizowanego poza obszarem Natura 2000. Przed wprowadzeniem do zbiornika będą oczyszczane za pomocą osadnika i separatora. Takie rozwiązanie pozwala zatrzymać część wód i tym samym minimalizuje możliwość zmiany stosunków wodnych.

Więcej informacji na temat poszczególnych obszarów cennych przyrodniczo, w tym gatunków podlegających ochronie, można znaleźć na <http://obszary.natura2000.org.pl>

● G4-EN11, G4-EN13, G4-EN14

Budimex SA: budowa drogi ekspresowej S-5 Żnin-Gniezno (Mielno-Gniezno)

Na realizowanym odcinku trasa przebiega przez tereny o charakterze rolnym i leśnym oraz w pobliżu zabudowań wiejskich. Przecina rzekę Wełnę, Wełniankę i Mieleńską Strugę (gdzie zaplanowano przejścia dla zwierząt). Na trasie planowanej drogi znajduje się Las Królewski, który stanowi zwarty kompleks lasu sosnowego i mieszanego. Inwestycja jako taka zlokalizowana jest poza obszarami podlegającymi ochronie, ale poprowadzenie trasy przez kompleks Lasu Królewskiego oznacza trwałe odlesienie 44,55 ha powierzchni. Najbliżej położonym obszarem Natura 2000 jest obszar Pojezierze Gnieźnieńskie (PLH300026) znajdujący się w odległości ponad 8,5 km od inwestycji.

W granicach obszaru stanowiącego 2 km strefę buforową wzdłuż planowanej drogi S5 stwierdzono występowanie 27 gatunków roślin chronionych. Na badanym obszarze stwierdzono występowanie 11 gatunków ptaków objętych ścisłą ochroną (m.in. żaba moczarowa, żaba trawna, rzekotka drzewna, grzebiuszka ziemna, traszka zwyczajna i kumak nizinny). Miejsca ich rozrodu zlokalizowane są wzdłuż całej inwestycji, lecz takie, w których stwierdzono największe spektrum gatunków, w tym kumaka nizinnego z gatunku Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej położone są poza zasięg inwestycji. Obserwacje terenowe wykazały za to w sferze oddziaływania inwestycji liczne występowanie saren i dzików oraz aktywność bobra europejskiego. Stwierdzono również występowanie aż 89 gatunków ptaków, w tym 11 z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej (m.in. bocian biały, bocian Czarny, dzięcioł czarny, dzięcioł średni, lerka, świergotek polny, gąsiorek, ortolan i bielik), lecz w sąsiedztwie inwestycji brak jest stref ochrony ostoi i regularnego przebywania chronionych gatunków. Badania terenowe wykazały też w obrębie inwestycji występowanie 5 gatunków nietoperzy (mroczek późny, borowiec wielki, nocek rudy, gacek sp., karlik sp.).

● G4-EN11, G4-EN13, G4-EN14

Więcej informacji na temat poszczególnych obszarów cennych przyrodniczo, w tym gatunków podlegających ochronie, można znaleźć na <http://obszary.natura2000.org.pl>

Budimex SA: budowa obwodnicy Jarocina wraz z łącznikiem w ciągu drogi S-11

Obszarem szczególnie cennym przyrodniczo położonym najbliżej, bo ok. 4 km od inwestycji, jest obszar Natura 2000 Lasy Żerkowsko-Czeszewskie (PLH300053). Obszar położony jest w większości na terenie Żerkowsko-Czeszewskiego Parku Krajobrazowego. Obejmuje ponadto część terenów Obszaru Chronionego Krajobrazu „Szwajcaria Żerkowska”, a także w całości powierzchnię trzech rezerwatów: Dwunastak, Dębno nad Wartą oraz Czeszewski Las (ten ostatni powstał z połączenia rezerwatów Lutynia i Czeszewo). Łącznie na terenie ostoi zidentyfikowano 11 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Występuje tu też 12 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy.

Ze względu na ograniczony prognozowany zasięg oddziaływania budowanej drogi oraz zastosowanie środków minimalizujących wpływ na środowisko, droga nie będzie oddziaływać na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Lasy Żerkowsko-Czeszewskie.

LSC Itawa

Więcej informacji na temat poszczególnych obszarów cennych przyrodniczo, w tym gatunków podlegających ochronie, można znaleźć na <http://obszary.natura2000.org.pl>

● G4-EN11, G4-EN13, G4-EN14

Budimex SA: budowa drogi S-7 Gdańsk-Elbląg (Koszwały – Kaźmierzewo)

Na obszarze oddziaływania inwestycji na jej odcinku Koszwały – Kaźmierzewo występują dwa siedliska z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Na badanym obszarze zidentyfikowano występowanie 5 gatunków roślin naczyniowych, w tym 2 gatunki objęte ochroną prawną. Podczas badań terenowych w obrębie bufora wzdłuż przyszłej drogi stwierdzono również występowanie 26 gatunków motyli dziennych, co stanowi ok. 16% populacji motyli dziennych występujących w Polsce. Wśród tych motyli zidentyfikowano jeden gatunek – czerwończyka nieparka, który znajduje się zarówno w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, jak i Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. Stwierdzono również występowanie 3 gatunków trzmieli (w tym 2 objętych częściową ochroną gatunkową), 15 gatunków ważek. Z kolei w badanych zbiornikach wodnych (m.in. kanał Panieński, kanał Izbowy Łacha, rz. Nogat), jedynie w rzece Nogat stwierdzono występowania bolenia, wymienionego w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Stwierdzono również 7 gatunków płazów, a spośród gadów jedynie jaszczurkę żyworodną (wszystkie zidentyfikowane płazy i gady objęte są całkowitą lub częściową ochroną gatunkową). Udało się również wyodrębnić występowanie 126 gatunków ptaków, w tym 74 lęgowe lub prawdopodobnie lęgowe. Wśród lęgowych lub prawdopodobnie lęgowych 8 wymienionych jest w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Stwierdzono również występowania 5 gatunków nietoperzy (mroczka późnego, karlika drobnego, karlika malutkiego, karlika większego, borowca wielkiego) – wszystkie one podlegają ochronie gatunkowej. Poza nietoperzami zidentyfikowano 12 innych ssaków (m.in. jeża wschodniego, kreta europejskiego, bobra europejskiego, zająca szaraka, wydrę europejską i sarnę). Wydra, bóbr i kret objęte są częściową ochroną. Dodatkowo bóbr i wydra wymienione są w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej.

Ocenia się, że droga ekspresowa S-7, przebiegając na odcinku 3,1 km przez Obszar chronionego Krajobrazu rzeki Nogat wpłynie negatywnie na ten obszar w związku m.in. z fragmentacją ekosystemów.

Szpital Uniwersytecki Bydgoszcz

● G4-EN32, G4-EN33, G4-EN34

Ekologia a podwykonawcy

W 2015 roku poddano kwalifikacji wstępnej, m.in. pod kątem przestrzegania zasad ochrony środowiska, 1405 podwykonawców (100%). Przeprowadzono również 4504 oceny podsumowujące współpracę, w których również zawarte są m.in. elementy związane z ochroną środowiska.

Ewentualne nieprawidłowości ze strony podwykonawców mogą na placach budowy oznaczać potencjalne zagrożenie dla środowiska (np. skażenie gleby i wód gruntowych substancjami ropopochodnymi, farbami i rozpuszczalnikami). Dlatego też niezmiernie ważne jest przestrzeganie przez nich procedur, jak również posiadanie stosownego doświadczenia i w pełni sprawnego sprzętu. Wprowadzani na budowę podwykonawcy (100%) przechodzą stosowne przeszkolenie z obowiązujących procedur w zakresie ochrony środowiska, w tym z zasad postępowania w przypadku awarii. Ocenę sprawności technicznej przechodzi również sprzęt podwykonawców (np. kwestia wycieków paliwa).

Wśród spraw zgłoszonych Komisji Etyki, nie zarejestrowano zgłoszeń dotyczących środowiska przyrodniczego. Nie odnotowano również żadnych istotnych incydentów związanych z dostawcami i podwykonawcami. Niemniej bieżąca obserwacja pracy podwykonawców, znajdująca odzwierciedlenie w ocenach końcowych dostawców, przyczyniła się do zidentyfikowania łącznie 161 nieprawidłowości, z których 18 związanych było z ochroną środowiska. Rok wcześniej było to odpowiednio 327 nieprawidłowości, w tym 38 związanych z ochroną środowiska.

GOSPODARKA ODPADAMI

● G4-EN23

W wyniku prowadzonej działalności operacyjnej powstają typowe dla prac budowlanych odpady: ziemia i gruz oraz odpady klasyfikowane jako odpady z remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej. Na placach budowy funkcjonują biura budowy, laboratoria oraz zaplecza sprzęto-materiałowe, których działalność może wiązać się z powstawaniem pewnych ilości odpadów mogących zawierać pozostałości substancji niebezpiecznych. Nieprawidłowo prowadzona gospodarka odpadowa mogłaby z jednej strony negatywnie wpływać na lokalną biosferę, z drugiej zaś oznaczać utratę surowców zdolnych do ponownego wykorzystania.

Struktura oraz wolumen odpadów są silnie uzależnione od charakteru i etapu zaawansowania prowadzonych prac budowlanych. Kluczową kategorią odpadów jest gruz ceglany i betonowy zmieszany z innymi materiałami pochodzącymi z rozbiórek obiektów budowlanych i infrastrukturalnych. Podobnie znaczącą pozycją jest usuwany asfalt, stary materiał z podbudowy drogi, czy też, w przypadku kontraktów kolejowych, tłuczeń torowy. Ich usunięcie warunkuje realizację inwestycji.

Zdecydowanie największą pozycją, która klasyfikowana jest jako odpad, to gleba, ziemia, kamienie i wszelki urobek powstający podczas wykopów. Usuwana ziemia jest potem ponownie wykorzystywana bezpośrednio na placu budowy lub jeśli z pewnych względów jakaś jej nadmiarowa część musi zostać wywieziona, jest zagospodarowywanie

w innym miejscu. Z formalnego punktu widzenia jest ona w tym drugim przypadku rozpoznawana jako odpad. Niemniej w praktyce pozostaje ona pełnowartościowym surowcem, który jest ponownie wykorzystywany⁶.

Warto również wspomnieć o odpadowej masie roślinnej, której masa rośnie w przypadku prowadzenia prac, które wiążą się z wycinką drzew i krzewów. Choć, jak wspomniano już wcześniej, działania ingerujące w biosferę ogranicza się do niezbędnego minimum, wycinek często nie da się uniknąć (choćby oczyszczenia pasa przyszłej drogi). W praktyce, ze względu na atrakcyjność ekonomiczną, najczęściej samo drewno zagospodarowuje inwestor, zlecający Grupie Budimex wykonanie prac. Po stronie wykonawcy pozostaje usunięcie karp, konarów, czy pozostałości po krzewach. Również one mogą być zagospodarowane. Najczęściej przekazywane są innym podmiotom i służą jako paliwo (biomasowe). Proces tzw. zrębkowania, czyli mielenia na drobne zręby przez specjalne maszyny, czyni z nich również cenny materiał ogrodniczy.

Szczegółowe informacje na temat ilości odpadów można znaleźć w tabelach na końcu raportu.

⁶ W niniejszym raporcie gleba i ziemia, ze względu na ogromne wolumeny, są w tabelach pokazywane odrębnie.

RELACJE Z LOKALNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI

OGRANICZANIE UCIAŻLIWOŚCI

SO DMA, G4-S01, G4-S02

Drogi, koleje i porty lotnicze stanowią krwioobieg gospodarki i warunkują jej rozwój. To bardzo konkretne i wymierne korzyści społeczno-gospodarcze, tak w ujęciu ogólnospołecznym, jak również lokalnym. Z kolei nowe szkoły, uczelnie, szpitale i inne obiekty użyteczności publicznej przekładają się na wzrost jakości życia mieszkańców. Przez lata działalności Grupa Budimex bezpośrednio przyczyniła się do powstania setek kilometrów dróg, wielu mostów, obiektów przemysłowych, ale też centrów handlowych, sal koncertowych i szpitali.

Równocześnie nie wolno zapominać o tym, że te same inwestycje na etapie realizacji generują nie tylko pozytywne efekty w postaci miejsc pracy i zleceń dla lokalnych przedsiębiorców. Prace budowlane oznaczają również niedogodności. Materiały budowlane, w tym tysiące ton ziemi, kruszyw, betonu, czy masy bitumicznej muszą zostać dowieszone na plac budowy. Przekłada się to na wzmożony ruch pojazdów, hałas i kurz. To również bardzo często zmiana oznakowania dróg i utrudnienia w ruchu, które uprzykrzają codzienne

Uniwersytet Artystyczny Poznań

życie mieszkańców. Firma reaguje na wszelkie niepokojące sygnały i skargi. Ma świadomość, że jest jedynie gościem społeczności, dla której pracuje.

Potencjalny wpływ na tereny sąsiadujące z inwestycją jest przedmiotem analiz już na etapie wydawania stosownych decyzji administracyjnych. Procesy administracyjne są jawne, a przedstawiciele lokalnych społeczności są uznawani za stronę w postępowaniach. Celem jest zaproponowanie takich rozwiązań, które pogodzą sprzeczne czasem interesy.

Mimo zachowania najwyższej staranności przy realizacji prac budowlanych oraz uwagi jaką spółka przykładła do ograniczania wpływu na otoczenie, czasem dochodzi niestety do powstania niezamierzonych szkód. Spółka czuje się odpowiedzialna za zawinione incydenty, w wyniku których cierpi własność lokalnych mieszkańców. Dlatego zawsze przed rozpoczęciem budowy dokonywana jest inwentaryzacja nieruchomości, a w uzasadnionych przypadkach firmy ubezpieczeniowe wypłacają odszkodowania (patrz wskaźnik G4-HR8).

REKOMPENSOWANIE UCIAŻLIWOŚCI SPOŁECZNOŚCIOM

● G4-S01

Budimex chce pozostać w pamięci mieszkańców lokalnych społeczności, jako firma, która nie tylko pracowała rzetelnie, ale również na jakiś czas stała się dobrym jej sąsiadem i uczestniczyła w jej codziennym życiu. Firma chce pozostawić po sobie nie tylko inwestycję, ale też pozytywne skojarzenia i dlatego inicjuje oraz angażuje się w szereg działań społecznych. Stara się, by beneficjentami jej długoterminowych działań były przede wszystkim społeczności, w których sąsiedztwie realizowane są inwestycje. Jest to również związane z uciążliwościami, które mimo działania zgodnie z najlepszymi znanymi praktykami, prawie nigdy nie dadzą się całkowicie wyeliminować.

Budimex realizuje dwa autorskie programy, które są podstawą zaangażowania społecznego firmy na rzecz dzieci. Pierwszy z nich, „Domofon ICE. Budimex Dzieciom”, realizowany jest od 2010 roku. Drugi, „Strefa Rodzica. Budimex Dzieciom”, zapoczątkowany został

w 2012 roku. Równocześnie od wielu lat realizowany jest projekt społeczny o zupełnie innym charakterze, kierowany do studentów kierunków technicznych, tj. Akademia Budimex. Dla tej ostatniej grupy stworzono również Program Praktyk Letnich oraz Program Stażowy. Co roku Grupa Budimex oferuje około 200 miejsc na praktykach na budowach w całej Polsce oraz działach wspierających (tj. administracja, finanse czy dział prawny).

Zaangażowanie społeczne Budimeksu realizuje się też poprzez współpracę z wybranymi fundacjami, w miarę możliwości stara się wspierać je w realizowaniu ważnych społecznie celów i w ten sposób pomaga potrzebującym. Przykładowo, kolejny rok z rzędu, Fundacja „Na Ratunek Dzieciom z Chorobą Nowotworową” otrzymała w 2015 r. środki pieniężne na leczenie dzieci oraz na budowę Przylądka Nadziei – Kliniki Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej Akademii Medycznej we Wrocławiu. Również kolejny już raz Budimex pomógł Fundacji Pomocy Dzieciom Poszkodowanym w Wypadkach Komunikacyjnych „Wróć”, przekazując środki na zakup mikrobusów, które służyć mogą dzieciom w dotarciu na rehabilitację.

Odpowiadając na społeczne zapotrzebowanie, w ramach promocji zdrowego trybu życia firma została partnerem „Budimex Półmaratonu Augustowskiego”. Jest to największe w regionie biegowe wydarzenie sportowe, które z roku na rok gromadzi coraz większą liczbę uczestników.

Podobnie jak w latach ubiegłych firma kontynuowała zaangażowanie w organizację Mistrzostw Polski Żeglarzy Niepełnosprawnych, a także, jak to czyni od wielu już lat, przekazała fundusze na ratowanie zabytkowych kaplic i nagrobków Cmentarza Powązkowskiego.

Obok inicjatyw społecznych, charytatywnych i sponsoringowych spółka prowadziła także działania edukacyjne, wspierając organizację kongresów, konferencji oraz seminariów naukowych i branżowych. W wielu z nich w roli ekspertów brali udział przedstawiciele Budimeksu.

W 2015 r. Grupa Budimex przekazała w sumie prawie 600 tysięcy złotych na różnego rodzaju darowizny. Skuteczne działania w obszarze odpowiedzialnego biznesu zostały dostrzeżone przez otoczenie firmy. W czasie konferencji „Infrastruktura Polska” organizowanej przez Executive Club Budimex otrzymał nagrodę „Diamenty Polskiej Infrastruktury 2015” w kategorii Lider Odpowiedzialności Społecznej Roku, jako podmiot kierujący się w swoim działaniu odpowiedzialnością, dbałością o interesy społeczne i ochronę środowiska.

Spółeczności a podwykonawcy

W 2015 roku poddano kwalifikacji wstępnej 1405 podwykonawców (100%). Przeprowadzono również 4504 ocen podsumowujących współpracę, które zawierały elementy oceny pod kątem potencjału technicznego, spełnienia wymagań jakościowych, bezpieczeństwa i higieny pracy, przestrzegania praw pracowniczych i ochrony środowiska. Choć wśród kryteriów nie zdefiniowano wprost aspektu wpływu na lokalną społeczność, zawiera się on w innych działaniach, w szczególności z kwestiami środowiskowymi. Z reguły bowiem, w przypadku prac budowlanych, ponadprzeciętne oddziaływanie na otoczenie, oznacza zarówno oddziaływanie na otoczenie przyrodnicze, jak i społeczne. Są one niepodzielne.

Minimalizowanie uciążliwości dla lokalnej społeczności wiąże się bezpośrednio z tym czy przestrzega się wyznaczonych godzin pracy, czy porusza wyłącznie wyznaczonymi drogami dojazdowymi, a to z kolei wiąże się ze spełnianiem wymagań jakościowych i przestrzeganiem praw pracowniczych. Męczący dla ludzi hałas, czy pył z placu budowy, to nic innego jak naruszanie zasad związanych z ochroną środowiska. Przykłady można mnożyć, niemniej wszystkie te aspekty są elementem składającym się na ocenę podwykonawców, którzy mogą bezpośrednio zakłócać spokój mieszkańców. Kwestie te są oceniane zarówno podczas kwalifikacji wstępnej, jak i ocen końcowych.

Wszelkie incydenty i skargi mieszkańców, zgłaszane są kierownictwu kontraktów. Dzięki temu możliwe jest natychmiastowe zdiagnozowanie problemu i podjęcie działań naprawczych. Brak wyodrębnienia szczegółowej kategorii wpływu na społeczność lokalną w ankietach kwalifikacyjnych i podsumowujących współpracę, sprawia, że ewentualne naruszenia ujmowane są statystycznie w innych kategoriach.

Strefa Rodzica Budimex Dzieciom
www.strefarodzica.budimex.pl

Budimex SA: Domofon ICE. Budimex Dzieciom

„Domofon ICE. Budimex Dzieciom”, program zainicjowany w 2010 roku, którego główną ideą jest wyposażanie uczniów klas 0–3 w plastikowe karty zawierające dane ułatwiające – w razie nieszczęśliwego zdarzenia – kontakt z ich najbliższymi. Kampania ma jednocześnie szerszy wymiar edukacyjny, promując wśród młodych ludzi zasady bezpiecznego zachowania na drodze oraz udzielania pierwszej pomocy. Wszystkie objęte programem dzieci otrzymują karty w kształcie telefonu komórkowego wraz z odblaskowym etui, które w łatwy sposób można przymocować do plecaka. Do tej pory w programie wzięło udział ponad 20 tys. dzieci z ponad 230 szkół w całej Polsce. W samym roku 2015 do programu przystąpiło 4500 dzieci z 22 szkół.

Więcej na: www.domofonice.pl.

Budimex SA: Strefa rodzica. Budimex Dzieciom

„Strefa Rodzica. Budimex Dzieciom” to program, którego celem jest tworzenie w szpitalnych oddziałach dziecięcych wydzielonych stref, w których rodzice w godnych warunkach mogliby towarzyszyć swoim chorym dzieciom. W zależności od potrzeb i warunków panujących w poszczególnych szpitalach polega to na zaaranżowaniu nieużywanego pomieszczenia lub fragmentu korytarza, wyposażeniu szpitala w odpowiednią liczbę składanych łóżek lub urządzeń sanitarnych, czy zorganizowaniu miejsca do wypoczynku i zabawy z dziećmi. „Strefa Rodzica” to również osobiste zaangażowanie pracowników Budimex SA, którzy w ramach wolontariatu włączają się w urządzenie wyremontowanych pomieszczeń – pomagają w montażu i ustawianiu mebli i wykonują drobne prace wykończeniowe. W 2015 roku Budimex uruchomił cztery Strefy Rodzica w szpitalach dziecięcych w Sanoku, Wrocławiu, Olsztynie i Bydgoszczy. W sumie w całej Polsce działa już 12 Stref, z których rocznie może korzystać ponad 25 tys. dzieci i ich opiekunów.

Więcej na: www.strefarodzica.budimex.pl

Akademia Budimex już po raz szósty

W 2015 r. Budimex już po raz szósty zaprosił studentów budownictwa kubaturowego, drogowego, mostowego, kolejowego oraz inżynierii środowiska do udziału w bezpłatnym projekcie edukacyjnym, jakim jest Akademia Budimex, współtworzona z prestiżowymi polskimi uczelniami technicznymi.

W trakcie warsztatów inżynierowie – eksperci Grupy Budimex dzielą się ze studentami swoją wiedzą i doświadczeniem z placu budowy. To okazja do poznania ekspertów, którzy podzielą się swoim doświadczeniem z placu budowy. Spotkania dają możliwość poznania innowacyjnych rozwiązań jakie zostały zastosowane w realizowanych przez Budimex kontraktach w obszarze budownictwa kubaturowego i infrastruktury drogowo-mostowej oraz kolejowej.

Pożądanym pracodawcą wśród przyszłych inżynierów

Badania preferencji zawodowych polskich studentów wskazują, że Budimex postrzegany jest jako wyjątkowy pracodawca – w Rankingu Most Attractive Employers 2015 Budimex zajął 2 miejsce wśród firm preferowanych przez studentów kierunków inżynieryjnych.

S8 Róża – Wrocław

9

PREWENCJA ZACHOWAŃ NIEETYCZNYCH I UCZCIWOŚĆ W DZIAŁANIU

SO-DMA, G4-14

Kontrakty o bardzo dużej wartości zawsze rodzą potencjalne zagrożenia związane z zachowaniami nieetycznymi, czy wręcz zachowaniami noszącymi znamiona łapownictwa i korupcji. Dodatkowo fakt, że inwestycje w znakomitej większości są finansowane ze środków publicznych, stanowi szczególne zobowiązanie wobec społeczeństwa, by wszelkie procesy przebiegały w sposób uczciwy i transparentny, a najmniejsze nawet wątpliwości były wyjaśniane. Corocznie aktualizowana mapa ryzyka identyfikuje m.in. zagrożenia związane z nadużyciami. Wszelkie ryzyka biznesowe, w tym te wspomniane powyżej, podlegają monitoringowi. Zintegrowany system zarządzania, w procedurze „Ochrona interesów Grupy Budimex” (05-08) określa zbiór zasad postępowania w przypadku podejrzenia działań lub zaniedbań o charakterze nadużyć, włączając w to podejrzenie korupcji⁷. Procedu-

rze tej towarzyszą instrukcje „Zasady postępowania w przypadku złożenia propozycji przyjęcia korzyści majątkowej i w przypadku prób zastraszania pracownika” (05-08-02) oraz „Zasady uczestnictwa w imprezach sponsorowanych i innych działaniach mających charakter konfliktu interesów” (05-08-03). Celem pierwszej jest ustalenie zasad postępowania w sytuacji, w której pracownikowi zostanie złożona propozycja przyjęcia korzyści majątkowej w zamian za określone działania lub zaniechanie działań związanych z realizacją danej umowy, jak również na wypadek podejmowania prób zastraszania pracownika. Druga z instrukcji reguluje zasady uczestnictwa w imprezach sponsorowanych i zachowania w sytuacjach noszących znamiona konfliktu interesów, a także przyjmowania i wręczania upominków dla zapewnienia transparentności biznesowej i przestrzegania zasad etyki. Działania

związane z przestrzeganiem procedury i instrukcji koordynowane są przez Biuro Kontroli Wewnętrznej, nadzór nad nimi sprawuje Dyrektor Generalny, a same procesy są w sposób ciągły udoskonalane.

MONITOROWANIE ZAGROZEŃ

SO-DMA, G4-S03

Wszystkie kontrakty (100% budów) są na bieżąco monitorowane pod kątem prawidłowości realizacji, w tym m.in. pod kątem ryzyka wystąpienia korupcji. W cyklach miesięcznych, dwutygodniowych lub czasem tygodniowych monitorowany jest postęp prac budowlanych. Równocześnie realizowane są niezależne kontrole, za które odpowiedzialne jest Biuro Kontroli Wewnętrznej. Zespół audytorów

Hala produkcyjna Bydgoszcz

składa się ze specjalistów z zakresu ekonomii i finansów, jak również ekspertów z zakresu budownictwa: inżyniera ogólnobudowlanego, inżyniera konstrukcji budowlanych i inżynierskich, inżyniera budownictwa oraz inżyniera środowiska. Wszyscy są wysokokwalifikowanymi audytorami wewnętrznymi, posiadającymi zarówno kompetencje specjalistyczne, jak również np. przygotowanie psychologiczne do prowadzenia kontroli. W listopadzie 2015 roku pracownicy Biura Kontroli Wewnętrznej wzięli udział w szkoleniu wewnętrznym zwiększającym kompetencje w zakresie przeprowadzania kontroli.

W roku 2015 z przeprowadzonych audytów sporządzono ogółem 64 raporty, zawierające 120 rekomendacji pokontrolnych. Generalnie pracownicy Biura wykonali wszystkie audyty zatwierdzone w rocznym planie audytów. Wszystkie te rekomendowane

zadania naprawcze i korygujące zostały wdrożone do 31 grudnia 2015 r., przyczyniając się do obniżenia ryzyka operacyjnego. Dodatkowo, oprócz planowanych audytów, audytorzy wewnętrzni przeprowadzili w 2015 r. kompleksową kontrolę w Biurze IT oraz w Oddziale Infrastruktury Północ. W przypadku tych kontroli wymagane na 31 grudnia 2015 r. rekomendacje zostały w 100% wprowadzone w Oddziale Infrastruktury Północ oraz w 86% w Biurze IT (całkowite wykonanie rekomendacji zostało zaplanowane na I kwartał 2016 r.).

Oprócz planowanych audytów pracownicy Biura Kontroli Wewnętrznej prowadzili szkolenia na budowach, podczas których omawiali procedury i instrukcje wewnętrzne.

W ocenie Grupy Budimex aspekt korupcji i łapownictwa jest elementem szerszego zjawiska, związanego

z wartościami, etyką i uczciwością w biznesie. Kryzys wartości w biznesie sprzyja zachowaniom nagannym. Tam, gdzie ludzie działają w oparciu o wartości etyczne, zagrożenie będzie znacznie mniejsze. Nie bez powodu więc to właśnie etyka znajduje tak silne odzwierciedlenie w Misji Grupy Budimex i w bardzo konkretnych mechanizmach Kodeksu Etyki, jak również w codziennym traktowaniu partnerów, choćby w tak prozaicznym wymiarze, jak terminowe regulowanie zobowiązań.

⁷ Dodatkowo Grupa Ferrovia, inwestor strategiczny Budimeksu, przyjął Politykę Antykorupcyjną, która została ogłoszona w Grupie Budimex w 2015 r.

UCZCIWE ZASADY W RELACJACH Z KONTRAHENTAMI

Dworzec PKP Bydgoszcz

● G4-25, HR DMA, G4-HR1

Budimex oczekuje od swoich kontrahentów rzetelności i uczciwości. Jednocześnie stara się analogicznie zachowywać wobec nich: terminowo regulowane płatności, zwłaszcza w trudnych dla rynku budowlanego czasach, stały się wyróżnikiem Grupy Budimex i czynnikiem zjednoczającym jej dostawców i podwykonawców. Właśnie to, że Budimex jest rzetelnym i sprawdzonym partnerem biznesowym, stanowi dziś o przewadze konkurencyjnej spółki.

Standardowo do umów z dostawcami dołączany jest załącznik „Zbiór zasad postępowania dla kontrahentów”, który określa oczekiwania w zakresie związanym z:

- przestrzeganiem prawa,
- etyką działalności,

- poszanowaniem Praw Człowieka,
- relacjami z pracownikami i pomiędzy pracownikami,
- zobowiązaniami wobec osób trzecich i rynku,
- poszanowaniem środowiska naturalnego.

Nowy kontrahent poddawany jest ocenie wstępnej na podstawie ankiety kwalifikacyjnej. Ankieta zawiera deklarację dostawcy o przestrzeganiu obowiązujących przepisów w zakresie m.in. prawa pracy, BHP i ochrony środowiska. Warunkiem kwalifikacji wstępnej dostawcy jest właśnie zatwierdzenie deklaracji. Tym samym wszyscy istotni dostawcy i podwykonawcy (100%) byli poddani ocenie (kwalifikacji wstępnej). Przy zakończeniu współpracy również

poddano ich ocenie końcowej⁸. Choć główny nacisk, ze względu na specyfikę działalności, kładziony jest w ocenie na jakość, terminowość, rzeczywisty potencjał techniczny, BHP oraz kwestie środowiskowe, ocenie podlegają również kwestie bezpośrednio związane z prawami człowieka (tj. przestrzeganie praw pracowniczych, przypadki dyskryminacji). W ankiecie kwalifikacyjnej jednym z kryteriów oceny jest aspekt przestrzegania praw pracowniczych. Z kolei w ocenie końcowej dodatkowo ujmowane są ewentualne przypadki dyskryminacji. Co więcej kierownicy kontraktów, którzy dokonują oceny, mają możliwość wskazania na wszelkie inne nieprawidłowości, które wzbudziły ich niepokój.

⁸ Oceny te są standardową procedurą i nie dotyczą wyłącznie kluczowych dostawców.

Spółka w szczególności dąży do tego, by znaczące umowy z kluczowymi kontrahentami, mimo słabszej często siły negocjacyjnej Budimeksu, uzupełniane były o specjalny załącznik etyczny – ich liczba kształtowała się następująco:

	2013	2014	2015
% znaczących umów z klauzulą etyczną	76,0%	91,3%	74,0%

Biorąc pod uwagę wszystkich podwykonawców, nie tylko tych najważniejszych, z roku na rok dokonuje się większej liczby ocen wstępnych (ankiety kwalifikacyjne) i ocen końcowych:

	2013	2014	2015
liczba ankiet kwalifikacyjnych	1 589	1 807	1 405
liczba ocen końcowych	7 722	5 115	4 504
liczba stwierdzonych nieprawidłowości	362	327	161
% ocen końcowych podczas których stwierdzono nieprawidłowości	4,7%	6,4%	3,6%

W 2015 roku stwierdzono 24 nieprawidłowości związane z BHP oraz 18 nieprawidłowości związanych z ochroną środowiska. Podobnie jak w roku poprzednim, najczęściej zastrzeżeń budziło niedotrzymywanie terminów oraz niesatysfakcjonujący potencjał techniczny. Zdecydowanie mniej zastrzeżeń wzbudzała niesatysfakcjonująca jakość.

KODEKS ETYKI

● EN DMA, LA DMA, HR DMA,
● SO-DMA, G4-56

Kodeks Etyki obowiązuje wszystkich pracowników spółek Grupy Budimex objętych raportem. Stanowczo potępia on jakąkolwiek formę zachowań nieetycznych, włączając w to korupcję i łapownictwo. Równocześnie jednoznacznie piętnuje on wszelkie formy dyskryminacji, zastrzegając, że Grupa Budimex: „nie toleruje dyskryminacji i narzucania światopoglądu zwłaszcza z powodu płci, pochodzenia, wyznania, wieku, przekonań politycznych i zajmowanego stanowiska; w codziennych relacjach z pracownikami nie akceptuje naruszania granic prywatności, czy wykorzystywania pozycji zawodowej do realizacji prywatnych celów; firma zapewnia pracownikom godne warunki zatrudnienia i tworzy

środowisko, które daje szerokie możliwości rozwoju zawodowego i awansu oraz dokłada starań, by w organizacji znaleźli się ludzie o różnym poziomie doświadczeń⁹. Kodeks Etyki obowiązuje we wszystkich spółkach objętych niniejszym raportem.

Gwarantem poszanowania, respektowania i egzekwowania zapisów Kodeksu Etyki jest Komisja ds. Etyki, powołana przez Prezesa Zarządu, której członkami są:

- członek zarządu, dyrektor Pionu Zarządzania Kadrami,
- członek zarządu, dyrektor Pionu Prawno-Organizacyjnego,
- dyrektor Biura Kontroli Wewnętrznej.

⁹ Również Regulamin Pracy Budimeksu gwarantuje poszanowanie praw człowieka oraz przeciwdziała dyskryminacji w sferze zatrudnienia.

● G4-HR3, G4-HR12

Rolą Komisji jest monitorowanie zgodności stosowanych standardów etyki zawodowej z zasadami Kodeksu Etyki. Każdy pracownik ma możliwość anonimowego poinformowania Komisji o zauważonych przypadkach nieprzestrzegania Kodeksu. Zgłoszenia mogą być przekazywane pisemnie lub drogą elektroniczną na adres etyka@budimex.pl (do skrzynki mają dostęp wyłącznie członkowie komisji). Wszystkie zgłoszenia, po rozpatrzeniu z zachowaniem standardów poufności, stają się podstawą do opracowania działań korygujących lub naprawczych. W oparciu o każdy przypadek sporządzana jest pisemna informacja wraz z rekomendacjami lub wytycznymi do dalszego działania dla odpowiednich komórek organizacyjnych.

● G4-EN34, G4-LA16, G4-HR3, G4-HR12, G4-S04, G4-S05

Raport z działalności Komisji ds. Etyki jest corocznie przekazywany Zarządowi oraz Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej. W 2015 roku Komisja ds. Etyki nie otrzymała żadnych zgłoszeń dotyczących nieprzestrzegania zapisów Kodeksu Etyki¹⁰. Zdarza się jednak, że skargi zgłaszane są poza formalną ścieżką. Dotyczy to incydentów związanych z oddziaływaniem inwestycji na najbliższe otoczenie (tj. np. uciążliwości takich jak np. hałas z budowy). Zgłoszenia takie bywają kierowane bezpośrednio do osób nadzorujących daną inwestycję lub rzadziej do Biura Komunikacji. Problemy takie są na bieżąco rozwiązywane. Incydentalnie zdarza się (i jedna taka sytuacja miała miejsce w 2015 r. na budowie w Warszawie), że mieszkańcy skarżą się nie do firmy, a np. bezpośrednio do mediów. Wówczas sprawa trafia do osób odpowiedzialnych za relacje zewnętrzne w Biurze Komunikacji.

ZGODNOŚĆ Z PRAWEM

● G4-S06, G4-HR3, G4-HR4, G4-HR5, G4-HR6

W 2015 roku, podobnie jak w latach poprzednich, ani w Grupie Budimex, ani u analizowanych kontrahentów, nie stwierdzono przypadków pracy przymusowej, czy pracy dzieci. Aspekty te, podobnie jak kwestia swobody zrzeszania się i unikania wszelkich form dyskryminacji, są definiowane w standardowym załączniku etycznym do umów z kontrahentami i stanowią integralną ich część. Żadna ze spółek Grupy Budimex nie finansowała też partii politycznych, co w polskich realiach byłoby poważnym naruszeniem prawa. W roku 2015 Budimex zaadoptował wdrożoną w 2014 roku przez Grupę Ferrovial Politykę Praw Człowieka (Human Rights Policy).

● G4-S07, G4-S08

W 2015 roku nie zostały podjęte kroki prawne wobec spółek Grupy Budimex dotyczące przypadków naruszenia zasad wolnej konkurencji i praktyk monopolistycznych. W szczególności nie nałożono na nie kar ani innych sankcji pozafinansowych.

● G4-PR9

W postępowaniu z urzędu, które było prowadzone przez UOKiK w ramach ogólnopolskiego badania umów zawieranych z deweloperami w celu oceny funkcjonowania rynku po wejściu w życie tzw. ustawy deweloperskiej, w stosunku do Budimexu Nieruchomości została przez Prezesa UOKiK wydana decyzja nr DDK 6/2015. Nałożył on na spółkę zobowiązanie do zaprzestania stosowania wzorców umów zawierających zakwestionowane przez urząd postanowienia oraz wprowadzenie do obrotu wzorców zmodyfikowanych oraz nierealizowania uprawnień i nieegzekwowania obowiązków konsumentów wynikających z kwestionowanych postanowień umownych. Spółka została dodatkowo zobligowana do zaprzestania stosowania wzorców, w których nie został dookreślony obowiązek zwrotu środków finansowych nabywcy w razie

odstąpienia od umowy deweloperskiej oraz opublikowania na swojej stronie internetowej informacji o nałożeniu przez Prezesa UOKiK zobowiązania wraz z informacją o modyfikacjach dokonanych we wzorcach umów, oświadczenia dotyczącego sposobu wykonywania zawartych przez konsumentów z wykorzystaniem wzorców umów zawierających zakwestionowane postanowienia, skierowania do konsumentów, propozycji aneksów uwzględniających modyfikacje wzorów umów opisane w decyzji. Budimex Nieruchomości został też zobowiązany do poinformowania Prezesa UOKiK o stopniu realizacji zobowiązania. Decyzja ta nie nakładała na spółkę jakiegokolwiek kary finansowej. Zobowiązania zostały wypełnione, a raport o stopniu realizacji został przesłany do urzędu w połowie marca 2016 roku.

● G4-PR9, G4-EN28, G4-HR8

Decyzją administracyjną na Budimex nałożona została kara w wysokości 15 000 zł za ponadnormatywny transport (Kontrakt S-7 Miłomłyn) (decyzja została zaskarżona). Na spółkę nałożono również podwyższoną opłatę eksploatacyjną za wydoby-

wanie kopalin bez wymaganej koncesji w wysokości 214 874 zł (Budowa Obwodnicy Nowej Soli – Etap I).

Podczas budowy poldera zalewowego na rzece Jawnik grupa lokalnych mieszkańców (cztery gospodarstwa domowe), będących właścicielami działek sąsiadujących z budowanym polderem wystąpiła do Budimexu z roszczeniami¹¹. Powodom wypłacono kwoty od około 2 700 zł do 5 700 zł (w dwóch przypadkach zasądzone przez sąd, w dwóch pozostałych sprawy zakończyły się ugodą sądową).

W trakcie budowy Obwodnicy Bełchatowa doszło do trwałego zabrudzenia i zapylenia elewacji budynku. Poszkodowanemu ubezpieczyciel wypłacił odszkodowanie w wysokości 19,5 tys. zł. Udział własny Budimexu, zgodnie z warunkami umowy ubezpieczenia, wyniósł 5 tys. zł.

Nie odnotowano w 2015 roku przypadków niezgodności z regulacjami oraz dobrowolnymi kodeksami dotyczącymi oznakowania i informacji o produktach i usługach.

	Budimex SA	Budimex Nieruchomości	Mostostal Kraków	Kontrahenci
[G4-HR3] Całkowita liczba stwierdzonych przypadków dyskryminacji oraz działania podjęte w tej kwestii	Nie stwierdzono	Nie stwierdzono	Nie stwierdzono	Nie stwierdzono
[G4-HR4] Zidentyfikowane działania mogące stwarzać zagrożenie dla prawa do swobody zrzeszania się i prawa do sporów zbiorowych	Nie stwierdzono	Nie stwierdzono	Nie stwierdzono	Nie stwierdzono
[G4-HR5] zidentyfikowane incydenty wykorzystywania pracy dzieci	Nie stwierdzono	Nie stwierdzono	Nie stwierdzono	Nie stwierdzono
[G4-HR6] zidentyfikowane incydenty wykorzystywania pracy przymusowej	Nie stwierdzono	Nie stwierdzono	Nie stwierdzono	Nie stwierdzono

¹⁰ Brak jakichkolwiek zgłoszeń oznacza automatycznie brak zgłoszeń przypadków naruszenia praw pracowniczych, praw człowieka, zgłoszeń podejrzeń o korupcję, czy np. naruszeń związanych z zagrożeniem dla środowiska naturalnego.

S7 Obwodnica Ostródy

¹¹ Podstawą tych roszczeń był art. 435 k.c. przewidujący odpowiedzialność na zasadzie ryzyka za szkodę wyrządzoną działaniem sił przyrody przez przedsiębiorstwo budowlane zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego.

10

JAKOŚĆ I JEJ WPŁYW NA BEZPIECZEŃSTWO OBIEKTÓW BUDOWLANYCH

Paderevianum II UJ Kraków

ZARZĄDZANIE JAKOŚCIĄ

● PR DMA, G4-PR1

Mając na uwadze zapewnienie najwyższej jakości, a w konsekwencji bezpieczeństwa budowanych obiektów, spółki z Grupy Budimex realizują przedsięwzięcia inwestycyjne w oparciu o ściśle określone systemy procedur. W Budimeksie wdrożono Zintegrowany System Zarządzania¹² obejmujący: system zarządzania jakością wg PN-EN ISO 90001, system zarządzania środowiskowego wg PN-EN ISO 14001, system zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy wg PN-N-18001 oraz system zapewnienia jakości oparty na wymaganiach natowskiego standardu AQAP 2110. Wszystkie te systemy są certyfikowane przez zewnętrzne jednostki. Podobnie w przypadku Mostostalu Kraków Zintegrowany System Zarządzania Jakością obejmuje systemy zarządzania środowiskowego oraz bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie kompleksowej realizacji inwestycji oraz wykonawstwa, dostaw i montażu obiektów budownictwa ogólnego, przemysłowego i komunikacyjnego na zgodność z normami – PN-EN ISO 9001, PN-EN ISO 14001, PN-N 18001. Jedynie Budimex Nieruchomości nie posiada formalnie certyfikowanych systemów zarządzania.

¹² Tym samym jednolite procedury obowiązują na wszystkich (100%) realizowanych kontraktach.

Mostostal Kraków, ze względu na specyfikę prowadzonej działalności posiada szereg certyfikatów i uprawnień w zakresie wytwarzania, montażu i remontów konstrukcji stalowych, urządzeń ciśnieniowych i dźwignicowych, budowy mostów drogowych i kolejowych oraz do prowadzenia prac spawalniczych, wykonywania badań niszczących i nieniszczących, szkolenia i egzaminowania spawaczy, wydanych m.in. przez Urząd Dozoru Technicznego, Universität (TH) Karlsruhe, Instytut Spawalnictwa, Ministerstwo Infrastruktury i Polską Izbę Konstrukcji Stalowych. Posiada również świadectwo podwykonawcy Urzędu Dozoru Technicznego w zakresie wykonywania badań laboratoryjnych zgodnie z PN-EN ISO/IEC 17025.

Ze względu na prowadzoną skalę działalności, jak i nadrzędny charakter wobec spółek grupy kapitałowej, kluczowe znaczenie w Budimeksie ma obowiązujące w organizacji podejście do zarządzania jakością. Wyodrębniono w nim procedury dotyczące kontroli jakości na budowach oraz zarządzania jakością mieszanek mineralno-asfaltowych, betonowych i kruszyw. Określają one bardzo precyzyjnie odpowiedzialność poszczególnych osób za jakość realizowanych inwestycji. Procedury opisują działania całościowo: poczynając od kryteriów i metod pozyskania materiałów, po kroki jakie należy podjąć w przypadku stwierdzenia odstępstw od wymagań normy. Przecyzują schematy postępowania w przypadku zidentyfikowania nieprawidłowości na różnych etapach procesu budowlanego, wdrożenie działań zapobiegawczych lub

korygujących. Określają sposób kontroli inwestycji budowlanych, mający na celu zagwarantowanie wysokiej jakości prac.

● G4-PR1

Nie można zapominać, że właśnie jakość wykonania ma kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa zarówno wybudowanych obiektów, jak i ich użytkowników. Myśląc o bezpieczeństwie należy brać pod uwagę nie tylko jakość wykorzystanych materiałów, ale i poszczególne etapy powstawania produktu jakim jest autostrada, wiadukt, most, obiekt przemysłowy, czy mieszkanie w apartamentowcu. Odpowiedzialność za bezpieczeństwo rozpoczyna się już na etapie projektu, rozciąga się dalej na etap wykonawstwa i wiąże się z późniejszym utrzymaniem obiektów. Biuro Techniczne Budimeksu pełni poniekąd funkcję jednostki badawczo-rozwojowej. To tu powstają nowe, innowacyjne koncepcje. Biuro decyduje także o wykorzystaniu konkretnych materiałów i surowców. Na etapie wykonawstwa, jak już wspomniano wcześniej, nad jakością i zgodnością z wymaganiami projektu wykorzystywanych surowców i materiałów oraz nad samą starannością wykonania, czuwają między innymi własne mobilne laboratoria. Pobierają z gotowych odcinków dróg próbki i analizują ich zgodność z normami.

● G4-PR2

Wszystkie wymienione certyfikaty, systemy zarządzania, procedury i praca wielu ludzi pozwalają na zachowanie najwyższej jakości i staranności. Grupa Budimex to budowany od wielu lat profesjonalny zespół o unikalnych kompetencjach i odpowiedzialni ludzie, dostarczający bezpieczne dla użytkowników obiekty. Najlepszym na to dowodem jest brak incydentów, które mogłyby skutkować zagrożeniami dla zdrowia i życia użytkowników budowlanych obiektów, nie mówiąc już o katastrofach budowlanych, które dotyczyłyby obiektów budowlanych przez Grupę Budimex. Innym wymiarem są liczne nagrody.

LABORATORIA BADAWCZE I WIARYGODNA KONTROLA JAKOŚCI

● PR DMA, G4-PR1

W 2015 roku Budimex dysponował 20 laboratoriami. Bogate zaplecze laboratoryjno-technologiczne pozwala na prowadzenie efektywnej bieżącej kontroli jakości robót budowlanych oraz analizę powykonawczą. Laboratorium centralne posiada akredytację Polskiego Centrum Akredytacji (AB1414), które zostało w ostatnim roku dodatkowo rozbudowane. Zwiększenie, dzięki akredytacji, wiarygod-

ności ocen Budimeksu bezpośrednio przyczynia się do obniżenia ryzyka w relacjach biznesowych. Jest ona obiektywnym i niepodważalnym dowodem na to, że organizacja działa zgodnie z najlepszą praktyką, ogranicza liczbę wyrobów wadliwych, obniża koszty kontroli i produkcji oraz umożliwia wdrażanie innowacyjnych rozwiązań. Posiadając własne laboratoria, Budimex współpracuje z uznanymi jednostkami badawczymi i naukowymi. Regularnie bierze udział w porównawczych badaniach laboratoryjnych i badaniach biegłości, mając na uwadze konieczność ciągłego doskonalenia metod badawczych i w efekcie satysfakcję klienta.

Pawilon 4 Kopuł Wrocław

A1 Stryków - Tuszyń

Rozbudowa Laboratorium Centralnego

5 listopada 2015 r. Budimex otworzył rozbudowane i zmodernizowane Laboratorium Centralne, które ma swoją siedzibę w podwarszawskim Pruszkowie.

Rozbudowa umożliwi wyposażenie tej jednostki w kolejne nowoczesne urządzenia do kontroli wyrobów budowlanych i diagnostyki nawierzchni.

– **Jakość jest dla nas priorytetem** – powiedziała podczas otwarcia Ewelina Karp – Kręglicka, Dyrektor ds. Zapewnienia Jakości w Budimeksie. **Kontrola jakości jest niezbędna na każdym etapie realizacji inwestycji.** Budimex, który jest zaliczany do grona największych firm budowlanych na polskim rynku, przykłada do tego aspektu ogromną wagę. Spółka realizuje ponad 100 kontraktów rocznie. Przy tak dużej skali działalności warunkiem do utrzymania wysokiej jakości robót jest posiadanie własnych laboratoriów – dodała.

Budimex ma łącznie 20 laboratoriów zlokalizowanych na terenie całego kraju, w których pracuje ponad 150 osób. Rozbudowane Laboratorium Centralne pełni funkcję jednostki wiodącej. Posiada ono akredytację PCA, która potwierdza wdrożenie europejskich standardów w zakresie realizacji badań.

11

RACJONALNE KORZYSTANIE Z ZASOBÓW I ZANIECZYSZCZENIE ŚRODOWISKA

EN DMA

Uzależnienie zapotrzebowania na konkretne materiały i surowce od typu i miejsca realizowania projektu oraz przede wszystkim od etapu, na którym znajduje się dana inwestycja, są charakterystyczne dla budownictwa, zwłaszcza infrastrukturalnego. Najlepiej widać to kiedy porówna się zużycie poszczególnych typów surowców i materiałów, a także produkcję różnych kategorii odpadów, w poszczególnych latach. Cykl produkcyjny, czyli czas realizacji inwestycji, co do zasady istotnie wykracza poza roczny okres objęty sprawozdawczością. Dodatkowo formalne rozpoznanie przychodów często następuje w okresie innym niż ten, w którym zapotrzebowanie na surowce, ma-

teriały lub energię jest największe. Najlepszym jest tu przytaczany już przykład Budimeksu Nieruchomości i sprzedaży mieszkań, w wypadku których przychód rozpoznawany jest w chwili podpisania notarialnej umowy sprzedaży.

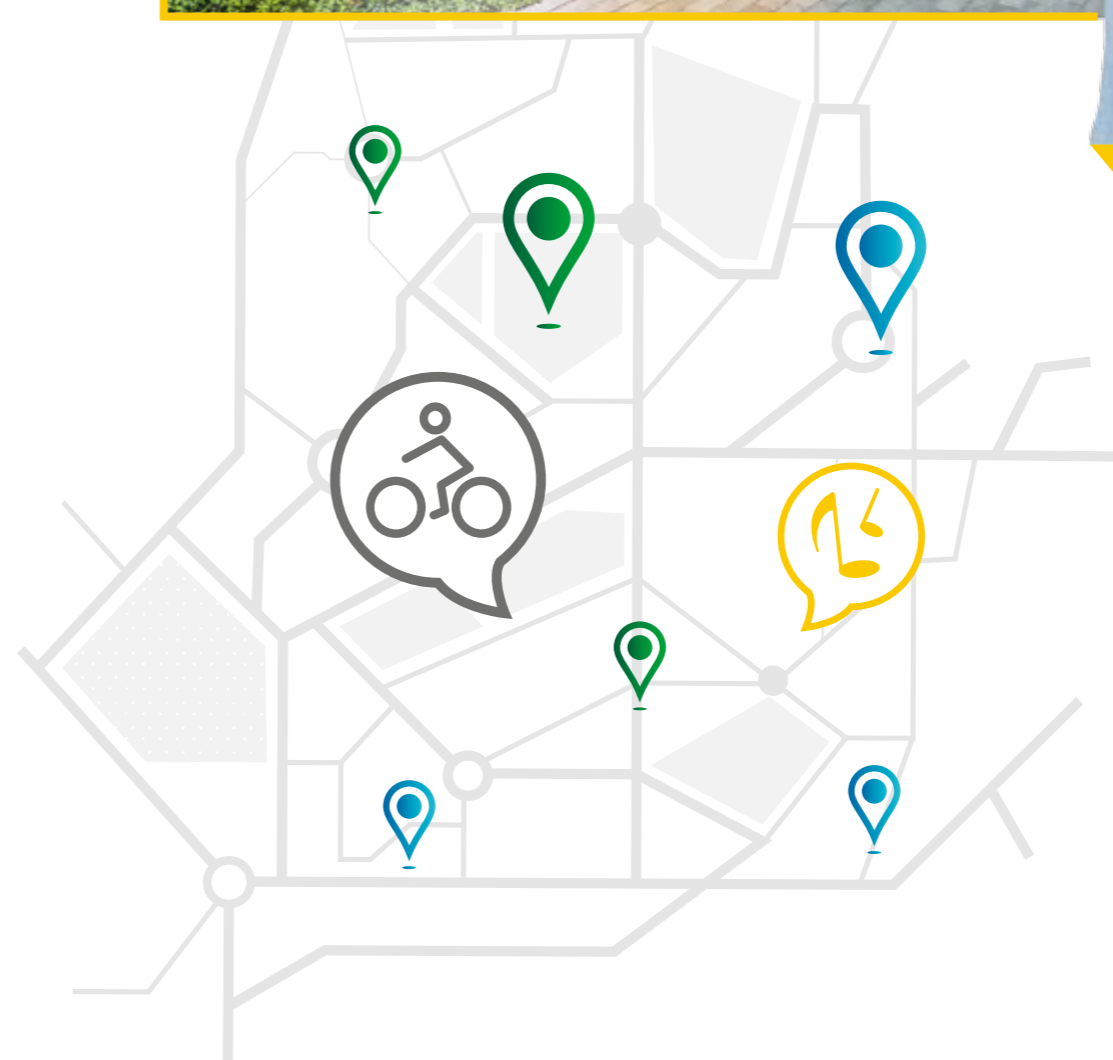
Już na początkowym etapie budowy drogi istnieje spore zapotrzebowanie na środki transportu i paliwo związane z transportem ziemi lub gruzu. Prowadzone mogą być też różnego rodzaju prace rozbiórkowe. Na kolejnym etapie wykorzystywane będą surowce do wykonania podbudowy, czy nasypów, a także beton i stal zbrojeniowa niezbędna do wykonania niektórych elementów infrastruktury

(np. wiadukty). Z kolei kruszywa i masa bitumiczna niezbędna do produkcji nawierzchni asfaltowej, potrzebne są w późniejszej fazie budowy. Dodatkowo praca wytwórni mas bitumicznych, znajdujących się w posiadaniu Budimeksu, wiąże się ze zwiększonym zapotrzebowaniem na energię cieplną, uzyskiwaną w procesie spalania paliw.

W efekcie analiza efektywności zapotrzebowania na materiały, surowce, paliwa i energię prowadzona w cyklach rocznych i odnoszona do przychodów, w przypadku budownictwa jest niezmiernie trudna, czasem wręcz myląca i niemiernodajna.

Muzeum Śląskie Katowice

MATERIAŁY I SUROWCE

W zarządzaniu zapotrzebowaniem na surowce i materiały wykorzystuje się wdrożony w Budimeksie proces VE (value engineering). Pozwala on na optymalizację zużycia materiałów i ograniczenie ilości produkowanych odpadów, a tym samym na zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko. W przypadku kategorii najważniejszych materiałów, są one zróżnicowane ze względu na charakter działalności poszczególnych spółek. To asfalt drogowy zwykły i modyfikowany, cement, kruszywo łamane do masy bitumicznej, mieszanki z kruszywo łamanych, beton, stal zbrojeniowa, stal, drewno konstrukcyjne.

Zajezdnia Tramwajowa Olsztyn

● G4-EN1, G4-EN2, G4-EN23, CRE8

Zasadniczo wszystkie wykorzystywane surowce i materiały są nieodnawialne. Trudno mówić też o ich recyklingu. Cykl życia obiektów infrastrukturalnych jest niezmiernie długi, a tym samym nie można stwierdzić na ile dziś budowane obiekty zostaną w przyszłości wykorzystane. Są tu oczywiście pewne wyjątki – np.: nawierzchnia bitumiczna jest wymieniana relatywnie często na etapie okresowych remontów i wówczas najczęściej jest granulowana i powtórnie wykorzystywana. Podczas prac rozbiórkowych, które towarzyszą realizacji inwestycji, odzyskuje się wiele materiałów z wcześniej wybudowanych obiektów (np. metal, drewno czy szkło). Powtórnie wykorzystuje się też różnego rodzaju gruz, czy np. tłuczeń. Warto w tym miejscu uświadomić sobie, że wykazane duże wolumeny cennych odpadów surowcowych nie są miarą nieefektywności spółki, ale wręcz przeciwnie, jej troski o efektywne odzyskanie surowca.

Wśród odpadów, formalnie wytworzonych w 2015 roku, udało się wyodrębnić m.in.¹³: 1,2 tony szkła, 40,1 ton tworzyw sztucznych i opakowań z nich wykonanych oraz aż 240,6 ton żelaza i stali 38,0 ton innych zmieszanych metali oraz 47 ton opakowań z papieru i tektury. Na budowach powtórnie wykorzystuje się też glebę, ziemię, kamienie, piaski, które zostały formalnie uznane za odpady.

Szczegółowe informacje dotyczące zużycia kluczowych materiałów i surowców oraz gospodarczego wykorzystania produktów ubocznych innych sektorów można znaleźć w części „Tabele z danymi”.

¹³ Podano łącznie np. odpady z tworzyw sztucznych, opakowania z tworzyw sztucznych i tworzywa sztuczne, które z formalnego punktu widzenia stanowią odrębne kategorie odpadów (analogicznie w przypadku pozostałych przywołanych wielkości – np. szkło i opakowania szklane).

PALIWA, ENERGIA I EMISJA CO₂

● G4-EN-DMA, G4-EN3, G4-EN5, G4-EN15

Najbardziej energochłonnym procesem jest proces produkcji masy bitumicznej oraz praca pojazdów i maszyn budowlanych. Niestety właśnie w tych procesach trudno oczekiwać istotnych oszczędności, a na poziom zużycia dodatkowo wpływa charakter konkretnej inwestycji (np. odległość i wolumen materiałów i surowców, które należy przewieźć).

Od lat spółka w sposób usystematyzowany optymalizuje zapotrzebowanie na paliwa w procesach wspomagających podstawową działalność operacyjną, np. kładzie się nacisk na oszczędność energii w biurach, zużycie energii przez sprzęt komputerowy (kupując tylko ten posiadający certyfikat ENERGY STAR) oraz regularnie wymienia flotę samochodów osobowych, na pojazdy bardziej ekonomiczne, o mniejszej emisji CO₂, które spełniają ostrzejsze normy dotyczące ilości spalin. Podejście takie bezpośrednio wiąże się z logiką systemów zarządzania środowiskowego, które oparte są o normę ISO 14001, a tym samym zakładają doskonalenie się organizacji. Zmniejszenie zużycia paliw i energii, a w konsekwencji również ograniczenie bezpośredniej i pośredniej emisji, przekładają się tak na zmniejszenie kosztów operacyjnych, jak również

kosztów środowiskowych. Warto w tym miejscu odnotować inicjatywę Oddziału Usług Sprzętowych, który w celu zmniejszenia zużycia paliwa i oddziaływania na środowisko wskutek transportu masy bitumicznej stara się lokalizować wytwórnie mas bitumicznych w najbliższym sąsiedztwie realizowanych kontraktów drogowych, a większości przypadków na terenie samej inwestycji.

Warto w tym miejscu podkreślić, że udało się poprawić wartość wskaźnika efektywności energetycznej, tj. zapotrzebowania na energię¹⁴ w odniesieniu do przychodów ze sprzedaży. W konsekwencji poprawi się również wskaźnik efektywności emisji (emisja CO₂ / przychody). Oznacza to, że na każdą złotówkę przychodu przypada mniejsze zużycie energii i mniejszy ślad węglowy.

Jak już wcześniej wspomniano, prowadząc tego typu analizy wskaźnikowe, trzeba mieć świadomość ich niedoskonałości w przypadku działania w branży, w której cykl produkcyjny jest znacząco dłuższy od okresu sprawozdawczego, a zapotrzebowanie na nośniki energii jest ściśle uzależnione m.in. od etapu, na którym znajduje się inwestycja oraz od jej wielkości.

¹⁴ Uwzględniając nie tylko energię elektryczną, ale również energię pochodzącą ze spalania wszelkich paliw (olej napędowy, benzyna, lekki i ciężki olej opalowy, pył węglowy).

12

TABELE Z DANymi NIEFINANSOWymi

● G4-17

Podmioty zależne i współzależne konsolidowane w sprawozdaniu finansowym Grupy Budimex

Podmioty zależne i współzależne konsolidowane w sprawozdaniu finansowym Grupy Budimex	Siedziba	Metoda konsolidacji w sprawozdaniu finansowym	Spółki Grupy Budimex uwzględnione w raporcie społecznej odpowiedzialności
Mostostal Kraków SA	Kraków / Polska	pełna	✓
Budimex Bau GmbH	Kolonia / Niemcy	pełna	✗
Budimex Nieruchomości Sp. z o.o.	Warszawa / Polska	pełna	✓
Budimex Budownictwo Sp. z o.o.	Warszawa / Polska	pełna	✗
SPV-BN 1 Sp. z o.o.	Warszawa / Polska	pełna	✗
Poznańskie Przedsiębiorstwo Inwestycyjne Sp. z o.o.	Warszawa / Polska	pełna	✗
Budimex Kolejnictwo SA	Warszawa / Polska	pełna	✗
Budimex Parking Wrocław Sp. z o.o.	Warszawa / Polska	pełna	✗
Elektromontaż Poznań SA	Poznań / Polska	pełna	✗
Elektromontaż Import Sp. z o.o.	Warszawa / Polska	pełna	✗
Instal Polska Sp. z o.o.	Poznań / Polska	pełna	✗
Elektromontaż Warszawa SA	Warszawa / Polska	pełna	✗
Przedsiębiorstwo Budownictwa Mieszkaniowego Nadolnik Sp. z o.o.	Warszawa / Polska	pełna	✗

● G4-EC1

Wytworzona wartość ekonomiczna (w tys. zł)¹⁵

	2014	2015	Zmiana%
Bezpośrednio wygenerowana wartość ekonomiczna	5 018 218	5 202 201	3,7%
Przychody	5 018 218	5 202 201	3,7%
Podzielona wartość ekonomiczna	4 777 810	4 875 921	2,1%
Koszty operacyjne	3 736 367	3 877 805	3,8%
Wynagrodzenia i świadczenia pracownicze	637 926	682 740	7,0%
Płatności na rzecz inwestorów	322 451	181 335	-43,8%
Płatności na rzecz państwa	80 454	133 478	65,9%
Inwestycje w społeczności	612	563	-7,8%
Wartość ekonomiczna zatrzymana (wyliczona jako wartość ekonomiczna wytworzona po pomniejszeniu o wartość ekonomiczną podzieloną)	240 408	326 280	35,7%

¹⁵ Grupa kapitałowa w ujęciu w jakim jest konsolidowana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

● G4-10

Zatrudnienie na koniec roku¹⁶

	2014			2015		
	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie
Budimex SA	682	3070	3752	834	3329	4163
- rynek polski	675	2335	3010	828	2535	3363
czas określony	242	705	947	328	711	1039
czas nieokreślony	433	1630	2063	500	1824	2324
pełen etat	675	2330	3005	814	2525	3339
niepełen etat	0	5	5	14	10	24
wiek poniżej 30	206	486	692	281	545	826
wiek 30-50	400	1399	1799	481	1548	2029
wiek powyżej 50	69	450	519	66	442	508
- rynek niemiecki	7	735	742	6	794	800
czas określony	0	717	717	0	775	775
czas nieokreślony	7	18	25	6	19	25
pełen etat	7	733	740	6	792	798
niepełen etat	0	2	2	0	2	2
wiek poniżej 30	0	99	99	0	87	87
wiek 30-50	4	442	446	3	490	493
wiek powyżej 50	3	194	197	3	217	220
Budimex Nieruchomości sp. z o.o.	59	34	93	63	41	104
czas określony	18	12	30	20	12	32
czas nieokreślony	41	22	63	43	29	72
pełen etat	58	33	58	62	41	103
niepełen etat	1	1	2	1	0	1
wiek poniżej 30	11	6	17	12	5	17

¹⁶ Dane dotyczą wyłącznie pracowników zatrudnionych w poszczególnych spółkach (bez podwykonawców).

	2014			2015		
	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie
wiek 30–50	43	22	65	46	27	73
wiek powyżej 50	5	6	11	5	9	14
Mostostal Kraków SA	9	500	509	17	502	519
– rynek polski	9	363	372	17	367	384
czas określony	2	62	64	9	58	67
czas nieokreślony	7	301	308	8	309	317
pełen etat	9	361	370	17	364	381
niepełen etat	0	2	2	0	3	3
wiek poniżej 30	2	49	51	8	57	65
wiek 30–50	5	168	173	7	158	165
wiek powyżej 50	2	146	148	2	152	154
– rynek niemiecki	0	137	137	0	135	135
czas określony	0	137	137	0	135	135
czas nieokreślony	0	0	0	0	0	0
pełen etat	0	137	137	0	135	135
niepełen etat	0	0	0	0	0	0
wiek poniżej 30	0	19	19	0	13	13
wiek 30–50	0	80	80	0	78	78
wiek powyżej 50	0	38	38	0	44	44
Razem (Budimex SA, Budimex Nieruchomości sp. z o.o., Mostostal Kraków SA)	750	3604	4354	914	3872	4786
czas określony	262	1633	1895	357	1691	2048
czas nieokreślony	488	1971	2459	557	2181	2738
pełen etat	724	3619	4343	899	3857	4756
niepełen etat	1	10	11	15	15	30
wiek poniżej 30	219	659	878	301	707	1008
wiek 30–50	452	2111	2563	537	2301	2838
wiek powyżej 50	79	834	913	76	864	940

● G4-LA1

Przyjęcia nowych pracowników.

	2014			2015		
	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie
Budimex SA	145	809	954	145	1208	1353
– rynek polski	145	348	493	145	348	493
wiek poniżej 30	82	152	234	127	209	336
wiek 30–50	61	178	239	85	222	307
wiek powyżej 50	2	18	20	3	30	33
– rynek niemiecki	0	461	461	0	860	860
wiek poniżej 30	0	64	64	0	137	137

	2014			2015		
	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie
wiek 30–50	0	293	293	0	480	480
wiek powyżej 50	0	104	104	0	243	243
Budimex Nieruchomości sp. z o.o.	15	12	27	10	12	22
wiek poniżej 30	6	4	10	5	0	5
wiek 30–50	9	8	17	5	11	16
wiek powyżej 50	0	0	0	0	1	1
Mostostal Kraków SA	2	137	139	10	120	130
– rynek polski	2	51	53	10	43	53
wiek poniżej 30	1	28	29	6	22	28
wiek 30–50	1	10	11	4	16	20
wiek powyżej 50	0	13	13	0	5	5
– rynek niemiecki	0	86	86	0	77	77
wiek poniżej 30	0	14	14	0	7	7
wiek 30–50	0	49	49	0	43	43
wiek powyżej 50	0	23	23	0	27	27
Razem (Budimex SA, Budimex Nieruchomości sp. z o.o., Mostostal Kraków SA)	162	958	1120	165	1340	1505
wiek poniżej 30	89	262	351	138	375	513
wiek 30–50	71	538	609	94	772	866
wiek powyżej 50	2	158	160	3	306	309

● G4-LA1

Odejścia pracowników

	2014			2015		
	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie
Budimex SA	68	916	984	215	1259	1474
– rynek polski	68	247	315	215	461	676
wiek poniżej 30	25	62	87	127	209	336
wiek 30–50	38	130	168	85	222	307
wiek powyżej 50	5	55	60	3	30	33
wskaźnik fluktuacji	10,1%	10,6%	10,5%	26,0%	18,2%	20,1%
– rynek niemiecki	0	669	669	0	798	798
wiek poniżej 30	0	112	112	0	125	125
wiek 30–50	0	378	378	0	431	431
wiek powyżej 50	0	179	179	0	242	242
wskaźnik fluktuacji	0%	91%	90%	0%	101%	100%

	2014			2015		
	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie
Budimex Nieruchomości sp. z o.o.	1	1	2	6	7	13
wiek poniżej 30	0	0	0	1	1	2
wiek 30-50	1	1	2	5	5	10
wiek powyżej 50	0	0	0	0	1	1
wskaźnik fluktuacji	2%	3%	2%	10%	17%	13%
Mostostal Kraków SA	2	210	212	2	158	160
- rynek polski	2	59	61	2	48	50
wiek poniżej 30	0	17	17		11	11
wiek 30-50	2	24	26	2	22	24
wiek powyżej 50	0	18	18		15	15
wskaźnik fluktuacji	22%	16%	16%	12%	13%	13%
- rynek niemiecki	0	151	151	0	110	110
wiek poniżej 30	0	17	17	0	13	20
wiek 30-50	0	87	87	0	69	81
wiek powyżej 50	0	47	47	0	28	50
wskaźnik fluktuacji	-	110%	110%	n/d	81%	81%
Razem (Budimex SA, Budimex Nieruchomości sp. z o.o., Mostostal Kraków SA)	71	1127	1198	223	1424	1647
wiek poniżej 30	25	208	233	128	359	487
wiek 30-50	41	620	661	92	749	841
wiek powyżej 50	5	299	304	3	316	319
wskaźnik fluktuacji	10%	39%	33%	24%	37%	34%

● G4-11

Procent pracowników objętych umowami zbiorowymi

	2014	2015
Budimex SA	99,4%	99,5%
Budimex Nieruchomości sp. z o.o.	0,0%	0,0%
Mostostal Kraków SA	99,4%	99,5%
Przeciętnie w Grupie Budimex (Budimex SA, Budimex Nieruchomości sp. z o.o., Mostostal Kraków SA)	97,5%	97,4%

● G4-LA13

Relacja wynagrodzenia mężczyzny do wynagrodzenia kobiety (w tych samych kategoriach zaszeregowania)

	2014	2015
Budimex SA		
Stanowiska robotnicze	22,8%	19,2%
Stanowiska nierobotnicze	15,8%	40,8%
st kierownicze	7,0%	4,4%
st dyrektorskie	11,7%	3,8%
Budimex Nieruchomości sp. z o.o.		
st nierobotnicze	-16,2%	79,6%
st kierownicze	14,4%	40,5%
st dyrektorskie	-3,4%	-0,4%
Mostostal Kraków SA		
st nierobotnicze	-0,9%	53,9%
st kierownicze	-36,2%	n/d

Definicja: wynagrodzenie mężczyzn / wynagrodzenie kobiet - 1; Uwaga: pominięto kategorie, w których nie ma pracowników obu płci

● G4-EC5

Relacja wynagrodzenia na najniższym szczeblu w odniesieniu do płacy minimalnej w kraju ¹⁷

	2014		2015	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Budimex SA	126%	139%	119%	119%
Budimex Nieruchomości sp. z o.o.	218%	171%	229%	211%
Mostostal Kraków SA	171%	135%	162%	103%

¹⁷ Informacje dotyczą wyłącznie rynku polskiego

● G4-LA3

Liczba pracowników, którzy na 31.12 przebywali na urloпах macierzyńskich/tacierzyńskich

	2014			2015		
	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie
Budimex SA	17	11	28	27	10	37
- rynek polski	17	6	23	27	6	33
- rynek niemiecki	0	5	5	0	4	4
Budimex Nieruchomości sp. z o.o.	0	0	0	0	0	0
Mostostal Kraków SA	0	0	0	0	0	0
- rynek polski	0	0	0	0	0	0
- rynek niemiecki	0	0	0	0	0	0

● G4-LA3

Liczba pracowników, którzy w ciągu roku powrócili z urlopów macierzyńskich/tacierzyńskich

	2014			2015		
	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie
Budimex SA	57	143	200	59	144	203
- rynek polski	57	124	181	59	119	178
- rynek niemiecki	0	19	19	0	25	25
Budimex Nieruchomości sp. z o.o.	4	2	6	4	2	6
Mostostal Kraków SA	1	11	12	0	8	8
- rynek polski	1	5	6	0	7	7
- rynek niemiecki	0	6	6	0	1	1

● G4-LA3

Odsetek pracowników, którzy w ciągu 12 mcy od powrotu z urlopu macierzyńskiego zakończyli pracę w firmie

	2012			2013		
	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie
Budimex SA	19%	0%	9%	2%	13%	10%
- rynek polski	19%	0%	9%	2%	8%	6%
- rynek niemiecki	0%	0%	26%	0%	28%	36%
Budimex Nieruchomości sp. z o.o.	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Mostostal Kraków SA	100%	0%	100%	-	88%	13%
- rynek polski	100%	0%	100%	-	100%	100%
- rynek niemiecki	0%	0%	0%	0%	0%	0%

● G4-EC6, G4-LA12

Różnorodność w organach zarządczych

	2014			2015		
	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie
Budimex SA						
zarząd	0	6	6	0	4	4
wiek poniżej 30	0	0	0	0	0	0
wiek 30-50	0	3	3	0	0	0
wiek powyżej 50	0	3	3	0	4	4
obcokrajowcy	0	1	1	0	1	1
Odsetek członków organu z rynku lokalnego	n/d	83%	83%	n/d	83%	83%
rada nadzorcza	1	10	11	1	8	9

wiek poniżej 30	0	0	0	0	0	0
wiek 30-50	1	3	4	0	4	4
wiek powyżej 50		7	7	1	4	5
obcokrajowcy		2	2		4	4
Odsetek członków organu z rynku lokalnego	100%	80%	82%	100%	50%	56%

Budimex Nieruchomości sp. z o.o.

zarząd	1	3	4	1	3	4
wiek poniżej 30	0	0	0	0	0	0
wiek 30-50	1	2	3	1	1	2
wiek powyżej 50		1	1		2	2
obcokrajowcy	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
Odsetek członków organu z rynku lokalnego	100%	100%	100%	100%	100%	100%
rada nadzorcza	0	3	3	0	3	3
wiek poniżej 30	0	0	0	0	0	0
wiek 30-50	0	1	1	0	2	2
wiek powyżej 50	0	2	2	0	1	1
obcokrajowcy	0	2	2	0	2	2
Odsetek członków organu z rynku lokalnego	n/d	33%	33%	n/d	33%	33%

Mostostal Kraków SA

zarząd	0	3	3	0	2	2
wiek poniżej 30	0	0	0	0	0	0
wiek 30-50	0	1	1	0	1	1
wiek powyżej 50	0	2	2	0	1	1
obcokrajowcy	0	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
Odsetek członków organu z rynku lokalnego	n/d	100%	100%	n/d	100%	100%
rada nadzorcza	2	3	5	1	2	3
wiek poniżej 30	0	0	0	0	0	0
wiek 30-50	2	2	4	1	2	3
wiek powyżej 50	0	1	1	0	0	0
obcokrajowcy	0 (0%)	1 (33%)	1 (20%)	0 (0%)	1 (50%)	1 (33%)
Odsetek członków organu z rynku lokalnego	100%	67%	80%	100%	50%	67%

● G4-LA6

Wypadki przy pracy

	Wśród pracowników własnych Budimex SA		Wśród pracowników podwykonawców	
	2014	2015	2014	2015
Liczba wypadków (ogółem)	35	36	69	72
Liczba wypadków śmiertelnych	0	0	3	2
Wskaźnik częstość wypadków	12,19	11,46	b/d	b/d
Wskaźnik ciężkości wypadków	31,71	38,56	b/d	b/d
	Wskaźnik częstości wypadków		Wskaźnik ciężkości wypadków	
	2014	2015	2014	2015
Budimex SA	12,19	11,46	31,71	38,56
Budimex Nieruchomości	0	0,10	0	0,04
Mostostal Kraków	26,74	43,24	58,9	54,31
„Porozumienie dla bezpieczeństwa w budownictwie”	11,95	3,82	42,75	43,33

	Budimex SA		Budimex Nieruchomości sp. z o.o.		Mostostal Kraków SA	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Wskaźnik obrażeń ciała (IR)	1,22 K: 0,44% M: 1,46%	1,14 K: 0,0% M: 1,41%	0	1	2,67	4,29
Wskaźnik chorób zawodowych (ODR)	0,07 K: 0% M: 0,07%	0 K: 0% M: 0,00%	0	0	0	0
Wskaźnik straconych dni pracy (LDR)	38,5 K: 11,21% M: 47,13%	45,4 K: 0% M: 56,31%	0	24,8	141,44	233
Wskaźnik absencji (AR)*	4,82% K 4,95% M 4,79%	4,98% K 5,99% M 4,57%	2,35% K 3,08% M 1,08%	4,22% K 6,21% M 1,12%	6,06% K 2,31% M 6,16%	5,28% K 0,28% M 5,45%

*W kalkulacji uwzględniono dni niezdolności do pracy spowodowanej złym stanem zdrowia pracownika lub jego rodziny na rynku krajowym (chorobowe zakładowe, chorobowe ZUS, chorobowe zakładowe i ZUS wypadkowe, opieka nad członkiem rodziny, opieka nad dzieckiem, opieka 188 i świadczenia rehabilitacyjne)

**K – kobiety; M – mężczyźni

● G4-EN1

Zużycie wybranych, kluczowych ze względu na rodzaj prowadzonej działalności, surowców

Surowiec / materiał	j.m.	2014	2015
Budimex SA			
asfalt	tys. ton	66	44,69
cement	tys. ton	46	117,67
beton	tys. m3	976	825,77
spoiwa hydrauliczne	tys. ton		165,03

mączka wapienna	tys. ton		14,05
stal	tys. ton	30	38,80
kruszywa asfaltowe	piasek	tys. ton	180,09
	grys	tys. ton	1157
kruszywa budowlane	pozostałe kruszywo	tys. ton	73,67
	piasek	tys. ton	45,94
kruszywa drogowe	żwir	tys. ton	546,89
	piasek	tys. ton	3412
kruszywa drogowo	grys	tys. ton	284,72
	pozostałe kruszywo	tys. ton	3 336,33
kruszywa hydrotechniczne	tys. ton	0	477,74
kruszywa kolejowe	tys. ton	0	47,97

Mostostal Kraków SA

Stal	tys. ton	14,2	4,83
------	----------	------	------

● G4-EN2

Zużycie surowców stanowiące ich wtórne wykorzystanie

Kategoria odzyskiwanego surowca	j.m.	2014	2015
Asfalt (kod odpadu: 17 03 02)	tys. ton	2,96	-
Asfalt odzyskany jako % zużycia asfaltu		4,5%	-
Popioły lotne z węgla (kod odpadu 10 01 02)	tys. ton	-	41,35
Mieszanki popiołów lotnych i odpadów stałych z wapniowych metod odsiarczania gazów odlotowych (kod odpadu 10 01 82)	tys. ton	-	2,66
Odpadowe piaski i iły (kod odpadu 01 04 09)	tys. ton	0,97	-
Gleba i ziemia, w tym kamienie (kod odpadu 17 05 04)	tys. ton	154,39	336,23
Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów (kod odpadu 17 01 01)	tys. ton	0,051	5705
Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych (kod odpadu 10 01 80)	tys. ton	1,43	-
Minerały (np. piasek, kamienie) (kod odpadu 19 12 09)	tys. ton	-	-
Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11 (kod odpadu 19 12 12)	tys. ton	-	-
Popioły, żużle i inne substancje mineralne jako % wszelkiego rodzaju kruszyw		3,4%	40,5%

● G4-EN3, G4-EN5

Zużycie paliw i energii elektrycznej

Źródło energii i surowców energetycznych	j.m.	2014	2015	Zmiana rok/rok
Olej napędowy	GJ	168 290 (3 913,73 ton)	180 595 (4199,89 ton)	7,3%
Benzyna	GJ	7 418 (167,45 ton)	7 788 (175,80 ton)	5,0%
Lekki olej opałowy	GJ	15 246 (354,55 ton)	19 070 (443,49 ton)	25,1%
Olej opałowy ciężki o obniżonej zawartości siarki LSC	GJ	210 572 (5 212,19 ton)	2 747 (68,00 ton)	- 98,7%
Energia elektryczna	GJ	103 615 (28 781,81 MWh)	86 587 (24051,92 MWh)	- 16,4%
Pył węglowy	GJ	69 934 (3 378,46 ton)	167 561 (8094,73 ton)	- 139,6%
Łącznie	GJ	575 075 (13 735 ton oleju ekwiwalentnego)	464 348 (11 091 ton oleju ekwiwalentnego)	- 19,3%
Efektywność energetyczna*	GJ/ mln. zł	116,18* (2,77 ton oleju ekwiwalentnego / mln zł)	90,45 (2,16 ton oleju ekwiwalentnego / mln zł)	- 22,1%

* w kalkulacji uwzględniono wszystkie wymienione w tabeli nośniki energii, nie uwzględniono stosunkowo niewielkiego wpływu Budimex Nieruchomości oraz Mostostal Kraków
**skorygowano wielkość przychodu za 2014 r. (wcześniej wartość wskaźnika wynosiła 119,3)

● G4-EN15, G4-EN16, G4-EN18

Emisja CO₂¹⁸

Emisja CO2	j.m.	2014	2015	Zmiana rok/rok
Emisja bezpośrednia (scope 1)	tony	30 219,63	37 316,21	23,5%
Emisja pośrednia (scope 2)	tony	25 529,16	18 179,29	- 28,8%
Łącznie:		55 748,79	55 495,50	- 0,5%
Efektywność	ton/tys. zł	11,3*	10,8	- 4,0%

* Nie uwzględniono stosunkowo niewielkiego wpływu Budimex Nieruchomości oraz Mostostal Kraków.
18 Szacunki dokonywane z wykorzystaniem spójnej metodyki obowiązującej w Grupie Ferrovial opartej o GHG Protocol oraz rzeczywiste zużycia podstawowych paliw i energii elektrycznej.

● EN-13

Działalność prowadzona na terenach cennych przyrodniczo lub w ich sąsiedztwie

Nazwa kontraktu	Data rozpoczęcia robót	Obszary Chronione
Zaprojektowanie i wybudowanie ekspresowej S5 Korzeńsko – Widawa, zadanie 1: odcinek od Korzeńska (km ok. 108+758) do km 123+700	2014-07-31	Park Krajobrazowy "Dolina Baryczy", Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórze Trzebnickie, SOO Natura 2000 "Dolina Baryczy" PLB020001, projektowany SOO Natura 2000 "Ostoja nad Baryczą" PLH020041, projektowany SOO Natura 2000 "Dolina Widawy"

Budowa drogi ekspresowej S7 na odcinku Miłomłyn-Olsztynek, pododcinek Ostróda Północ – Ostróda Południe w ciągu drogi S7 wraz z budową obwodnicy Ostródy.	2015-07-15	Dolina Drwęcy PLH280001, rezerwat przyrody Rzeki Drwęca, Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Górnej Drwęcy, Obszar Chronionego Krajobrazu Kanału Elbląskiego, Obszar Chronionego Krajobrazu Lasów Taborskich, Dolina Drwęcy PLH200001,
Budowa drogi S-7 Gdańsk (A-1) – Elbląg (S-22) odc. Koszwały – Elbląg (z węzłem Kazimierzowo)	2015-10-09	Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Nogat
Budowa obwodnicy Jarocina w ciągu drogi S11	2014-11-18	Żerkowsko-Czeszewski Park Krajobrazowy, Obszar Chronionego Krajobrazu "Szwajcaria Żerkowska", rezerwat przyrody Dwunastek, rezerwat przyrody Dębno nad Wartą, rezerwat Czeszewski Las
Budowa drogi ekspresowej Żnin-Gniezno, odcinek węzeł "Mielno" – "Gniezno"	2014-12-03	Pojezierze Gnieźnieńskie PLH300026, Las Królewski
Ochrona brzegów morskich Pobrzeża Koszalińskiego, zadanie VI i VII	2015-01-22	Przybrzeże wody Bałtyku PLB990002, Obszar Chronionego Krajobrazu pn. Pas Pobrzeża na zachód od Ustki

● G4-EN21

Emisja zanieczyszczeń do powietrza najważniejsze źródła (w kg/rok)

	j.m.	2014*	2015
dwutlenek siarki	kg	41 472,14	7 564,23
pyły pozostałe	kg	15 139,91	8 356,81
tlenek węgla	kg	19 633,83	46 603,06
tlenek azotu	kg	18 957,41	18 107,96
węglowodory aromatyczne	kg	101,07	21,225
węglowodory alifatyczne	kg	545,00	8,582
Łącznie	kg	95 849,36	80 661,85

*skorygowano błędne, zawyżone dane z 2014 r.

● G4-EN23

Odpady (bez gleby i ziemi)*

Najważniejsze odpady wg rodzaju	2014	2015
	masa (tony)	masa (tony)
Odpady uznane za niebezpieczne, w tym:	1 069,71	129,039
inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe (13 02 08)	0,68	2,870
mieszaniny odpadów z piaskowników i z odwadniania olejów w separatorach (13 05 08*)		17,400
opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych (15 01 10)	7,452	6,719
gleba i ziemia, w tym kamienie, zawierające substancje niebezpieczne (np. PCB) (17 05 03*)	0,02	65,780
urobek z pogłębiania zawierający lub zanieczyszczony substancjami niebezpiecznymi (17 05 05*)		4,980
materiały izolacyjne zawierające azbest (17 06 01*)	5,84	2,330

materiały budowlane zawierające azbest (17 06 05*)	7,00	7,420
inne odpady z budowy, remontów i demontażu (w tym zmieszane) zawierające substancje niebezpieczne (17 09 03*)		19,460
Odpady inne niż niebezpieczne, w tym:	270 180,28	182 792,69
odpady powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopalni inne niż wymienione w 01 04 07 i 01 04 11 (01 04 12)	1 485,60	385,28
inne niewymienione odpady (01 05 99)		78,00
odpadowa masa roślinna (02 01 03)	225,00	4 854,00
opakowania z papieru i tektury (15 01 01)	9,09	47,36
opakowania z tworzyw sztucznych (15 01 02)	29,06	36,11
opakowania z drewna (15 01 03)		7,95
zmieszane odpady opakowaniowe (15 01 06)	20,775	61,37
opakowania ze szkła (15 01 07)		1,02
zużyte opony (16 01 03)		5,52
Najważniejsze odpady wg rodzaju	2014	2015
	masa (tony)	masa (tony)
zużyte urządzenia (16 02 14)	7,46	2,04
odpady z betonu oraz gruz betonowy (17 01 01)	129 365,37	58 009,65
gruz ceglany (17 01 02)	6 419,58	17 940,45
odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia (17 01 03)	10,20	6,18
zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglano-ceramicznego, odpadów ceramicznych i elementów wyposażenia (17 01 07)	17 285,69	14 524,36
odpady z remontów i przebudowy dróg (17 01 81)	44 857,92	24 390,98
inne niewymienione odpady (17 01 82)		1,25
drewno (17 02 01)	1 421,655	582,61
szkło (17 02 02)	7,46	1,20
tworzywa sztuczne (17 02 03)	55,55	40,07
asfalt inny niż wymieniony w 17 03 01 (17 03 02)	15 748,26	10 843,69
odpadowa papa (17 03 80)	275,23	77,08
żelazo i stal (17 04 05)	1 493,67	240,59
mieszanki metali (17 04 07)		38,03
kable inne niż wymienione w 17 04 10 (17 04 11)	0,63	2,16
tłuczeń torowy (17 05 08)	36 395,72	6 150,00
materiały izolacyjne (17 06 04)	25,79	140,21
zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu (17 09 04)	5 653,40	7 488,56
odpady z mechanicznej obróbki odpadów (19 12 12)	35,00	9 640,96
odpady komunalne nie wymienione w innych podgrupach (20 03 99)	7,83	27 194,71
Łącznie	271 249,99	182 921,73

● G4-EN23

Gleba i ziemia

Najważniejsze odpady wg rodzaju	2014	2015
	masa (tony)	masa (tony)
gleba i ziemia, w tym kamienie, zawierające substancje niebezpieczne (17 05 03*)	0,018	65,78
gleba i ziemia, w tym kamienie inne niż wymienione w 17 05 03 (17 05 04)	2 402 874,20	3 532 380,53
urobek z pogłębienia zawierający lub zanieczyszczony substancjami niebezpiecznymi (17 05 05*)		4,98
urobek z pogłębienia inny niż wymieniony w 17 05 05 (17 05 06)	316 873,03	233 799,12
Łącznie	2 719 747,25	3 766 250,41

● G4-EN23

Sposób zagospodarowania odpadów

Najważniejsze odpady wg rodzaju	2014	2015
	Masa (tony)	Masa (tony)
Wykorzystanie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii (R1)	440,605	46,10
Powtórne wykorzystanie (R14) (bez ziemi i gleby)	113 012,74	33 137,15
Przekazane firmom posiadającym zezwolenia w zakresie zbierania, transportu i utylizacji (w tym np. składowanie na składowiskach odpadów) (bez ziemi i gleby, z wyjątkiem gleby zanieczyszczonej)	187 205,825	149 667,70
Łącznie	300 659,17	182 850,95

Najważniejsze odpady wg rodzaju	2014	2015
	Masa (tony)	Masa (tony)
powtórne wykorzystanie (R14/R5) przekazane osobom fizycznym	1 780 097,43	1 932 413,89
przekazane firmom posiadającym zezwolenia w zakresie zbierania, transportu i utylizacji (w tym np. składowanie na składowiskach odpadów)	939 649,80	1 833 836,52
Łącznie	2 719 747,23	3 766 250,41

13 INDEKSY GRI

Wsk.	zakres ● całościowy ● częściowy ○ nie raportowany/nie dotyczy	str.	audyt str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
------	--	------	------------	--------------	---------------------	--------------------------	------------------

Strategia i analiza

G4-1	●	4	✓	Oświadczenie kierownictwa najwyższego szczebla (np. dyrektora wykonawczego, prezesa zarządu lub innej osoby o równoważnej pozycji) na temat znaczenia zrównoważonego rozwoju dla organizacji i jej strategii	4.7 6.2 7.4.2 6.2	-	[List Prezesa]
G4-2	●	4, 12	✓	Opis kluczowych wpływów, szans i ryzyk		-	[List Prezesa] [Sytuacja rynkowa i perspektywy] Ryzyka biznesowe zostały opisane w „Raporcie Rocznym 2015” dostępnym na http://www.budimex.pl/pl/relacje-inwestorskie/raporty/okresowe

Profil organizacji

G4-3				Nazwa organizacji		-	Budimex SA
G4-4		8		Główne marki, produkty i/lub usługi		-	[Działalność rynkowa] Więcej na www.budimex.pl
G4-5	●		✓	Lokalizacja siedziby głównej organizacji	6.3.10 6.4.1 6.4.2 6.4.3 6.4.4 6.4.5 6.8.5 7.8	-	ul. Stawki 40 01-140 Warszawa Polska www.budimex.pl
G4-6	●	15	✓	Liczba krajów, w których działa organizacja oraz podanie nazw tych krajów, gdzie zlokalizowane są główne operacje organizacji lub tych, które są szczególnie adekwatne w kontekście treści raportu		-	[Wyniki ostatniego roku]
G4-7	●			Forma własności i struktura prawna organizacji		-	Spółka Akcyjna, notowana na GPW w Warszawie

Wsk.	zakres ● całościowy ● częściowy ○ nie raportowany/nie dotyczy	str.	audyt str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
G4-8	●	15	✓	Obsługiwane rynki z zaznaczeniem zasięgu geograficznego, obsługiwanych sektorów, charakterystyki klientów/konsumentów i beneficjentów		-	[Wyniki ostatniego roku] Szczegółowe informacje na ten temat można znaleźć w „Raporcie Rocznym 2015” dostępnym na http://www.budimex.pl/pl/relacje-inwestorskie/raporty/okresowe
G4-9	●	14-17,	✓	Skala działalności		-	[Wyniki ostatniego roku] [Wkład w rozwój infrastruktury]
G4-10	●	16, 33, 79	✓	Liczba pracowników własnych i znajdujących się pod nadzorem spółki wg płci i rodzaju umowy		-	[Wyniki ostatniego roku] [Zarządzanie odpowiedzialnością w łańcuchu dostaw] [Tabele z danymi niefinansowymi]
G4-11	●	82	✓	Procent pracowników objętych umowami zbiorowymi		-	[Tabele z danymi niefinansowymi]
G4-12	●	33	✓	Opis łańcucha wartości		-	[Zarządzanie odpowiedzialnością w łańcuchu dostaw]
G4-13	●	34	✓	Znaczące zmiany w raportowanym okresie dotyczące rozmiaru, struktury, formy własności lub łańcucha wartości	6.3.10 6.4.1 6.4.2 6.4.3 6.4.4 6.4.5 6.8.5 7.8	-	[O raporcie] Szczegółowy opis zmian struktury organizacyjnej Grupy Budimex można znaleźć w „Raporcie Rocznym 2015” dostępnym na http://www.budimex.pl/pl/relacje-inwestorskie/raporty/okresowe
G4-14	●	50, 64	✓	Wyjaśnienie, czy i w jaki sposób organizacja stosuje zasadę ostrożności.		7	[Troska o przyrodę na placu budowy] [Prewencja zachowań nieetycznych i uczciwość w działaniu] Procedury „Zarządzanie środowiskowe na kontraktach”, „Organizacja i zarządzanie BHP i OŚ na kontraktach”, będące elementem Zintegrowanego Systemu Zarządzania, definiują m.in. zasady analizy wymagań środowiskowych i pojęcie wpływu na środowisko. Obejmują każdy, czyli i potencjalny rodzaj wpływu. Ponadto Grupa zobowiązała się do przestrzegania zasady ostrożności przystępując do UN Global
G4-15	●	42	✓	Zewnętrzne, przyjęte lub popierane przez organizację ekonomiczne, środowiskowe i społeczne deklaracje, zasady i inne inicjatywy		1-10	• UN Global Compact • Porozumienie na Rzecz Bezpieczeństwa w Budownictwie (patrz: [Szkolenia BHP i prewencja]) • kampania społeczna Państwowej Inspekcji Pracy i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych „Szanuj życie! Bezpieczna praca na wysokości”
G4-16	●	16	✓	Członkostwo w stowarzyszeniach (takich jak stowarzyszenia branżowe) i/lub w krajowych/międzynarodowych organizacjach		1-10	[Wyniki ostatniego roku]

Wsk.	zakres ● całościowy ● częściowy ○ nie raportowany/nie dotyczy	str.	audyt str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
Identyfikacja aspektów materialnych i ograniczeń							
G4-17	●	34, 78	✓	Jednostki gospodarcze ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym		-	[O raporcie] [Tabele z danymi niefinansowymi]
G4-18	●	35	✓	Proces definiowania treści raportu		-	[O raporcie]
G4-19	●	35	✓	Zidentyfikowane istotne aspekty wpływu społecznego i środowiskowego		-	[O raporcie]
G4-20	●	36	✓	Istotność zidentyfikowanych aspektów wpływu społecznego i środowiskowego dla poszczególnych podmiotów biznesowych	5.2 7.3.2 7.3.3 7.3.4	-	[O raporcie]
G4-21	●	36	✓	Ograniczenia raportu w stosunku do istotnych aspektów wpływu społecznego i środowiskowego, z uwzględnieniem podmiotów, spoza organizacji		-	[Wyniki ostatniego roku] [O raporcie]
G4-22	●		✓	Wyjaśnienia dotyczące efektów jakichkolwiek korekt informacji zawartych w poprzednich raportach z podaniem powodów ich wprowadzenia oraz ich wpływu (np. fuzje, przejęcia, zmiana roku/okresu bazowego, charakteru działalności, metod pomiaru)		-	Skorygowano wynik finansowy za 2014 r., a w efekcie zmianie uległy wartości wskaźników efektywności: G4-EN5 i G4-EN18

Zaangażowanie interesariuszy

G4-23	●		✓	Znaczne zmiany w stosunku do poprzedniego raportu dotyczące zakresu, zasięgu lub metod pomiaru zastosowanych w raporcie		-	<p>Przyjęto nowe przeliczniki kaloryczności dla poszczególnych paliw, zgodne z GHG Protocol i IPCC (GUIDELINES), tak by były one spójne z przelicznikami stosowanymi przez Grupę Ferrovial (w miejsce dotychczas wykorzystywanych przeliczników z Załącznika 4 dokumentu „Zasady metodyczne sprawozdawczości statystycznej z zakresu gospodarki paliwami i energią oraz definicje stosowanych pojęć”, GUS, Warszawa 2006. Z tego też względu uległy zmianie szacunki dla roku 2014.</p> <p>W porównaniu do 2014 r. w 2015 r. uległa poprawie szczegółowość pomiaru wskaźników środowiskowych, co może powodować efekt pozornego wzrostu niektórych wartości (obecnie ujmowanych jest więcej czynników o niskiej materialności, które wcześniej były pomijane, a przyczyniają się do wzrostu całkowitej emisji itp.).</p>
-------	---	--	---	---	--	---	--

Wsk.	zakres ● całościowy ● częściowy ○ nie raportowany/nie dotyczy	str.	audyt str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
G4-24	●	37	✓	Lista grup interesariuszy zaangażowanych przez organizację		-	[O raporcie]
G4-25	●	27, 28, 37, 42, 66	✓	Podstawy identyfikowania i selekcji interesariuszy zaangażowanych przez organizację	5.3	-	[O raporcie] [Szkolenia BHP i prewencja] [Uczciwe zasady w relacjach z kontrahentami]
G4-26	●	35, 37	✓	Podejście do angażowania interesariuszy włączając częstotliwość angażowania według typu i grupy interesariuszy		-	[O raporcie]
G4-27	●	28, 37, 42	✓	Kluczowe kwestie i problemy poruszane przez interesariuszy oraz odpowiedź ze strony organizacji, również poprzez ich zaraportowanie		-	[O raporcie] [Szkolenia BHP i prewencja]

Profil raportu

G4-28	●		✓	Okres raportowania (np. rok obrotowy/kalendarzowy)		-	Rok finansowy / kalendarzowy: 01.01.2015-31.12.2015
G4-29	●		✓	Data publikacji ostatniego raportu (jeśli został opublikowany)		-	2015 r.
G4-30	●		✓	Cykl raportowania (roczny, dwuletni itd)		-	roczny
G4-31	●		✓	Osoba kontaktowa	5.3 7.5.3 7.6.2	-	Krzysztof Kozioł Dyrektor Biura Komunikacji Budimex SA ul. Stawki 40, 01-040 Warszawa krzysztof.kozioł@budimex.pl tel.: (+48) 22 623 61 12 mobile: (+48) 605 557 101
G4-32	●		✓	Indeks CSR		-	[Indeks GRI] [O raporcie]
G4-33	●	35	✓	Polityka i obecna praktyka w zakresie zewnętrznej weryfikacji raportu. Jeśli nie zawarto takich danych w niezależnym raporcie poświadczającym, wyjaśnienie zakresu i podstaw zewnętrznej weryfikacji oraz relacji pomiędzy organizacją i zewnętrznym podmiotem poświadczającym		-	[O raporcie] Raport został przygotowany przez podmiot zewnętrzny w oparciu o dane dostarczone przez Budimex SA, a następnie poddany weryfikacji niezależnego audytora.

Nadzór, zobowiązania i zaangażowanie

G4-34	●	24, 25, 27	✓	Struktura nadzorcza organizacji wraz z komisjami podlegającymi pod najwyższy organ nadzorczy, odpowiedzialnymi za poszczególne zadania, jak na przykład tworzenie strategii czy nadzór nad organizacją	6.2 7.4.3 7.7.5	1-10	<p>[Ład zarządczy] [Skład Zarządu i Rada Nadzorcza] [Systemy zarządzania] Szczegółowe informacje można znaleźć w „Raporcie Rocznym 2015” dostępnym na http://www.budimex.pl/pl/relacje-inwestorskie/raporty/okresowe. Dodatkowo informacje na temat aktualnego składu Zarządu, Rady Nadzorczej i jej komitetów, włączając w to życiorysy poszczególnych osób, można znaleźć na: http://www.budimex.pl/pl/o-budimex/wladze.html.</p>
-------	---	------------	---	--	-----------------------	------	---

Etyka i rzetelność

G4-56	●	10, 67	✓	Wartości organizacji, zasady, kodeks i normy zachowań i etyki.	4.4 6.6.3	1-10	[Działalność rynkowa] [Kodeks Etyki]
-------	---	--------	---	--	--------------	------	---

WYNIKI W WYMIARZE EKONOMICZNYM

Wsk.	zakres ● całościowy ● częściowy ○ nie raportowany/nie dotyczy	str.	audyt str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
Wyniki ekonomiczne							
G4-EC1	●	79	✓		6.8.1 6.8.2 6.8.3 6.8.7 6.8.9	-	[Tabele z danymi niefinansowymi] Bezpośrednia wartość ekonomiczna wytworzona i podzielona z uwzględnieniem przychodów, kosztów operacyjnych, wynagrodzenia pracowników, dotacji i innych inwestycji na rzecz społeczności, niepodzielonych zysków oraz wypłat dla właścicieli kapitału i instytucji państwowych
G4-EC2	●		✓		6.5.5	7	Na chwilę obecną nie stwierdzono znaczącego wpływu. Niemniej podstawowe surowce, z których korzysta firma, są produktami branż, które istotnie wpływają na klimat (produkcja asfaltów i paliw, produkcja cementu, hutnictwo stali). Tym samym zmiany regulacji i dodatkowe obciążenia tych branż w związku z emisją gazów cieplarnianych, mogą odbić się niekorzystnie na kosztach firmy. Zmiany klimatyczne w szerszym ujęciu, tj. nasilenie anomalii pogodowych, może wpływać na proces realizacji kontraktów. Z drugiej strony oferta firmy odpowiada na oczekiwania pośrednio związane ze zmianami klimatycznymi. Budimex posiada odpowiednie zasoby pozwalające na włączenie się w procesy restrukturyzacji zakładów energetycznych (budowa obiektów wytwórczych). W ofercie firmy znajdują się obiekty, w których straty energetyczne zostały ograniczone do minimum, i które spełniają wymogi klientów wrażliwych na kwestie klimatyczne.
Obecność na rynku							
G4-EC5	●	83	✓		6.3.7 6.3.10 6.4.3 6.4.4 6.8.1 6.8.2	1	[Tabele z danymi niefinansowymi] Wysokość wynagrodzenia pracowników najniższego szczebla w stosunku do płacy minimalnej na danym rynku w głównych lokalizacjach organizacji
G4-EC6	●	84	✓		6.4.3 6.8.1 6.8.2 6.8.5 6.8.7	6	[Tabele z danymi] Jako rynek lokalny traktować należy rynek polski. Zasadniczo w spółkach Grupy Budimex zatrudnieni są wyłącznie obywatele polscy. Pojedynczy obcokrajowcy, reprezentujący głównego udziałowca, zasiadają w organach spółek. Ich liczbę podano w tabeli, obrazującej składy zarządów i rad nadzorczych.
Pośredni wpływ ekonomiczny							
EC DMA	●	17				-	[Wkład w rozwój infrastruktury]
G4-EC7	●	17			6.3.9 6.8.1 6.8.2 6.8.7 6.8.9	-	[Wkład w rozwój infrastruktury] Wkład w rozwój infrastruktury oraz świadczenie usług na rzecz społeczeństwa poprzez działania komercyjne, przekazywanie towarów oraz działania pro-bono. Wpływ tych działań na społeczeństwo

WYNIKI W WYMIARZE ŚRODOWISKOWYM

Wsk.	zakres ● całościowy ● częściowy ○ nie raportowany/nie dotyczy	str.	audyt	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
Surowce i materiały							
EN DMA		46, 67, 74, 77			6 7.3.1 7.4.3 7.7.3 7.7.5	7, 8, 9	[Racjonalne korzystanie z zasobów i zanieczyszczenie środowiska] Podejście zarządcze
G4-EN1	●	76, 86			6.5.4	8	[Materiały i surowce] [Tabele z danymi niefinansowymi]
G4-EN2	●	76, 87			6.5.4	8, 9	[Materiały i surowce] [Tabele z danymi niefinansowymi]
Energia							
EN DMA		46, 67, 74, 77			6 7.3.1 7.4.3 7.7.3 7.7.5	7, 8, 9	[Racjonalne korzystanie z zasobów i zanieczyszczenie środowiska] Podejście zarządcze
G4-EN3	●	77, 88			6.5.4	8	[Paliwa, energia i emisja CO2] [Tabele z danymi niefinansowymi]
G4-EN5	●	77, 88					[Paliwa, energia i emisja CO2] [Tabele z danymi niefinansowymi]
Bioróżnorodność							
EN DMA		46, 67, 74, 77			6 7.3.1 7.4.3 7.7.3 7.7.5	7, 8, 9	[Ograniczanie oddziaływania na lokalne otoczenie przyrodnicze] Podejście zarządcze
G4-EN11	●	48, 51-55	✓		6.5.6	8	[Troska o przyrodę na placu budowy] Lokalizacja i powierzchnia posiadanych, dzierżawionych lub zarządzanych gruntów zlokalizowanych w obszarach chronionych lub obszarach o dużej wartości pod względem bioróżnorodności poza obszarami chronionymi bądź przylegających do takich obszarów
G4-EN12	●	48	✓		6.5.6	8	[Troska o przyrodę na placu budowy] Opis istotnego wpływu działalności, produktów i usług na bioróżnorodność obszarów chronionych i obszarów o dużej wartości pod względem bioróżnorodności poza obszarami chronionymi
G4-EN13	●	51-55, 88	✓		6.5.6	8	[Troska o przyrodę na placu budowy] Dokładne informacje są dostępne w opracowaniach dotyczących oddziaływania poszczególnych inwestycji na środowisko ze wskazaniem dokładnej lokalizacji względem inwestycji.
G4-EN14	●	51-55	✓		6.5.6	8	[Troska o przyrodę na placu budowy] Liczba gatunków znajdujących się w Czerwonej Księdze Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody i Jej Zasobów (IUCN) oraz na krajowych listach gatunków zagrożonych, zidentyfikowanych na obszarze oddziaływania organizacji według stopnia zagrożenia wyginieciem

Wsk.	zakres ● całościowy ● częściowy ○ nie raportowany/nie dotyczy	str.	audyt str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
Emisje							
	EN DMA	46, 67, 74, 77		Podjęcie zarządcze	6 7.3.1 7.4.3 7.7.3 7.7.5	7, 8, 9	[Racjonalne korzystanie z zasobów i zanieczyszczenie środowiska]
G4-EN15	●	77, 88	✓	Łączne bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych według wagi (Scope 1)	6.5.5	8	[Paliwa, energia i emisja CO ₂] [Tabele z danymi niefinansowymi]
G4-EN16	●	88	✓	Łączne pośrednie emisje gazów cieplarnianych według wagi (Scope 2)	6.5.5	8	[Tabele z danymi niefinansowymi]
G4-EN18	●	88	✓	Efektywność związana z emisją gazów cieplarnianych	6.5.5	-	[Tabele z danymi niefinansowymi]
G4-EN21	●	89	✓	Emisja związków NO _x , SO _x i innych istotnych związków emitowanych do powietrza według rodzaju związku i wagi	6.5.3	8	Źródłem emisji zanieczyszczeń są poszczególne wytwórnie mas bitumicznych, których lokalizacje wskazano w tabeli wraz z wielkościami emisji poszczególnych związków. Emisje związane są z pracą otaczarek oraz suszarek kruszywa, a także zbiornikami bitumu, asfaltu, mączki wapiennej i pyłu kamiennego.

Ścieki i odpady

	EN DMA	46, 67, 74, 77		Podjęcie zarządcze	6 7.3.1 7.4.3 7.7.3 7.7.5	7, 8, 9	[Ograniczanie oddziaływania na lokalne otoczenie przyrodnicze]
G4-EN23	●	57, 76, 89, 91	✓	Całkowita waga odpadów według rodzaju odpadu i metody postępowania z odpadem	6.5.3	8	[Gospodarka odpadami] [Materiały i surowce] [Tabele z danymi niefinansowymi]
G4-EN24	●	50	✓	Łączna liczba i objętość istotnych wycieków	6.5.3	8	[Troska o przyrodę na placu budowy]

Produkty i usługi

G4-EN27	●	48		Inicjatywy służące zmniejszeniu wpływu produktów i usług na środowisko i zakres ograniczenia tego wpływu	6.5.3 6.5.4 6.6.6 6.7.5	7, 8, 9	[Troska o przyrodę na placu budowy]
G4-EN28	●	69		Wartość pieniężna kar i całkowita liczba sankcji pozafinansowych za nieprzestrzeganie prawa i regulacji dotyczących ochrony środowiska	6.5.3 6.5.4 6.7.5	7	[Zgodność z prawem]

Zgodność z regulacjami

G4-EN29	●	50	✓	Wartość pieniężna kar i całkowita liczba sankcji pozafinansowych za nieprzestrzeganie prawa i regulacji dotyczących ochrony środowiska	4.6	8	[Troska o przyrodę na placu budowy]
---------	---	----	---	--	-----	---	-------------------------------------

Wsk.	zakres ● całościowy ● częściowy ○ nie raportowany/nie dotyczy	str.	audyt str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
Ocena środowiskowa dostawców							
	EN DMA	46, 67, 74, 77		Podjęcie zarządcze	6 7.3.1 7.4.3 7.7.3 7.7.5	7, 8, 9	[Troska o przyrodę na placu budowy]
G4-EN32	●	56	✓	Odsetek dostawców, którzy zostali poddani ocenie pod kątem kryteriów środowiskowych	6.3.5 6.6.6 7.3.1	-	[Troska o przyrodę na placu budowy]
G4-EN33	●	48, 56	✓	Istotne aktualne i potencjalne zagrożenia stosunków pracowniczych w łańcuchu dostaw	6.3.5 6.6.6 7.3.1	-	[Troska o przyrodę na placu budowy]
Mechanizm przekazywania skarg							
	EN DMA	46, 67, 74, 77		✓	Liczba skarg dotyczących wpływu środowiskowego skierowanych i rozwiązanych poprzez mechanizmy formalne	6.3.6	8 [Kodeks Etyki]
G4-EN34	●	56, 68	✓	✓	Liczba skarg dotyczących wpływu środowiskowego skierowanych i rozwiązanych poprzez mechanizmy formalne	6.3.6	- [Kodeks Etyki] [Troska o przyrodę na placu budowy]

WYNIKI W WYMIARZE SPOŁECZNYM

Wsk.	zakres ● całościowy ● częściowy ○ nie raportowany/nie dotyczy	str.	audyt str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
Miejsce pracy: zatrudnienie							
G4-LA1	●	80, 81	✓	✓	Łączna liczba odejść oraz wskaźnik fluktuacji pracowników, według grup wiekowych, płci i regionu	6.4.3	6 [Tabele z danymi niefinansowymi]
G4-LA2	●		✓	✓	Świadczenia dodatkowe zapewniane pracownikom pełnoetatowym, które nie są dostępne dla pracowników czasowych lub pracujących w niepełnym wymiarze godzin według głównych jednostek organizacyjnych	6.4.4 6.8.7	- Świadczenia są tożsame, niezależnie od tego czy pracownik zatrudniony jest na pełen etat, czy w niepełnym wymiarze czasu pracy. Spośród nieobligatoryjnych świadczeń należy wspomnieć o: ubezpieczeniu medycznym (Budimex SA, Budimex Nieruchomości), ubezpieczeniu na życie (Budimex SA, Budimex Nieruchomości) i kartach Benefit (Budimex SA, Budimex Nieruchomości). Dodatkowo ubezpieczenie medyczne dostępne jest również dla praktykantów, zatrudnionych w oparciu o umowy cywilnoprawne. Dodatkowo członkowie zarządu i wybrani kluczowi pracownicy są objęci „Planem przyznania akcji związanych z celami Ferroviaľu”, polegającym na warunkowym przyznaniu praw do nabycia akcji spółki inwestora strategicznego.

Wsk.	zakres ● całościowy ● częściowy ○ nie raportowany/nie dotyczy	str.	audyt str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
G4-LA3	●	83, 84			6.4.4	-	[Tabele z danymi niefinansowymi]

Miejsce pracy: relacje między pracownikami a kierownictwem

G4-LA4	●		✓		6.4.3 6.4.5	3	Zgodnie z wymogami Prawa Pracy (tj. 30 dni, chyba że w danym przypadku Kodeks Pracy przewidywałby inaczej).
--------	---	--	---	--	----------------	---	---

Miejsce pracy: bezpieczeństwo i higiena pracy (BHP)

LA DMA		38, 44, 67			6 7.3.1 7.4.3 7.7.3 7.7.5	1, 3, 6	[Warunki, bezpieczeństwo i higiena pracy (BHP)]
G4-LA5	●	38	✓		6.4.6	1	[Warunki, bezpieczeństwo i higiena pracy (BHP)]
G4-LA6	●	43, 86			6.4.6 6.8.8	1	[Wypadkowość] [Tabele z danymi niefinansowymi]
G4-LA7	●	43	✓		6.4.6 6.8.8	1	[Wypadkowość]
G4-LA8	●		✓		6.4.6	1	Wyłącznie w przypadku Mostostalu Kraków, aspekty BHP zostały ujęte w układzie zbiorowym pracy. Zapisy definiują możliwość czasowego przyznanie danej grupie pracowników okresowych dodatków z tytułu pracy w warunkach szkodliwych lub uciążliwych.

Miejsce pracy: różnorodność i równość szans

LA DMA		38, 44, 67			6.2.3 6.3.7 6.3.10 6.4.3	1, 6	[Kodeks Etyki]
G4-LA12	●	84	✓		6.2.3 6.3.7 6.3.10 6.4.3	1, 6	[Tabele z danymi niefinansowymi]
G4-LA13	●	83			6.3.7 6.3.10 6.4.3 6.4.4	1, 6	[Tabele z danymi niefinansowymi]

Wsk.	zakres ● całościowy ● częściowy ○ nie raportowany/nie dotyczy	str.	audyt str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
------	--	------	------------	--------------	---------------------	--------------------------	------------------

Ocena dostawców

LA DMA		38, 44, 67			6 7.3.1 7.4.3 7.7.3 7.7.5	1, 3, 6	[Wypadkowość]
G4-LA14	●	44	✓		6.3.5 6.4.3 6.6.6 7.3.1		[Wypadkowość]
G4-LA15	●	44	✓		6.3.5 6.4.3 6.6.6 7.3.1	-	[Wypadkowość]

Mechanizm przekazywania skarg

LA DMA		38, 44, 67			6.3.6	-	[Kodeks Etyki]
G4-LA16	●	68	✓		6.3.6	-	[Kodeks Etyki]

Prawa człowieka: procedury odnośnie zamówień i inwestycji

HR DMA		66, 67			6 7.3.1 7.4.3 7.7.3 7.7.5	1-6	[Prewencja zachowań nieetycznych i uczciwość w działaniu]
G4-HR1	●	66	✓		6.3.3 6.3.5 6.6.6	1-2	[Uczciwe zasady w relacjach z kontrahentami]

Prawa człowieka: przeciwdziałanie dyskryminacji

G4-HR3	●	68	✓		6.3.6 6.3.7 6.3.10 6.4.3	1, 2, 6	[Kodeks Etyki] [Zgodność z prawem]
--------	---	----	---	--	-----------------------------------	---------	---------------------------------------

Prawa człowieka: swoboda zrzeszania się i prawo do sporów zbiorowych

G4-HR4	●	68	✓		6.3.3 6.3.4 6.3.5 6.3.8 6.3.10 6.4.5 6.6.6	1-3	[Zgodność z prawem]
--------	---	----	---	--	--	-----	---------------------

Prawa człowieka: praca dzieci

G4-HR5	●	68	✓		6.3.3 6.3.4 6.3.5 6.3.7 6.3.10 6.6.6 6.8.4	1, 2, 5	[Zgodność z prawem]
--------	---	----	---	--	--	---------	---------------------

Wsk.	zakres ● całościowy ● częściowy ○ nie raportowany/nie dotyczy	str.	audyt str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
------	--	------	------------	--------------	---------------------	--------------------------	------------------

Prawa człowieka: praca przymusowa i obowiązkowa

G4-HR6	●	68	✓		6.3.3 6.3.4 6.3.5 6.3.10 6.6.6	1, 2, 4	[Zgodność z prawem]
--------	---	----	---	--	--	---------	---------------------

Mechanizm przekazywania skarg

G4-HR8	●	69			6.3.4 6.3.6 6.3.7 6.3.8 6.6.7 6.8.3	1,2	[Zgodność z prawem]
G4-HR12	●	68	✓		6.3.6	-	[Kodeks Etyki]

Spółeczność lokalna

SO DMA		44, 58, 64, 67			6 7.3.1 7.4.3 7.7.3 7.7.5	10	[Wypadkowość] [Ograniczanie uciążliwości]
G4-S01	●	58, 61			6.3.9 6.5.1 6.5.2 6.5.3 6.8	-	[Ograniczanie uciążliwości] [Rekompensowanie uciążliwości społecznościom]
G4-S02	●	44, 58	✓		6.3.9 6.5.3 6.8	-	[Ograniczanie uciążliwości]

Działania antykorupcyjne

SO DMA		44, 58, 64			6 7.3.1 7.4.3 7.7.3 7.7.5	10	[Prewencja zachowań nieetycznych i uczciwość w działaniu]
G4-S03	●	64	✓		6.6.1 6.6.2 6.6.3	10	[Monitorowanie zagrożeń] W raporcie nie ujawniono narzędzi wykorzystywanych w ich monitorowaniu, uznając je za poufne. Ujawnienie takich informacji, w szczególności sposobu prowadzenia analiz, w ocenie spółki mogłoby przyczynić się do zmniejszenia ich efektywności i zwiększenia zagrożenia zachowaniami nieetycznymi.

Wsk.	zakres ● całościowy ● częściowy ○ nie raportowany/nie dotyczy	str.	audyt str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
------	--	------	------------	--------------	---------------------	--------------------------	------------------

G4-S04	●	68	✓		6.6.1 6.6.2 6.6.3 6.6.6	10	[Prewencja zachowań nieetycznych i uczciwość w działaniu] Ze względu na specyfikę prowadzonej działalności, a w szczególności rotację pracowników między kontraktami, podział na regiony został w opisie wskaźnika pominięty.
G4-S05	●	68	✓		6.6.1 6.6.2 6.6.3	10	[Kodeks Etyki]

Udział w życiu publicznym

G4-S06	●	68	✓		6.6.1 6.6.2 6.6.4	10	[Zgodność z prawem]
--------	---	----	---	--	-------------------------	----	---------------------

Zgodność z regulacjami

G4-S07	●	69	✓		6.6.1 6.6.2 6.6.5 6.6.7	-	[Zgodność z prawem]
G4-S08	●	69	✓		4.6	-	Nie nałożono kar.

Odpowiedzialność za produkt: zdrowie i bezpieczeństwo klienta

PR DMA		71, 72			6 7.3.1 7.4.3 7.7.3 7.7.5	1, 8	[Jakość i bezpieczeństwo budowanych obiektów]
G4-PR1	●	71, 72	✓		6.7.1 6.7.2 6.7.4 6.7.5 6.8.8	1	[Jakość i bezpieczeństwo budowanych obiektów] Opisane w treści raportu procedury mają charakter ogólnobowiązujący i tym samym odnoszą się do wszystkich (100%) realizowanych kontraktów.
G4-PR2	●	71	✓		4.6 6.7.1 6.7.2 6.7.4 6.7.5 6.8.8	1	[Jakość i bezpieczeństwo budowanych obiektów]

Wsk.	zakres całościowy częściowy nie raportowany/nie dotyczy	str.	audyt str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
					6.7.1 6.7.2 6.7.3 6.7.4 6.7.5 6.7.9	8	Specyfika przedsięwzięć budowlanych sprawia, że ich realizacji od najwcześniejszego etapu towarzyszy bardzo dokładna dokumentacja wykonawcza. Wymogi określone są przez przepisy i normy. Chodzi tu nie tylko o stosowne zgody, zezwolenia, czy potwierdzenia odbiorów przez poszczególne urzędy i służby. Poszczególnym materiałom i wyrobom towarzyszą certyfikaty zgodności, deklaracje zgodności, znaki bezpieczeństwa czy też atesty higieniczne. Gwarantuje to szerokokorozumiane bezpieczeństwo dla ludzi i środowiska. Zasady z związane z dopuszczeniem wyrobów budowlanych do obrotu są regulowane przez odpowiednie przepisy prawa. Podstawę prawną, oprócz Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, stanowią dwie kolejne ustawy: Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych oraz Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności. Tym samym stosowanie się do nich jest obligatoryjne i obejmuje wszystkie kontrakty (100%). Wsparciem jest tu Zintegrowany System Zarządzania, który gwarantuje wykorzystanie właściwych wyrobów i materiałów budowlanych.
					6.7.1 6.7.2 6.7.3 6.7.4 6.7.5 6.7.9	8	Rodzaj informacji o produktach i usługach wymaganych na mocy procedur oraz procent znaczących produktów i usług podlegających takim wymaganiom informacyjnym
					6.7.1 6.7.2 6.7.6	-	Specyfika rynku B2B, na którym głównie działa firma, i na którym liczba zamawiających jest bardzo ograniczona, wiąże się z tym, że nie jest możliwe prowadzenie typowych, ilościowych badań satysfakcji klienta. Niemniej realizacja zamówień jest omawiana na bieżąco z klientami, a ciągły dialog zapewnia aktualną wiedzę na temat oczekiwani zamawiających.

Odpowiedzialność za produkt: zgodność z regulacjami

G4-PR9		69	✓		4.6 6.7.1 6.7.2 6.7.6	-	Wartość pieniężna istotnych kar z tytułu niezgodności z prawem i regulacjami dotyczącymi dostawy i użytkowania produktów i usług. [Zgodność z prawem]
--------	--	----	---	--	--------------------------------	---	--

Wskaźniki sektorowe

CRE6		38	✓		-	-	W przypadku Budimeksu SA oraz Mostostalu Kraków wdrożenie ISO18000 oraz OHSAS 18000 zostało potwierdzone stosownymi certyfikatami.
CRE8		76			-	-	Certyfikacja nawiązujących do zrównoważonego rozwoju nowych obiektów, eksploatacji istniejących i rozbiórki likwidowanych • Business Garden Wrocław (etap III): LEED PLATINUM • Budynek biurowy wraz z infrastrukturą we Wrocławiu: LEED GOLD • Budynek biurowy EQlibrium w Warszawie: BREEAM VERY GOOD • Zespół obiektów Centrum Usług Korporacyjnych w Płocku: BREEAM GOOD

14

NIEZALEŻNY RAPORT POŚWIADCZAJĄCY

Deloitte.

Deloitte Advisory Sp. z o.o.
al. Jana Pawła II 22
00-133 Warszawa
Polska

Tel.: +48 22 511 08 11
Fax: +48 22 511 08 13
www.deloitte.com/pl

Niezależny raport poświadczający dotyczący Raportu Społecznej Odpowiedzialności 2016 Grupy Budimex

Do Zarządu Budimex S.A.

Dokonaliśmy przeglądu Raportu pt. „Raport Społecznej Odpowiedzialności 2016” (zwanego dalej „Raportem Społecznym”) opracowanego przez Budimex S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Stawki 40 (dalej „Spółka”), w zakresie istotnych aspektów zidentyfikowanych przez Spółkę oraz wskaźników zaprezentowanych w oparciu o Wytyczne do raportowania kwestii zrównoważonego rozwoju G4 dla raportowania ustalonego na poziomie „Core”, wydane przez Global Reporting Initiative (GRI). Prace poświadczające w zakresie danych ilościowych oraz jakościowych obejmowały okres 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r.

Za rzetelność, prawidłowość i jasność informacji w nim zawartych oraz za prawidłowość przygotowanej dokumentacji odpowiada Zarząd Spółki. Naszym zadaniem było wydanie, na podstawie przeglądu Raportu Społecznego, niezależnego raportu poświadczającego.

Nasze procedury nie obejmowały niezależnej oceny prawdziwości, dokładności i kompletności informacji i dokumentów przekazanych przez Spółkę. Nie stanowiły także badania systemu kontroli wewnętrznej wdrożonego w Spółce i w ich wyniku nie wyrażamy opinii na temat poprawności tego systemu. Nasze procedury nie stanowiły badania sprawozdań finansowych w rozumieniu Ustawy o rachunkowości. W związku z tym nie wyrażamy w niniejszym raporcie opinii biegłego rewidenta ani żadnych innych stwierdzeń odnośnie sprawozdań finansowych Spółki w rozumieniu obowiązujących przepisów dotyczących biegłych rewidentów.

Prace związane z planowaniem i realizacją zadania weryfikacyjnego miały charakter zlecenia poświadczającego o ograniczonym zakresie, realizowanego według ISAE 3000 – Międzynarodowego Standardu Usług Poświadczających („Usługi poświadczające inne niż badania lub przeglądy historycznych informacji finansowych”). Standard ten nakłada na nas obowiązek zaplanowania i przeprowadzenia przeglądu w taki sposób, aby uzyskać umiarkowaną pewność, iż Raport Społeczny nie zawiera istotnych nieprawidłowości. Zakres i metoda przeglądu Raportu Społecznego istotnie różni się od badania skierowanego na dostarczenie wystarczającego zapewnienia (*reasonable assurance*). Celem przeglądu nie jest wyrażenie opinii o prawidłowości, rzetelności i jasności Raportu Społecznego i w związku z tym opinii takiej nie wydajemy. Procedury dotyczące przeglądu Raportu Społecznego obejmowały:

- Identyfikację zagadnień i wyników istotnych dla treści Raportu Społecznego z punktu widzenia realizacji celów i działań ze sfery odpowiedzialnego biznesu oraz oczekiwań jej interesariuszy.
- Porównanie informacji zawartych w Raporcie Społecznym z informacjami zawartymi w Sprawozdaniu Finansowym Grupy Budimex za rok 2015
- Wywiady z osobami odpowiedzialnymi za realizację celów i działań ze sfery odpowiedzialnego biznesu oraz za przygotowanie Raportu Społecznego.
- Weryfikację informacji zawartych w Raporcie Społecznym pod kątem zgodności z dokumentacją wewnętrzną Spółki.
- Ocenę stopnia aplikacji Wytycznych do raportowania kwestii zrównoważonego rozwoju oraz uwzględnienia Ramowych Zasad Raportowania GRI.

Przeprowadzony przez nas przegląd dostarczył nam zapewnienia o ograniczonym zakresie (*limited assurance*) do tego by potwierdzić, że nie zostały zidentyfikowane istotne błędy w zakresie danych i informacji zawartych w Raporcie Społecznym przygotowanym przez Budimex S.A., dotyczących zidentyfikowanych istotnych aspektów oraz wskaźników całościowo raportowanych przez Spółkę, jak również niezgodności z Wytycznymi do raportowania kwestii zrównoważonego rozwoju G4, ustalonymi dla poziomu „Core”, wydanymi przez Global Reporting Initiative.

Deloitte Advisory
Deloitte Advisory Sp. z o.o.

Warszawa, dnia 27 lipca 2016

Nazwa Deloitte odnosi się do jednej lub kilku jednostek Deloitte Touche Tohmatsu Limited, prywatnego podmiotu prawa brytyjskiego z ograniczoną odpowiedzialnością i jego firm członkowskich, które stanowią oddzielne i niezależne podmioty prawne. Dokładny opis struktury prawnej Deloitte Touche Tohmatsu Limited oraz jego firm członkowskich można znaleźć na stronie www.deloitte.com/pl/onas

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Sąd Rejonowy m. st. Warszawy, KRS 000004728, NIP: 527-020-73-28, REGON: 006233202, Kapitał zakładowy: 16 000 500 zł

A stylized, abstract map graphic in shades of gray, featuring various icons such as trees, houses, and buildings, overlaid on a network of lines. The graphic is positioned on the right side of the page, extending from the top to the bottom.

Budimex S.A.
ul. Stawki 40
01-140 Warszawa
www.budimex.pl